

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Zakon Br. 02/L-70

O BEZBEDNOSTI U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Skupština Kosova,

Shodno Poglavlju 5.1 (l) i 9.1. 26 (a) Ustavnog okvira za privremenu samoupravu na Kosovu (Uredba UNMIK-a br. 2001/9, od 15. maja 2001. godine)

U cilju utvrđivanja načela i uslova, kojima se reguliše sektor bezbednosti na drumovima, usklađen sa najboljim međunarodnim iskustvima,

Usvaja:

ZAKON O BEZBEDNOSTI U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

POGLAVLJE I

OPŠTE ODREDBE

1. Svrha
Član 1

1.1. Ovim Zakonom se utvrđuju glavne uzajamne osnove odnosa i ponašanja učesnika, kao i drugih subjekata u drumskom saobraćaju, osnovni uslovi koje treba da ispune putevi, posmatrano u razvoju drumskog saobraćaja, sistem saobraćajnih znakova i znaci koje daju ovlašćena službena lica, dužnosti u slučaju udesa u drumskom saobraćaju, pripremanje kandidata za vozače, polaganje ispita za vozača, kao i uslovi za sticanje prava za upravljanje vozilom; vučno vozilo, oprema i oruđa kojima vozila treba da raspolažu, dimenzije, ukupna masa i osovinska težina vozila, kao i uslovi koje treba da ispuni vozilo u saobraćaju.

1.2. Pod drumskim saobraćajem, po ovom zakonu, se podrazumevaju kretanje vozila, pešaka i ostalih učesnika u saobraćaju na javnim i nekategorizovanim putevima, koje se koriste na javnom saobraćaju.

1.3. U okviru delokruga ovog zakona sprovodi se važeći zakon za prekršaje, osim ukoliko je ovim zakonom drugčije utvrđeno.

Član 2

2.1. Nadzor, upravljanje i primenu Zakona o bezbednosti u drumskom saobraćaju vrši Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, Kosovska policijska služba i drugi odgovorni autoriteti, u skladu sa nadležnostima ovog Zakona.

2.2. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije i Kosovska policijska služba su autoriteti za nadziranje upravljanja u drumskom saobraćaju na javnim putevima, izuzev lokalnih puteva u okviru svojih nadležnosti.

2.3. Skupštine opštine i Kosovska policijska služba su autoriteti za nadziranje upravljanja drumskog saobraćaja na javnim lokalnim putevima u okviru svojih nadležnosti.

2.4. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije i opštinske skupštine imaju pravo da naredi promenu organizovanja saobraćaja, ako je u opštem interesu javnosti i zahteva tranzitnog saobraćaja u skladu sa nadležnostima ovog Zakona.

2.5. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, imajući u vidu potrebu za adekvatnu zaštitu puteva od oštećenja, i povećanja sigurnosti u periodu kada je saobraćaj opterećen, podzakonskim aktom može predstavljati periodična ograničenja za kretanje na putevima ili zabraniti kretanje određenih kategorija vozila.

2.6. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije saraduje sa Kosovskom policijskom službom, imajući u vidu posebno:

- a) povećanje sigurnosti na putu za sve učesnike u saobraćaju,
- b) efikasno korišćenje javnih puteva i utvrdiće podzakonskim aktom specifične uslove upravljanja drumskog saobraćaja i nadziranje tog upravljanja.

2.7. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije i opštinske skupštine, u skladu sa odredbama ovog Zakona regulišu saobraćaj u okviru svojih nadležnosti, tako da utvrđuju:

- a) puteve s prvenstvom prelaza,
- b) jednosmerni, odnosno dvosmerni saobraćaj,
- c) tehnički sistem regulisanja saobraćaja,
- d) ograničenje brzine kretanja,
- e) saobraćaj pešaka, biciklista, ciklomotora, zaprežnih vozila, jahanje i teranje stoke,
- f) prostori za parkiranje i način parkiranja,
- g) zona mirnog saobraćaja,
- h) blokiranje autobusa, transportnih sredstava, priključnih vozila i radnih mašina, na mestima koja nisu namenjena za parkiranje i način deblokiranja tih sredstava,
- i) postavljanje i održavanje zaštitne ograde za pešake na opasnim mestima,
- j) pešačke zone, sigurne pravce za kretanje školske dece, posebne tehničke mere za sigurnost pešaka i biciklista u blizini nastavnih, zdravstvenih i drugih ustanova, sportskih terena, jaslica, bioskopa i slično,
- k) udaljavanje dotrajalih, oštećenih ili neupotrebljenih vozila ili sličnih,
- l) prostore u kojima se vrše testiranja za vožnju, krosovi, sportske vožnje i slično,
- m) uslove za kretanje vozila za snabdevanje u zonama mirnog saobraćaja i u pešačkim zonama.

2.8. Izuzimajući stav 3. ovog člana, kada se saobraćaj reguliše na deonicama regionalnih i magistralnih puteva, potrebna je i saglasnost od Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije.

2.9. Poslove nadzora i premeštaja vozila, koje su parkirane suprotno pravilima parkiranja ovog zakona, dužnost upravljanja i kontrole saobraćaja, kontrolu saobraćaja u mirnim zonama saobraćaja i u pešačkim zonama, otkrivanje prekršaja pešaka i biciklista, merenje brzine kretanja u naseljenim zonama fiksno postavljajući opremu merenja, kao i nadzor traktora, zaprežnih vozila i vozila koja se uključe u saobraćaju od radionica, izuzev ovlašćenih lica iz Kosovske policijske službe mogu vršiti i lica ovlašćena od opštinskih skupština a za magistralni i regionalni put traži se predhodna saglasnost Ministarstva za transport i post- telekomunikacije.

2.10. Predstavnici Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije i opštinskih skupština treba, ako se ukazuje potreba, na zahtev Kosovske policijske službe, da organizuju jedinice saobraćaja za škole i jedinice saobraćaja za mlade. Osposobljavanje jedinica, način i vreme utvrđuje Kosovska policijska služba.

2.11. Regulisanje saobraćaja na ukrštavanju i na ostalim mestima, nadzor parkiranja vozila i utvrđivanje drugih dužnosti o nadzoru vozila i vozača, mogu obavljati i predstavnici školskih omladinskih jedinica za saobraćaj.

2.12. Na prostorima i u blizini škola, sigurnost dece prilikom prelaza na putu i u pešačkom prelazu mogu obavljati i predstavnici školskih jedinica za saobraćaj.

2.13. Za vreme obavljanja dužnosti iz stava 11. i 12. ovog člana, pripadnici školskih jedinica i saobraćajnih jedinica za mlade treba da nose odeću - uniformu po propisanim pravilima. Program i način osposobljavanja i delovanja školskih i omladinskih jedinica za saobraćaj, kao i uniformu i oznake školskih i omladinskih jedinica u saobraćaju utvrđuje Kosovska policijska služba.

2.14. Nadzor parkiranja vozila u kome je parkiranje ograničeno u trajanju, vrše predstavnici nadležnih autoriteta.

2.15. Službenici ovlašćeni od opštinskih skupština, treba da budu osposobljeni za vršenje dužnosti iz stava 9. ovog člana, i ovlašćeni da traže od ostalih učesnika vozačku dozvolu, saobraćajnu dozvolu i ličnu kartu, treba da nose odeću - uniformu i da pokažu službeni karton identifikacije u toku vršenja dužnosti. Program o osposobljavanju, uslove koje treba da ispune, izgled odeće - uniforme, službeni karton identifikacije i uslove o prenosu poslova utvrđuju opštinske skupštine uz saglasnost Kosovske policijske službe.

Član 3

3.1. Definicije pojmova, upotrebljenih u ovom zakonu, podrazumevaju:

1), „**drum**“ podrazumeva svaki javni i nekategorizovani drum u kome se odvija saobraćaj;

2), „**javni drum**“ podrazumeva površinu od opšteg značaja za saobraćaj, u kome se bilo ko može kretati pod utvrđenim zakonskim uslovima i koje je nadležno telo proglasilo javnim drumom;

3), „**autoput**“ podrazumeva javni drum, izgrađen i namenjen isključivo za kretanje motornih vozila koji je, kao autoput, označen posebnim saobraćajnim znakom, koji ima dve fizički odvojene drumske trake (zeleni pojas, zaštitnu ogradu i sl.) za kretanje iz suprotnih smerova širine 3,5 metara, zavisno od konfiguracije terena - po jedna traka za hitno zaustavljanje širine najmanje 2,5 metara, bez ukrštenja sa posrednim drumovima sa železničkim ili tramvajskim linijama na nivou, u kome se može izaći samo sa odgovarajućim javnim povezujućim drumovima i posebno izgrađenim u odgovarajućoj traci drumske površine autoputa i omogućava se bezbedna struja za saobraćaj brzine najmanje 80 km/č, i kao takav je označen saobraćajnim znakom;

4), „**brzi put**“ podrazumeva javni put namenjen za saobraćaj motornih vozila, sa jednom ili dve podeljene drumske trake, ima sve raskrsnice sa preko dve ili više na nivou sa posrednim putevima, i vozne i tramvajске koloseke, po propisu nema traku hitnog zaustavljanja i kao takav je označen saobraćajnim znakom;

5), „**drum namenjen za saobraćaj motornih vozila**“ podrazumeva javni drum sa najmanje dve saobraćajne trake širine najmanje 3,25 metara, gde se omogućava bezbedna struja za saobraćaj vozila brzine najmanje 60 km/č kroz kojeg se mogu kretati samo motorna vozila koja mogu odvijati brzinu veću od 60 km/č i kao takav je označen predviđenim saobraćajnim znakom;

6), „**međunarodni put**“ podrazumeva javni put koji je, međunarodnim aktom, svrstan u mrežu međunarodnih puteva;

7), „**magistralni put**“ podrazumeva javnog puta zvanično kategorizovan kao magistralni put, kojim se povezuju dva ili više većih gradova i koji mogu služiti kao veza sa zemlje van Kosova;

8), „**regionalni put**“ podrazumeva javnog puta zvanično kategorizovan kao regionalni put, koji povezuje dva ili više većih gradova;

9), „**lokalni put**“ podrazumeva javnog puta zvanično kategorizovan kao lokalni put, koji povezuje nastanjive prostore unutar naselja jedne opštine;

10), „**nerazvrstani drum**“ podrazumeva svakog druma koji nije javni drum, čiji je vlasnik građanin ili grupa građana, i nije pod odgovornošću Ministarstva, već se nezvanično koristi od strane pešaka, vozila i drugih pokretnih sredstava koji se kreću po strani u neoznačenom prostoru;

11), „**zemljani drum**“ podrazumeva drum bez izgrađene drumske površine ili bez drumskog zastora i koji na priključku javnom putu ima izgrađenu drumsku površinu;

12), „**automobilski put**“ podrazumeva deo drumske površine, namenjen u prvom redu za kretanje drumskih vozila;

13), „**drumska traka**“ podrazumeva uzdužni deo automobilskog puta, namenjen za kretanje drumskih vozila u jednom smeru, sa jednom ili više saobraćajnih traka;

14), „**saobraćajna traka**“ je obeleženi ili neobeleženi uzdužni deo automobilskog puta, čija je širina dovoljna za odvijanje normalnog saobraćaja drumskih vozila u jednom redu;

15), „**saobraćajna traka za spora vozila**“ podrazumeva obeleženi uzdužni deo automobilskog puta, namenjen za teška i druga vozila, koja sporom vožnjom smanjuju tok (frekvenciju) saobraćaja;

16), „**saobraćajna traka za zaustavljanje vozila u nuždi**“ podrazumeva obeleženi uzdužni deo puta na autoputima i na određenim mestima na putevima višeg ranga, kao i u tunelima, galerijama i slično;

17), „**saobraćajna traka za ubrzanje**“ podrazumeva deo automobilskeg puta, namenjen za uključivanje vozila u tok saobraćaja iz sekundarnog puta, odnosno iz drugih ulaznih puteva iz objekata (benzinskih pumpi, parkirališta, motela i dr.) pored puta;

18), „**saobraćajna traka za usporavanje**“ podrazumeva deo automobilskeg puta, namenjen za isključivanje vozila iz saobraćajnog toka na putu;

19), „**biciklistička traka**“ podrazumeva deo puta, namenjen za kretanje bicikala i ciklomotora, koji se prostire uzduž automobilskeg puta i koji je obeležen uzdužnom crtom na automobilskeg putu;

20), „**biciklistička staza**“ podrazumeva izgrađenu saobraćajnu površinu namenjenu za kretanje bicikala i ciklomotora, koja se prostire uzduž automobilskeg puta i odvojena je od istog i obeležena je propisanim saobraćajnim znakom;

21), „**trotoar**“ podrazumeva površinu, posebno uređena za kretanje pešaka, koja nije na nivou automobilskeg puta ili je od puta odvojena na drugi način;

22), „**označeni pešački prelaz**“ podrazumeva deo površine automobilskeg puta, namenjen za prelaženje pešaka preko tog sloja, obeležen odgovarajućim oznakama;

23), „**pešačko ostrvo**“ podrazumeva uzdignutu ili na drugi način obeleženu površinu, koja se nalazi na automobilskeg putu i koja je određena za privremeno zadržavanje pešaka, koji prelaze preko puta ili ulaze u vozilo i izlaze iz vozila javnog prevoza;

24) „**Zona KZK**“ podrazumeva površinu ili dužinu puta oko kasarne KZK, gde se zabranjuje zaustavljanje vozila sa civilnim tablicama i vozilima sa drugim tablicama bilo da su registrovane na Kosovu ili u inostranim zemljama, bez specijalne dozvole ili posebnog ovlašćenja;

25), „**pešačka zona**“ podrazumeva izgrađeni saobraćajni prostor u prvom redu namenjen za kretanje pešaka, u kojem se zabranjuje kretanje motornim vozilima, osim onih sa posebnom dozvolom;

26), „**nastanjena zona**“ (naselje) podrazumeva prostor u kome se redovi i skupine zgrada nalaze na jednoj ili na obe strane puta, dajući izgled puta i čije granice su označene saobraćajnim znacima obeležavanja naselja;

27), „**zona mirnog saobraćaja**“ podrazumeva zonu naseljenog centra, označena propisanim saobraćajnim znakom, u kojem se vozila ne smeju kretati većom brzinom od kretanja pešaka i u kojoj su dečje igre dozvoljene u celoj zoni;

28), „**raskrsnica**“ podrazumeva površinu na kojoj se ukrštaju ili povezuju (spajaju) dva ili više puteva, kao i šira saobraćajna površina (trgovi i sl.), koja nastaje ukrštavanjem, odnosno spajanjem puteva;

29), „**autobusko stajalište**“ podrazumeva deo putne površine, namenjen zaustavljanju tramvaja odnosno autobusa radi ulaska i izlaska putnika i koji je obeležen odgovarajućim saobraćajnim znakom;

30), „**vatrogasna kola**“ podrazumeva motorna i priključna vozila namenjena za gašenje požara;

- 31), „**vozilo**“ podrazumeva svako transportno sredstvo namenjeno za kretanje na putu, sem pokretnih kolica bez motora za lica sa ograničenim sposobnostima i prevoznih vozila za decu;
- 32), „**specijalno vozilo**“ podrazumeva vozilo na motorni pogon ili priključno vozilo posebne namene (transport specijalnih tereta ili specijalni prevoz ljudi), koje prema osobinama i karakteristikama spada u jednu od kategorija ili vrsta vozila na motorni pogon (kombinacija automobila i priključnog vozila), koja se upotrebljavaju za policiju, obezbeđenje i vatrogasce, Zaštitni Korpus Kosova i sl.;
- 33), „**radna mašina**“ podrazumeva vozilo na motorni pogon ili priključno vozilo na koje su ugrađeni uređaji i oprema za obavljanje radova i kojem je najveća dopuštena masa izjednačena sa masom vozila (npr. dizalica i dr.), a prema osobinama i karakteristikama spada u jednu od kategorija ili vrsta vozila na motorni pogon ili priključnih vozila;
- 34), „**vozilo na motorni pogon**“ podrazumeva svako vozilo koje se pokreće snagom vlastitog motora, osim vozila koja se kreću po koloseku i vozila za kretanje hendikepiranih lica;
- 35), „**motorno vozilo**“ podrazumeva vozilo na motorni pogon, čija je osnovna namena prevoz lica i stvari na drumovima ili vučenje priključnih vozila namenjenih za prevoz lica i stvari, osim mopeda, traktora, motokultivatora i radnih vozila;
- 36), „**radno vozilo**“ podrazumeva vozilo na motorni pogon (kombajn, valjak, kosačica, buldožer, viljuškar, kopač rovova i dr.), kojem je osnovna namena obavljanje određenih radova vlastitim uređajima i opremom;
- 37), „**motokultivator**“ podrazumeva vozilo na motorni pogon, koje ima samo jednu osovinu konstruisanu za vuču, pomeranje ili transport izmenljivih uređaja za razne poljoprivredne radove, odnosno – da služi za stavljanje u pogon tih uređaja ili za vuču prikolice;
- 38), „**traktor**“ podrazumeva vozilo na motorni pogon konstruisano za vuču, pomeranje ili nošenje raznih oruđa, odnosno da služi sa puštanje na pogon takvih oruđa ili za vuču prikolica;
- 39), „**traktorski priključak**“ podrazumeva zamenjivo oruđe za obavljanje poljoprivrednih i drugih radova, koje gura, vuče ili nosi traktor;
- 40), „**ciklomotor**“ podrazumeva vozilo na motorni pogon, sa dva ili tri točka, čiji radni kapacitet motora nije veći od 50 cm³ i da na ravnom putu ne može razviti brzinu veću od 50 km/č;
- 41), „**motocikl**“ podrazumeva motorno vozilo sa dva točka, sa bočnom prikolicom ili bez nje, kao i - vozilo na tri točka, ako njegova masa nije veća od 400 kg.;
- 42), „**limuzina**“ podrazumeva motorno vozilo namenjeno za prevoz ljudi koje, pored sedišta za vozača, ima najviše osam sedišta;
- 43), „**autobus**“ podrazumeva motorno vozilo namenjeno za prevoz ljudi koje, pored sedišta za vozača, ima više od osam sedišta;
- 44), „**trolejbus**“ podrazumeva vozilo namenjeno za prevoz ljudi koje, pored sedišta za vozača, ima više od osam sedišta i koje je, radi napajanja motora električnom energijom, vezano za električni provodnik;

- 45), „**tramvaj**“ podrazumeva vozilo na kolosek, sa električnim pogonom, namenjeno javnom prevozu, koje je, radi napajanja motora električnom energijom, vezano za električni provodnik;
- 46), „**transportno vozilo**“ podrazumeva svako motorno vozilo koje je namenjeno za transport stvari (tereta);
- 47), „**kombinovano vozilo**“ podrazumeva vozilo namenjeno za prevoz ljudi i stvari, čija najveća dopuštena masa ne prelazi 3.500 kg.;
- 48), „**bicikl**“ podrazumeva drumsko vozilo, koje ima najmanje dva točka i koje se pokreće isključivo snagom vozača;
- 49), „**priključno vozilo**“ podrazumeva drumsko vozilo namenjeno da ga vuče vozilo na motorni pogon, konstruisano kao prikolica ili poluprikolica;
- 50), „**prikolica**“ podrazumeva drumsko priključno vozilo konstruisano tako da ukupnu masu preko svojih osovina prenosi na automobilski put;
- 51), „**poluprikolica**“ podrazumeva priključno vozilo bez prednje osovine, konstruisano tako da deo ukupne mase prenosi na vučno vozilo preko svojega prednjeg dela, kojim se oslanja na vučno vozilo na motorni pogon;
- 52), „**laka prikolica**“ podrazumeva priključno vozilo, čija najveća dopuštena masa nije veća od 750 kg.;
- 53), „**skup vozila**“ se sastoji od vozila na motorni pogon i priključnih vozila, koja u drumskom saobraćaju učestvuju kao celina;
- 54), „**zaprežno vozilo**“ podrazumeva drumsko vozilo namenjeno da ga vuče upregnuta životinja;
- 55), „**nosivost**“ podrazumeva dopuštenu masu tereta do koje se drumsko vozilo sme opteretiti prema deklaraciji proizvođača drumskog vozila;
- 56), „**masa vozila**“ podrazumeva masu praznog vozila sa punim rezervoarom goriva kao i sa obaveznim priborom i opremom za vozilo;
- 57), „**ukupna masa**“ podrazumeva masu drumskog vozila zajedno sa masom tereta koji se transportuje vozilom, uključujući i masu lica koje se nalaze u vozilu, te masu priključnog vozila s teretom, ako je ono pridodano vučnom vozilu;
- 58), „**najveća dopuštena masa**“ podrazumeva masu vozila zajedno sa njegovom nosivošću;
- 59), „**osovinsko opterećenje**“ podrazumeva deo ukupne mase vozila, kojim njegova osovina opterećuje drumsku površinu kada se drumsko vozilo nalazi u stanju mirovanja;
- 60), „**učesnik u saobraćaju**“ podrazumeva lice koje na bilo koji način učestvuje u drumskom saobraćaju;
- 61), „**vozač**“ podrazumeva učesnika u saobraćaju koje na drumu upravlja drumskim vozilom;
- 62), „**pešak**“ podrazumeva učesnika u saobraćaju, koji ne upravlja drumskim vozilom niti se prevozi u drumskom vozilu ili na vozilu, lice koje svojom snagom gura ili vuče ručna kolica, zaprežno vozilo ili vozilo na motorni pogon, dečje prevozno sredstvo, bicikl ili pokretna kolica za nesposobna lica, lice u pokretnoj stolici što je pokreće svojom snagom

ili snagom motora, ako se pritom kreće brzinom čovečjeg hoda, i lice koje klizi klizaljka, skijama, ili saonicama ili se vozi na koturaljkama i dr.;

63), „**mimoilaženje**“ podrazumeva prolaženje drumskim vozilom pored drugog drumskog vozila, koje se po istom drumu kreće iz suprotnog smera;

64), „**preticanje**“ podrazumeva prolaženje drumskim vozilom pored drugog drumskog vozila, koje se kreće u istom smeru;

65), „**obilaženje**“ podrazumeva prolaženje drumskim vozilom pored zaustavljenoga ili parkiranog vozila ili drugog objekta, koji se nalazi na saobraćajnoj traci kojom se drumsko vozilo kreće;

66), „**kolona pešaka**“ podrazumeva organizovanu grupu pešaka, koju vodi njen predvodnik ili komandno lice;

67), „**tok saobraćaja**“ podrazumeva kolonu više vozila, koje na drumu kreću u istom smeru;

68), „**promena saobraćajne trake**“ podrazumeva prelaženje vozilom sa jedne na drugu saobraćajnu traku za saobraćaj u istom smeru zbog prestrojavanja ili veće brzine;

69), „**ometanje saobraćaja**“ podrazumeva postupak u saobraćaju, kojim neko, u suprotnosti sa saobraćajnim propisima, prinuđuje da menja dosadašnji način učešća u saobraćaju;

70), „**opasnost u saobraćaju**“ podrazumeva način ponašanja u saobraćaju, zbog čega je došlo do neposredne opasnosti za prouzrokovanje saobraćajnog udesa;

71), „**ograničena vidljivost**“ podrazumeva ograničenu (smanjenu) vidljivost uopšte od sumraka do zore, kao i u teškim atmosferskim uslovima od zore do sumraka;

72), „**posebna pažnja**“ podrazumeva povećanu pažnju i prilagođavanje ponašanja učesnika u drumskom saobraćaju prema uslovima i situacijama na drumu;

73), „**vozilo sa sporim kretanjem**“ podrazumeva vozilo opremljeno motorom, čiji dizajn ograničava njenu maksimalnu brzinu do 25 km/č. Tu ne spada traktor;

74), „**vozilo upotrebljeno u specijalne svrhe**“ podrazumeva vozilo dizajnirano posebno za prevoz ljudi i robe, koju upotrebljavaju Kosovska policijska služba, Zaštitni Korpus Kosova, vatrogasne brigade, zatvorska policija i sl.;

75), „**polutegljač**“ podrazumeva transportno sredstvo namenjeno za vučenje poluprikolice;

76), „**staro vozilo**“ bazirano u posebnim propisima, vozilo koje je registrovano kao muzejski objekat ili je uključeno u glavni registar nacionalnih naslednih materijala;

77), „**školski autobus**“ podrazumeva autobus dizajniran za prevoz dece do i iz škole, obično narandžasto obojen i označen napred i nazad pravougaonim pločicama tekstem «školski autobus», po predviđenim propisima;

78), „**zaustavljanje**“ podrazumeva prekid kretanja vozila na putu u trajanju do tri minuta, izuzev prekida koji se vrši radi delovanja po znaku ili propisu kojim se reguliše saobraćaj;

79), „**parkiranje**“ podrazumeva svaki prekid kretanja vozila na putu u trajanju više od tri minuta, izuzev prekida koji se vrši radi delovanja po znaku ili propisu kojim se reguliše saobraćaj;

80), „**hitno zaustavljanje**“ podrazumeva prekid kretanja kada je vozilo neupotrebljivo zbog havarije ili treba da se zaustavi zbog nekog drugog razloga;

81), „**polukružno okretanje**“ podrazumeva kretanje vozila za 180 stepeni prema dosadašnjem smeru kretanja zbog uvođenja kretanja u suprotnom pravcu;

82), „**propuštanje vozila**“ podrazumeva radnju koju je u određenim uslovima vozač dužan obaviti zaustavljanjem vozila, smanjenjem brzine kretanja, ili prekidom radnje koju izvodi i to na način koji ne prisiljava vozača drugog vozila da naglo menja smer ili brzinu kretanja;

83), „**kolona**“ je niz od najmanje tri vozila koja su zaustavljena na putu ili koja se kreću na istoj saobraćajnoj traci u istom smeru, pri čemu su brzina kretanja vozila i postupci vozača međusobno uslovljeni i između kojih ne može bez ometanja ući drugo vozilo;

84) „**saobraćajni udes**“ podrazumeva udes na putu, u kome je učestvovalo najmanje jedno vozilo u kretanju u kome je jedno ili više lica poginulo ili je povređeno ili je izazvana materijalna šteta. Nije saobraćajni udes gde radna mašina, motokultivator, traktor ili zaprežno vozilo, koja se kreću kroz nekategorizovane puteve ili tokom obavljanja radova u pokretu je klizalo iz nekategorizovanog puta, ili se prevrnulo ili se sudarilo sa nekom prirodnom barijerom, a da pri tome nije učestvovalo pojedino drugo vozilo ili pešak i u tom događaju drugom licu nije prouzrokovana materijalna šteta;

85), „**mala materijalna šteta u saobraćajnom udesu**“ podrazumeva štetu prouzrokovanu na objektima i na vozilu izuzev vitalnih delova za upravljanje ili kočenje bez kojih vozilo ne može da se kreće na putu;

86), „**vozačka dozvola**“ podrazumeva javnu ispravu, koju izdaje nadležni organ i kojom se dokazuje pravo upravljanja određenom kategorijom vozila;

87), „**međunarodna vozačka dozvola**“ podrazumeva međunarodnu vozačku dozvolu, koju izdaje nadležni organ;

88), „**inostrana vozačka dozvola**“ podrazumeva vozačku dozvolu i međunarodnu vozačku dozvolu, koje izdaje nadležni organ te države;

89), „**saobraćajna dozvola**“ podrazumeva javnu ispravu, koju izdaje nadležni organ i kojom se dokazuje pravo vozila na utvrđivanje registarskih tablica i vlasništvo tih tablica, tehničke osobine, druge osobine i karakteristike, ispravno tehničko stanje za bezbedno učešće u saobraćaju kao i njihovu važnost;

90), „**knjižica o vozilu**“ podrazumeva javnu ispravu, koju izdaje nadležni organ i kojom se dokazuje vlasništvo određenog vozila, tehničke osobine, druge osobine i karakteristike;

91), „**poljoprivredno vozilo**“ podrazumeva vozilo koje se upotrebljava za poljoprivredne potrebe;

92), „**licenca vozača-instruktora**“ podrazumeva javni dokument, kojeg izdaje MTPT i koji dokazuje pravo na osposobljavanju kandidata za polaganje vozačkog ispita iz nastavnog predmeta „Upravljanje motornim vozilom (praktični deo)“;

93), „**sumrak**“ obuhvata period vremena od pola sata pre zalaska sunca;

94), „**zora**“ obuhvata period vremena od pola sata posle izlaska sunca;

95), „**tahograf**“ podrazumeva opremu, koja makar obezbeđuje registrovanje brzine i pređeni put vozila;

96), „**euro-tahograf**“ podrazumeva opremu koja obezbeđuje i registruje vreme vožnje posade vozila, pređeno vreme u obavljanju profesionalnih aktivnosti, koje ne spadaju u upravljanje vozilom, vreme odmora, brzinu kretanja i pređeni put;

97), „**registarski listić**“ podrazumeva deo tahografa ili euro-tahografa, koji treba da ima dozvolu tipa u kojoj pokazivač tahografa ili euro-tahografa neprekidno piše podatke koji treba da ostanu stalno zapisani;

98), „**Pravno ili fizičko lice za održavanje puteva**“ podrazumeva kompaniju, koja je ušla u ugovarajuće odnose za održavanje puteva sa Ministarstvom za transport, poštu i telekomunikacije ili opštinskim skupštinama;

99), „**Lice**“ podrazumeva fizičko i pravno lice;

100), „**Poslovna organizacija**“ podrazumeva sva trgovinska udruženja utvrđena Uredbom UNMIK-a br. 2001/6 o trgovinskim udruženjima.

3.2. Definicije pojmova koje su korišćene u ovom zakonu i nisu definisane kod pojmova, definisane su u ostalim zakonima.

POGLAVLJE II OVLAŠĆENJA O NADZORU I REGULISANJU SAOBRAĆAJA

Član 4

4.1. Nadzor i regulisanje saobraćaja, vozila, vozača i drugih učesnika u drumskom saobraćaju obavljaju pripadnici policije ovlašćeni od Kosovske policijske službe.

4.2. Nadzor o ukupnom trajanju upravljanja vozilima, odmoru vozača, tahografima, opremi, vozilima u pogledu najveće dozvoljene mase, dimenzijama i osovinским opterećenjima, vozilima koja vrše javni prevoz putnika i robe, vozilima koja transportuju opasne materije, taxi-vozilima i slično, izuzev lica ovlašćenih od Kosovske policijske službe, vrše i inspektori drumskog saobraćaja i puteva u okviru njihovih nadležnosti utvrđenih zakonom..

4.3. U mestima gde su smeštena snage KFOR-a i KZK-a“, nadgledanje tokom pokreta ovih jedinica takođe treba obaviti od strane ovlašćenih lica ovih jedinica u javnom saobraćaju.

4.4. Nadzornik ili nastavnik, koji vodi učenike na organizovan način, mogu propisanim znakom ruke da zaustavi saobraćaj vozila, zbog sigurnog prelaska dece na putu.

4.5. Na prelazu puta kroz železničku liniju na istom nivou za vreme dolaska voza, zaustavljanje saobraćaja, po predviđenim propisima, vrše radnici železnice.

Član 5

Vlada osniva Savet za bezbednost u drumskom saobraćaju, na predlog Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije.

Član 6

Sastav, funkcionisanje, način organizovanja i finansiranje Saveta za bezbednost u drumskom saobraćaju se regulišu posebnim pravnim aktom, koji se predlaže od Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije, a usvaja se od Vlade.

POGLAVLJE III PUTEVI

1. Opšta pravila

Član 7

7.1. Puteve, kao osnovu nad kojom se razvija saobraćaj, treba projektovati, izgraditi, opremiti, održati i zaštititi da bi isti odgovarali sopstvenoj nameni i zahtevima bezbednosti u saobraćaju, shodno odredbama Zakona o putevima i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

7.2. Javni putevi, određene deonice i objekti u njima, mogu se pustiti za saobraćaj samo kada se, na način utvrđen zakonodavstvom na snazi, utvrđuje u pogledu bezbednosti drumskog saobraćaja da ispunjavaju određene tehničke normative.

Član 8

8.1. Javni putevi treba da imaju dve saobraćajne i dve bočne trake, koje se neprekidno izgrađuju uzduž javnog puta u istoj širini, zavisno od vrste puta, odnosno u širini saobraćajne trake, uzdignutim ivicama na objektima (mostovima, vijaduktima, tunelima, galerijama i dr.).

8.2. Izuzimajući odredbe stava 1. ovog člana, lokalni put može imati samo jednu saobraćajnu traku, pod uslovom da, zavisno od vidljivosti puta, u udaljenosti od najviše 500 m, ima odgovarajuće proširenje za mimoilaženje vozila.

8.3. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, odnosno skupštine opštine, utvrđuju uslove i načine postavljanja signalizacije i upravljanja drumskim saobraćajem na javnim putevima prilikom izgradnje, rekonstrukcije i održavanja puteva.

8.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 2.500 €, se kažnjava lice odgovorno za postavljanje i održavanje signalizacije koji postupa u suprotnosti sa propisima koja utvrđuju uslove i način postavljanja i održavanja signalizacije prilikom konstruisanja, izgradnje i održavanja javnih puteva.

Član 9

9.1. Javni putevi, izuzev lokalnih puteva, treba da budu u stanju da izdrže osovinsko opterećenje od najmanje 11.500 kg.

9.2. Lokalni, kao i nekategorizovani putevi, treba da budu u stanju da izdrže osovinsku težinu od najmanje 6.000 kg.

Član 10

10.1. Nad čitavom širinom puta, javni putevi treba da imaju slobodan prostor u visini od najmanje 4,5 metara.

10.2. Izuzimajući mostove, tunele, galerije ili slične objekte na javnim putevima, širina puta može da ne bude ista kao što je širina javnog puta.

10.3. Autobuska stajališta za ulaz i izlaz putnika, na javnom putu van i unutar nastanjenih zona na magistralnim i regionalnim putevima treba da budu van saobraćajne trake.

2. OBELEŽAVANJE RADOVA I PREPREKA NA PUTU

Član 11

11.1. Deonicu puta, u kojoj su nastale prepreke koje se ne mogu otkloniti odmah ili u kojoj se obavljaju radovi, treba vidljivo obeležavati preko retro-reflektornih materijala i u njoj treba obezbediti učesnike u saobraćaju. Međutim, ukoliko je njihovo udaljavanje sa puta nemoguće, iste treba obeležavati na taj način da bi iste bile vidljive danju i noću.

11.2. Obeležavanje puta, iz stava 1. ovog člana, se vrši od izvršioca radova, postavljajući odgovarajuće saobraćajne oznake, a obezbeđenje učesnika u saobraćaju postavljajući barijere.

11.3. Barijere trebaju biti obojene prema evropskim standardima, a u slučaju ograničene vidljivosti treba postaviti i treperava narandžasta svetla.

11.4. Lice, koje obavlja radove na putu, treba da upotrebi retro-reflektorne elemente, koji su vidljivi od ostalih učesnika u saobraćaju.

11.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 2.500 €, kažnjava se lice koje obavlja radove na putu u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

Član 12

12.1. Lice koje, zbog radova na putu ili drugih okolnosti (snežne lavine, odron, klizanje ili slično), je dužno da organizuje alternativno propuštanje vozila iz suprotnog pravca, regulisanje može vršiti i postavljajući svetleće oznake saobraćaja, koje se privremeno postavljaju.

12.2. Pre početka radova predviđenih u stavu 1. postojećeg člana (izuzev u vanrednim situacijama) kada jednoj osobi potrebno je izdavati dozvola od strane nadlenih organa zavisno od vrste puta i da se u vezi stim informiše policija.

12.3. Alternativno propuštanje vozila iz suprotnog pravca, predviđeno stavom 1. ovog člana, u izuzetnim slučajevima može vršiti predstavnici izvođača radova koji obavljaju radove na putu dok se ne postavljaju privremeno svetleće saobraćajne znakove.

12.4. U slučaju da se reguliše saobraćaj po stavu 3. ovog člana, predstavnici izvođača radova treba da upotrebe retro-reflektorne elemente, koji su vidljivi za ostale učesnike u saobraćaju.

12.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 530 do 2.000 €, kažnjava se lice koje tokom obavljanja radova na putu ili kada postoje druge okolnosti, ne organizuje alternativno propuštanje shodno odredbama ovog člana ili kada nema dozvolu iz stava 2. ovog člana.

12.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se fizičko lice koje postupa u suprotnosti sa odredbama stava 3. i 4. ovog člana .

POGLAVLJE IV SAOBRAĆAJNI ZNACI

1. Opšta pravila

Član 13

13.1. Javne puteve treba označiti propisanim saobraćajnim signalima, kojima se učesnici u saobraćaju najavljuju o opasnosti koja im pretila na određenom javnom putu ili na deonici tog puta, upoznavaju se o ograničavanju, zabranama i obavezama, kojima se trebaju pridržavati učesnici u saobraćaju i daju potrebna obaveštenja o bezbednom odvijanju i neometanom saobraćaju.

13.2. Saobraćajni znaci treba da označavaju i opasnosti privremenog karaktera, naročito onih koje proizilaze kao rezultat oštećenja ili neosposobljavanja puta, ograničavanja, privremenih zabrana i obaveza i te znakove treba otkloniti nakon prestanka razloga njihovog postavljanja.

13.3. Saobraćajni znaci su: znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredbi i znakovi najave sa ili bez dodatne tablice koja detaljnije utvrđuje značenje saobraćajne oznake, svetlećih signala, znakova na putnoj površini, na trotoaru i ostalih znakova na putu.

13.4. Učesnici u saobraćaju su dužni da se pridržavaju ograničenjima, zabranama i obavezama navedenim saobraćajnim znakovima.

13.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 6.500 €, kažnjava se lice odgovorno za postavljanje saobraćajnih znakova na putu, ako postavljanje saobraćajnih znakova na putu vrši u suprotnosti sa odredbama stava 1. i 2. ovog člana.

13.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 € kažnjava se učesnik u saobraćaju, koji se ne pridržava ograničenjima, zabranama i obavezama navedenim saobraćajnim znacima prema stavu 3 i 4. ovog člana.

Član 14

14.1. Saobraćajni znaci se postavljaju i održavaju tako da ih učesnici u saobraćaju mogu blagovremeno i lako uočiti danju i noću i na vreme postupiti prema njihovim značenjima.

14.2. Saobraćajne znake treba otkloniti, dopuniti i menjati, ako značenje ne odgovara promenama saobraćaja na putu ili zahtevima sigurnosti, ako su oštećeni ili porušeni.

14.3. Saobraćajni znaci, uređaji i signalizacija na putu se postavljaju na osnovu projekta o saobraćaju.

14.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 6.500 €, kažnjava se lice koje je odgovorno za postavljanje i održavanje saobraćajnih znakova na putu, ako postavljanje i održavanje saobraćajnih znakova na putu ne vrši tako da se sa lakoćom uočavaju danju i noću, i ako ne otklanja ili ne zamenjuje saobraćajne znakove koje ne odgovaraju promenama saobraćajnih uslova ili zahtevima bezbednosti u saobraćaju.

Član 15

15.1. U saobraćajnom znaku ili stubu na kojoj je postavljen saobraćajni znak, zabranjuje se postavljanje bilo koje stvari koje se ne odnosi sa saobraćajnim znakom.

15.2. Zabranjuje se neovlašćenim licima da postave, otklanjaju, menjaju ili oštećuju saobraćajne znakove, drumsku opremu ili promenu značenja saobraćajnog znaka.

15.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 do 170 €, kažnjava se fizičko lice, koje postupa u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

15.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 530 do 5.500 €, kažnjava se lice ako vrši postavljanje, otklanjanje, promenu i održavanje saobraćajnih znakova bez ovlašćenja ili promene značenja oznake.

Član 16

16.1. Na putu se ne dozvoljava postavljanje tablica, znakova, svetla, stubova ili sličnih stvari, kojima se pokriva vidljivost saobraćajnih znakova, kada se oblikom, bojom, izgledom ili mestom gde su postavljene vide kao saobraćajni znakovi, slične su pojedinom saobraćajnom znaku, oslepljuje učesnike u saobraćaju i skreću pažnju do te mere, koja može biti opasna za bezbednost u saobraćaju.

16.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 do 170 €, kažnjava se fizičko lice, koje postupa u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

16.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 530 do 5.500 €, kažnjava se i preduzeće ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 2 ovog člana.

2. ZNACI NAJAVE (OPASNOSTI), IZRIČITIH NAREDBI I JAVLJANJA (POKAZIVANJA)

Član 17

17.1. Znaci najave (opasnosti) služe da se učesnici u drumskom saobraćaju najavljuju o opasnosti koja preti na pojedinom mestu, odnosno na deonici puta i obaveštavaju se o prirodi te opasnosti.

17.2. Znaci izričitih naredbi stavljaju do znanja učesnicima u drumskom saobraćaju: zabrane, ograničenja i obaveze, kojima se oni trebaju pridržavati.

17.3. Znaci najave (pokazivanja) daju učesnicima u saobraćaju potrebna obaveštenja o putu kroz koji se kreću, i druga obaveštenja koje mogu biti korisna.

17.4. Znaci najave za usmeravanje saobraćaja najavljuju učesnike u saobraćaju o prostiranju putnih smerova, raspoređivanja ciljeva i usmeravanja saobraćaja u pravcu onih ciljeva i to na raskrsnici, čvoru ili na određenim mestima puta za odmor.

Član 18

18.1. Znaci opasnosti i izričitih naredbi trebaju biti pokriveni retro-reflektornim materijama ili sopstvenim svetlećim izvorom, a na autoputu, brzim putevima, putevima rezervisanim samo za saobraćaj motornih vozila to svojstvo treba da imaju i znaci najave.

18.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u irnosu od 530 do 5.300 €, kažnjava se lice koje je odgovorno za postavljanje i održavanje znakova navedenih u stavu 1, ukoliko ti znakovi ne ispunjavaju uslove utvrđene stavom 1. ovog člana.

3. SVETLOSNI SAOBRAĆAJNI ZNAKOVI (SEMAFOR)

Član 19

19.1. Za regulisanje saobraćaja upotrebljavaju se svetlosni saobraćajni znakovi (u daljem tekstu: semafori) sa tri boje postavljene vertikalno jedno nad drugom i to: crvena svetlo - gore, žuto svetlo - u sredini, a zeleno svetlo - dole.

19.2. Ako je semafor postavljen na saobraćajnoj traci, svetla se mogu postaviti horizontalno jedna pored druge i to: crvena - levo, žuta - u sredini, zelena - na desnoj strani. Ta svetla su okruglog oblika, a zeleno svetlo može biti u obliku strelice ili nekoliko strelica postavljenih u jednom krugu crne boje.

19.3. Na semaforu crveno i zeleno svetlo ne mogu se upaliti istovremeno, a jedino žuto svetlo neprekidno prelaskom sa zelene u crvenu, ili istovremeno crvenom - pre nego što se javlja zeleno svetlo.

19.4. Svetlećem semaforu sa tri boje, može se dodati dodatni znak sa svetlom u obliku strelice ili nekoliko takvih znakova, koji se postavljaju na odgovarajućoj strani semafora na visini u kojoj se nalazi zeleno svetlo.

19.5. Izuzimajući stav 4. ovog člana, dodatni svetleći saobraćajni znak u obliku strelice zelene boje za vraćanje nalevo može biti postavljen kao posebno saobraćajno svetlo za izlazak iz raskrsnice.

19.6. Treperavo svetlo zelene boje najavljuje brz prekid slobodnog kretanja, odnosno pojavljivanje žutog, zatim crvenog svetla, a treperavo svetlo žute boje služi za najavljivanje učesnika u saobraćaju radi kretanja uz dodatnu pažnju.

Član 20

20.1. Na putnom semaforu sa dve saobraćajne trake uzduž označene sa oznakama na putu, gde se saobraćaj posebno upravlja na svakoj traci i koje su postavljene na saobraćajnim trakama - crveno svetlo zabranjuje saobraćaj uzduž saobraćajne trake na kojoj je postavljeno, a zeleno svetlo - slobodan prolaz kroz saobraćajnu traku na kojoj je postavljeno svetlo.

20.2. Crveno svetlo iz stava 1. ovog člana je oblika „x“, dok zeleno svetlo - u obliku strelice vrhom okrenuto nadole.

20.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u irnosu od 65 do 130 €, kažnjava se ušesnik u saobraćaju koji ne poštuje znakove utvrđenim ovim članom i izriče mu se zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom od dva do šest meseci i izriču mu se i 2 negativna boda.

Član 21

Za regulisanje pešačkog saobraćaja može se upotrebiti semafor sa dvobojnim svetlima i zvučnom opremom. Semafor sa dvobojnim svetlima, crvenom i zelenom, se postavlja uspravno jedna ispod druge i to: crvena - gore, a zelena - dole i u njima je postavljena pešačka figura kod svetla crvene boje u zaustavljenom položaju, dok kod zelene boje - u položaju kretanja. Ove dve boje ne treba upaliti istovremeno.

Član 22

22.1. Krajevi puta se označavaju svetlosnim signalima retro-reflektorne materije, a pokazivači smerova metalnim elementima opremljeni reflektornim materijama, svetlosni stubovi i dr.

22.2. Pokazivači smerova, koji su postavljeni na putu, sa desne strane u pravcu kretanja, su crvene boje, a na levoj strani - bele boje.

22.3. Ako krovovi pešačkih „ostrvca“, „ostrvca“ za usmeravanje saobraćaja i ostali objekti na putu nisu dovoljno vidljivi noću, treba ih označiti svetlima sa retro-reflektornom materijom ili reflektornom materijom žute boje.

22.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u irnosu od 530 do 5.300 €, kažnjava se lice koje je odgovorno za postavljanje ili održavanje krovova pešačkih „ostrvca“, „ostrvca“ za usmeravanje saobraćaja ili ostalih objekata na putu, koji ne ispunjavaju uslove utvrđene stavom 3 ovog člana.

4. SAOBRAĆAJNA HORIZONTALNA SIGNALIZACIJA (ZNAKOVI NA PUTU)

Član 23

23.1. Znakovi na putu služe za orijentaciju, najavljivanje i usmeravanje učesnika u drumskom saobraćaju.

23.2. Znakovi na putu mogu se postaviti samo ili zajedno sa ostalim saobraćajnim znakovima, ako je potrebno, da bi se značenje ovih znakova više potenciralo, odnosno utvrdilo ili se potpunije objasnilo.

23.3. Znakovi na putu su linije, strelice, natpisi i ostali znakovi.

23.4. Znakovi na putu mogu imati i odražljive osobine.

Član 24

24.1. Znakovi na putu se postavljaju na putu savremene površine.

24.2. Na javnim putevima van naseljenih zona, na putu savremenog sloja za saobraćaj u oba pravca, gde postoje samo dve saobraćajne trake, te trake treba da budu podeljene odgovarajućom uzdužnom linijom na putu, a na regionalnim i magistralnim putevima obeležene i sa bočnim linijama.

24.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u irnosu od 650 do 6.500 €, kažnjava se lice koje je odgovorno za postavljanje znakova na putu, ukoliko te znakove ne postavlja u skladu sa pravilima utvrđenim ovim članom.

5. OBELEŽAVANJE NA PRELAZU PUTA KROZ ŽELEZNIČKU LINIJU

Član 25

25.1. Na deonici puta ispred putnog prelaza, na nivou sa železničkom linijom, treba postaviti odgovarajuće saobraćajne znakove.

25.2. Izuzimajući odredbe stava 1. ovog člana, znakove iz ovog stava nije neophodno postaviti ih na mestu gde se pešačke staze ukršataju na nivou sa železničkom linijom.

25.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u irnosu od 650 do 6.500 €, kažnjava se lice koje je odgovorno za postavljanje saobraćajnih znakova i svetlećih akustičkih signala ispred prelaza preko železnice, ukoliko to ne uradi prema odredbama ovog člana.

Člana 26

26.1. Na putnim prelazima na nivou sa železničkom linijom, izuzev saobraćajnih znakova iz člana 25. ovog zakona, postavljaju se i barijere i polubarijere, odnosno uređaji za davanje znakova, kojima se najavljuje približavanje voza, ako to zahteva gustina saobraćaja ili ostale okolnosti na putnom prelazu na nivou sa železničkom linijom.

26.2. Uslovi pod kojima treba postaviti uređaje iz stava 1. ovog člana, utvrđuju se od strane Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije podzakonskim aktom.

Član 27

Svetleći znaci, kojima se najavljuje približavanje voza na putnom prelazu, na nivou sa železničkom linijom, daju se alternativno palenjem dva treperava crvena svetla kružnog oblika.

Član 28

28.1. Na putnim prelazima na nivou sa železničkom linijom u kojoj postoje uređaji za davanje svetlećih znakova, koji najavljuju približavanje voza, odnosno spuštanje barijera i polubarijera, tom uređaju može se priključiti i uređaj za davanje akustičkih (zvučnih) znakova.

28.2. Na neasfaltiranom putnom prelazu slabog saobraćaja i pešačkog prelaza na nivou sa železničkom linijom, sigurnost učesnika u saobraćaju može se vršiti i samo uređajem za davanje akustičkih znakova.

Član 29

29.1. Na putnim prelazima, na nivou sa železničkom linijom, barijere i polubarijere treba da budu alternativno obojene crvenom i belom bojom.

29.2. Barijere i polubarijere, kao i saobraćajni znaci postavljeni na deonici puta ispred putnog prelaza na nivou sa železničkom linijom, treba da budu opremljeni odražljivim staklom ili obloženi odražljivim predmetom odgovarajuće boje.

29.3. Barijere i polubarijere treba da budu opremljene treperavim crvenim svetlima.

Član 30

30.1. Na putnim prelazima na nivou sa železničkom linijom, gde prilikom dolaska voza barijere i polubarijere se automatski spuštaju, kao i na prelazu na nivou sa železničkom linijom gde se barijere i polubarijere aktiviraju sa mesta odakle se one ne vide, treba postaviti uređaj za davanje svetlećih oznaka ili uređaj za davanje akustičkih oznaka, kojima se učesnici u saobraćaju obaveštavaju o spuštanju barijera i polubarijera.

30.2. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije podzakonskim aktom utvrđuje pravila o saobraćajnim znacima i signalizaciji na putu, osnovna pravila koje putevi i njihovi elementi treba da ispunjavaju u pogledu sigurnosti na putu, pravila o zaustavljanju saobraćaja na putnom prelazu na nivou sa železničkom linijom kao i pravila za alternativni prelaz tokom radova na putu.

30.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 6.500 €, kažnjava se lice koje je odgovorno za postavljane svetlećih saobraćajnih znakova ili svetlećih akustičkih signala, ukoliko to ne uradi prema odredbama ovog člana.

6. ZNACI KOJE IZDAJU OVLAŠĆENA LICA

Član 31

31.1. Naredbe i znakove, učesniku u saobraćaju mogu dati:

- a) Policija,
- b) Lica ovlašćena od strane Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije i Skupštine Opštine u okviru njihovih zakonskih nadležnosti,
- c) Vojnici KFOR-a i pripadnici KZK-a snose odgovornost za red, u cilju obezbeđivanja pokreta vozila ili pešaka, ili da garantuju spasilačke akcije koje su namenjene za očuvanje života ili imovine lica.
- d) Pogranično čuvarsko (policijsko) osoblje unutar granica pogranične zone,
- e) Železničko osoblje u železničkim raskrscima,
- f) Radnik drumskog autoriteta ili drugo lice, koji radi na putu, ukoliko mu je dozvoljeno ili je zaposlen od drumskog autoriteta,

- g) Lice koje nadzire bezbedan prelaz puta od strane dece, na uređenom i označenom mestu za takav prelaz.

31.2. Lica, navedena u stavu 1, treba da budu vidljiva na dovoljnoj daljini, danju i noću.

Član 32

32.1. Učesnici u saobraćaju treba da postupe na osnovu zahteva odraženih pomoću oznaka ili po naredbi ovlašćenog lica, koje vrši kontrolu i regulisanje saobraćaja na putu.

32.2. Lice ovlašćeno prilikom davanja znakova, treba da stoji na putu da bi učesnici u saobraćaju, kojima se daje znak, mogli lako da ga vide i od potrebne daljine.

32.3. Oznake, iz stava 1. ovog člana, mogu se dati i iz vozila.

32.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač motornog vozila, koji ne postupa po zahtevima izraženim pomoću oznaka ili po naredbi ovlašćenog lica, koje vrši kontrolu i regulisanje saobraćaja na putu i izriče mu se jedan negativan poen.

32.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se učesnik u saobraćaju, osim vozača motornog vozila, koji ne postupa po zahtevima izraženim pomoću oznaka ili po naredbi ovlašćenog lica, koje vrši kontrolu i regulisanje saobraćaja na putu.

Član 33

33.1. Znakovi koje ovlašćeno lice daje učesnicima u saobraćaju, su znakovi koji se daju rukama, položajem tela, tonski i svetleći znakovi.

33.2. Znakovi iz stava 1. ovog člana treba da se daju na način da njihovo značenje za učesnike u saobraćaju bude jasno i nesumnjivo.

POGLAVLJE V SAOBRAĆAJNA PRAVILA

1. Opšta pravila

Član 34

34.1. Učesnici u saobraćaju su dužni da se pridržavaju saobraćajnim pravilima, saobraćajnim oznakama postavljenim na putu, kao i znakovima i naredbama ovlašćenog lica.

34.2. Učesnici u saobraćaju su dužni da postupe u skladu sa saobraćajnim oznakama postavljenim na putu i kada time odstupe od opštih saobraćajnih pravila.

34.3. Učesnici u saobraćaju su dužni da postupe u skladu sa svetlećim saobraćajnim oznakama i kada se iste razlikuju od saobraćajnih oznaka za prvenstvo prolaza odraženim na istom mestu drugom saobraćajnom oznakom.

34.4. Učesnici u saobraćaju su dužni da postupe i po zahtevima izraženim pomoću znakova ili po naredbama koje daju ovlašćena lica i kada time odstupe od utvrđenih saobraćajnih pravila ili od značenja saobraćajnih oznaka ili svetlećih saobraćajnih oznaka postavljenim na putu.

Član 35

35.1. Na putu, trotoaru i u zaštitnom pojasu puta nije dozvoljeno ostavljanje oštećenih, neupotrebljivih, neregistrovanih vozila, predmeta, materijala ili sličnih stvari, kao i bacanje otpadaka koji mogu ometati ili ugrožavaju saobraćaj.

35.2. Vozač vozila je dužan da otkloni sa putne površine predmete koji padaju na putu od njegovog vozila i predmete koje je ostavio na putu, kada je zaustavio vozilo.

35.3. Ako vozač, vlasnik vozila ili drugo odgovorno lice ne postupa shodno odredbama iz stava 2. ovog člana, njihove troškove će pokriti lice kome je povereno održavanje puteva od nadležnog organa.

35.4. Vozač će otkloniti predmete na koje naiđe prilikom vožnje, ako se ne ometa bezbednost u saobraćaju ili u protivnom o tome će obavestiti Kosovsku policijsku službu.

35.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 2.500 €, kažnjava se lice koje naređuje ili dozvoljava da na putu, trotoaru ili zaštitnom pojasu puta ostavlja oštećeno, neupotrebljeno, neregistrovano vozilo, baca na putu i na trotoaru otpatke ili predmete koje ugrožavaju bezbednost u saobraćaju, ili koji mogu zagađivati sredinu kao i ako ne otkloni sa puta i sa trotoara vozilo, otpatke, predmete i slično.

35.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se učesnik u saobraćaju, koji postupa u suprotnosti sa odredbama stava 1, 2. i 3. ovog člana.

Član 36

36.1. Javni put i zaštitni pojas, odnosno put i trotoar, ne dozvoljavaju se da se oštećuju ili koriste u druge svrhe (građevinski materijal, predmeti, ili slično) osim u slučaju opasnosti ili u drugim slučajevima predviđenim zakonom ili ovlašćenjem od strane nadležnog organa.

36.2. Opštinske skupštine mogu dozvoliti korišćenje dela trotoara (ograda, stolova, sedišta, kioska ili slično), pod uslovom da se ne smanjuje vidljivost puta i da kretanje pešaka bude neometano i bezbedno, ostavljajući im prostor trotoara širinom od najmanje 1,5 metara. Za magistralne i regionalne puteve, pomenuta dozvola može da se da samo uz prethodnu saglasnost Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije.

36.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 70 €, kažnjava se lice, koje postupa suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

36.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 2.500 €, kažnjava se i preduzeće ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 3 ovog člana.

Član 37

Slepa lica, kada sami učestvuju u saobraćaj, treba da nose beli štapić kao znak identifikacije.

Član 38

Vozač se obavezuje da bude posebno pažljiv prema slepim licima iz člana 37 ovog zakona.

Član 39

39.1. Vozilo koje je prilagođeno da se njime upravlja od strane lica sa ograničenim sposobnostima, na zahtev tog lica može se označiti posebnim znakom.

39.2. Prava koja proizilaze od oznake pristupa, ne može ih koristiti lice koje nije sa ograničenim sposobnostima.

39.3. Oznaka pristupa se izdaje u ime lica sa ograničenim sposobnostima, odnosno za vozila udruženja lica sa ograničenim sposobnostima u ime udruženja, a izgled oznake, uslove za njeno dobijanje, način obeležavanja parkinga i prava koja se stiču na osnovu toga, reguliše Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, u sporazumu sa Ministrom za zdravstvo.

39.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se lice, koje upotrebljava oznaku pristupa suprotno odredbama iz stava 2. ovog člana.

39.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 270 do 1.700 €, kažnjava se službeno lice, ako daje oznaku pristupa licu, koje ne ispunjava uslove utvrđene ovim članom.

Član 40

40.1. Vozač vozila, koji se kreće pored vozila za javni prevoz putnika ili pored autobusa, kojim se vrši prevoz za lične potrebe zaustavljen na stajalištu, treba da se kreće smanjenom brzinom i uz dodatnu pažnju tako da ne ugrozi lica koji ulaze ili silaze sa vozila.

40.2. Lica iz stava 1. ovog člana, zbog ulaska ili izlaska iz vozila treba da prolaze putem uz dodatnu pažnju.

40.3. Vozač treba da zaustavi svoje vozilo iza vozila iz stava 1. ovog člana, kada lica prilikom ulaska ili izlaska iz vozila treba da prolaze kroz saobraćajnu traku, biciklističku stazu ili traku kroz koju se vozilo kreće.

40.4. Vozač vozila, koje se kreće iza vozila (školskog autobusa) kojim se deca prevoze i vozač vozila koje dolazi sa suprotne strane puta sa jednom saobraćajnom trakom namenjenom za saobraćaj u jednom pravcu, treba da se zaustave, kada je vozilo kojim se prevoze deca zaustavljeno na putu dok deca ulaze ili silaze s tog vozila.

40.5. Ako se vozilom prevoze deca na organizovan način, vozilo treba da ispuni posebne uslove i da bude obeležen posebnom oznakom, dok prilikom ulaska i izlaska dece iz vozila treba da upali sve pokazatelje upravljanja.

40.6. Zabranjuje se označavati vozilo posebnim znakom iz stava 5. ovog člana, ako se deca ne prevoze organizovano, tada poseban znak treba omotati ili otkloniti.

40.7. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije podzakonskim aktom utvrđuje uslove i kriterijume za organizovani prevoz dece, kao i poseban znak kojim treba označiti ova vozila.

40.8. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila koje se kreće pored vozila javnog prevoza putnika ili pored autobusa kojim se obavlja prevoz za lične potrebe, zaustavljen u stajalištu, ako se nije kretao umanjenom brzinom i uz dodatnu pažnju, ugrožavajući lica koja ulaze ili silaze iz vozila .

40.9. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač, koji ne zaustavlja sopstveno vozilo pod utvrđenim uslovima predviđenim stavom 1. ovog zakona.

40.10. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozač vozila koji postupa suprotno odredbama stava 4. ovog člana. Istom se izriče mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do tri meseca i 1 negativan poen.

40.11. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se lice koje je odgovorno za prevoz organizovane dečjih grupa, i koje naređuje ili dozvoljava da vozilo kojim se vrši pomenuti prevoz nije označeno na način utvrđen stavom 5. ovog člana.

40.12. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji prevozi organizovane dečije grupe, ako nije označeno posebnom oznakom utvrđenom stavom 5. ovog člana, ili vozač koji nije uključio sve pokazatelje upravljanja, na način koji je utvrđen stavom 5. ovog člana.

Član 41

41.1. Zabranjuje se vozilima da imaju u prednjem delu svetleće oznake ili predmete sa crvenim svetlom, a na zadnjoj strani - oznake ili predmete sa belim svetlom.

41.2. Odredbe iz stava 1. ovog člana, u vezi svetla bele boje, ne odnose se na svetlo za osvetljenje puta prilikom kretanja unazad, pokretno svetlo za motrenje (reflektor), svetlo za osvetljenje registarske tablice obložene belom reflektornom bojom i na vozila Kosovske policijske službe, Hitne pomoći, Vatrogasne službe i Zaštitnog Korpusa Kosova.

41.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

2. SAOBRAĆAJNE RADNJE

Član 42

42.1. Vozaču koji, na putu, namerava da učini neku radnju vozilom (kretanje vozila nadesno ili nalevo, promeni saobraćajnu traku, pretiče, obilazi, zaustavlja vozilo, skrene nadesno ili nalevo, polukružno okretanje, upravljanje vozila unazad i slično), se dozvoljava da započne takvim manevrisanjem, samo ako je prethodno ubeđen da može učiniti tu radnju neugrožavajući ili neometajući ostale učesnike u saobraćaju ili imovinu, starajući se tom prilikom o položaju vozila i o upravljanju i brzini kretanja.

42.2. Vozač vozila treba postupiti na osnovu stava 1. ovog člana, i kada se uključi u saobraćaj.

42.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 43

43.1. Pre nego što preduzme neku radnju u saobraćaju, vozač vozila treba jasno i blagovremeno da najavi ostale učesnike u saobraćaju o svojoj nameri, dajući signal pomoću pokazivača upravljanja tokom celog vremena vršenja manevrisanja i da prekine

signalizaciju odmah nakon okončanja radnje, ili - ako ne postoje pokazivači upravljanja, treba najaviti radnju, dajući odgovarajući znak rukom.

43.2. Vozač vozila, nakon obavljanja preticanja drugog vozila, takođe treba da dà signal kada namerava da se vrati na saobraćajnoj traci na kojoj se kretao pre nego što izvrši preticanje.

43.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

3. UKLJUČENJE U SAOBRAĆAJ

Član 44

Uključenje u saobraćaj se dešava onda kada vozilo počinje da se kreće od zaustavljanja ili parkinga, koje nije ishodilo od okolnosti ili saobraćajnih propisa i kada ulazi:

- a) na putu od vlasništva, zemljišnog puta, bočnih objekata puta ili puta koji dovodi do njih, puta koji nije javan, put i mirne zone saobraćaja,
- b) na putu od poljoprivrednog zemljišta ili puta u kome se ne odvija javni saobraćaj,
- c) na put od bankine, trotoara ili saobraćajne trake utvrđene za kretanje vozila koja se kreću sporo,
- d) na putu od biciklističke staze,
- e) na putu od depoa ili od polaznog mesta/zaustavljanja namenjenog za vozila koja se kreću kroz kolosek.

Član 45

45.1. Vozač, koji se vozilom uključi iz zemljišnog puta na putu sa savremenim (asfaltnim) slojem, treba da zaustavi vozilo i da skloni blato sa točkova.

45.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 46

46.1. Vozač, prilikom uključenja u saobraćaj, treba da vodi posebnu pažnju i da dà prvenstvo svakom drugom vozilu ili učesniku u saobraćaj.

46.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 47

47.1. Vozač, prilikom približavanja autobuskom stajalištu označenom unutar naseljene zone, se obavezuje da smanji brzinu i ako je potrebno - da se zaustavi, da bi omogućio vozaču autobusa ili pojedinom drugom vozilu, koje obavlja javni prevoz putnika, da se uključi u saobraćaj, ako vozač tog vozila signalizira pokazivačem upravljanja svoju nameru da će promeniti saobraćajnu traku ili da kreće iz autobusnog stajališta na putu.

47.2. Vozač autobusa, naveden u stavu 1, može ući u bližoj saobraćajnoj traci ili se kretati na putu samo nakon što se osigura da takva radnja neće prouzrokovati nikakvu smetnju ili opasnost u saobraćaju.

47.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač, koji postupuje suprotno stavom 1. ovog člana.

47.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač autobusa koji postupuje suprotno stavom 2. ovog člana.

Član 48

48.1. Vozač vozila, prilikom približavanja stajalištu školskog autobusa, treba da zaustavi vozilo – ako je vozač autobusa dao znak za zaustavljanje autobusa.

48.2. Vozač vozila treba da smanji brzinu i ako je potrebno - da zaustavi vozilo, kako bi omogućio vozaču školskog autobusa da se kreće na putu ili na bližoj saobraćajnoj traci, ako vozač autobusa signalizuje nameru za obavljanje takvog manevrisanja.

48.3. Vozač školskog autobusa, pod okolnostima navedenim u stavu 1, može da se kreće na bližoj saobraćajnoj traci ili na putu samo ako je osiguran da manevrisanje neće prouzrokovati ometanje ili opasnost u saobraćaju.

48.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji postupuje suprotno stavom 1. ovog člana.

48.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji postupuje suprotno stavom 2. ovog člana.

48.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač školskog autobusa koji postupuje suprotno odredbama stava 3 ovog člana i ovime ometa ili ugrožava ostale učesnike u saobraćaju.

4. KRETANJE VOZILA

Član 49

49.1. Vozač se obavezuje da vozi vozilo na desnoj strani puta u pravcu kretanja.

49.2. Vozač, za kretanje svog vozila, treba da koristi samo put, odnosno površinu puta ili saobraćajnu traku, odnosno stazu namenjenu za kretanje te vrste vozila kojoj pripada vozilo, izuzev u slučaju opasnosti.

49.3. Vozač se obavezuje da vozi što je moguće bliže desnoj ivici puta. Ukoliko su trake obeležene, vozač treba da se kreće kroz sredinu saobraćajne trake.

49.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila koji postupuje suprotno odredbama ovog člana ukoliko je svojim postupkom prouzrokovao ometanje ili ugrozio ostale učesnike u saobraćaju.

Član 50

50.1. Na putu, u naseljenoj zoni sa drumskom površinom u kojoj o kretanju vozila u istom smeru postoje makar dve saobraćajne trake, vozač, za svoje kretanja, može da

koristi i saobraćajnu traku koja se ne nalazi pored desne ivice puta, ukoliko time ne ometa ostala vozila koja se kreću iza njegovih vozila.

50.2. Odredbe iz stava 1. ne odnose se na vozača transportnog vozila maksimalne snage dozvoljene preko 3500 kg, na vozača vozila koja na ravnom putu ne mogu razvijati brzinu veću od 40 km/čas, na vozača ciklomotora, traktora, radne mašine i motokultivatora, kao i na vozača vozila koje se ne smatra motornim vozilom, izuzev na deonicu puta pred ukrštanjem ili drugog mesta, gde vozilo skrene na levo.

50.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupajući suprotno odredbama ovog člana ukoliko je svojim postupkom prouzrokovao ometanje ili ugrozio ostale učesnike u saobraćaju..

Član 51

51.1. Na putu za kretanje vozila u oba smera, koji makar ima četiri saobraćajne trake, vozaču se ne dozvoljava da pređe svojim vozilom na drumsku traku namenjenu za kretanje vozila iz suprotnog smera.

51.2. Na putu za kretanje vozila u dva smera postoje tri saobraćajne trake, gde se srednja traka koristi zavisno od signalizacije, vozaču vozila se ne dozvoljava da se kreće svojim vozilom kroz saobraćajnu traku koja se nalazi pored leve ivice puta u pravcu kretanja vozila.

51.3. Na putu u kome su drumske trake fizički podeljene jedna od druge, vozaču se ne dozvoljava kretanje svojim vozilom kroz drumsku traku namenjenu za kretanje vozila iz suprotnog smera.

51.4. Na putu za kretanje vozila u jednom smeru, vozaču vozila se ne dozvoljava kretanje svojim vozilom u suprotnom smeru.

51.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač vozila koji postupajući suprotno odredbama stava 1, 2, 3, ili 4 ovog člana. Istom se izriču mu se dva negativna poena.

Član 52

Na putevima, na nivou tramvajskih koloseka, vozilo može da se kreće nad kolosecima, ako ne ometa kretanje tramvaja, izuzev ako saobraćajnim znacima nije drugačije utvrđeno.

Član 53

53.1. Vozač vozila, koji pokušava da se kreće unazad svojim vozilom, to može učiniti na kraćoj deonici puta, ako ne ometa ili ugrozi ostale učesnike u saobraćaju.

53.2. Za vreme kretanja unazad, u vozilu treba da budu upaljeni svi pokazivači upravljanja.

53.3. Kada vozač kreće unazad vozilom, treba da se kreće na toj strani puta na kojoj se kretao do tada.

53.4. Kada vozač vozila kreće unazad, treba da dà prednost vozilima koja dolaze iza njegovog vozila.

53.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

5. BRZINA

Član 54

54.1. Vozač treba da vozi vozilo adekvatnom brzinom i ponašanjem koja dozvoljava vozaču da kontroliše vozilo, u postojećim uslovima saobraćaja, posebno imajući u vidu izgled, uslove i vidljivost puta, uslove i opterećenje vozila, atmosferske uslove i gustinu saobraćaja da bi svoje vozilo zaustavilo pred svakom preprekom.

54.2. Vozaču se ne dozvoljava da se bez opravdanih razloga, da se kreće toliko sporo vozilom, prouzrokujući time ometanje ili opasnost za druge učesnike u saobraćaju.

54.3. Kada brzina kretanja iz stava 2. ovog člana je napola manja od dozvoljene za taj put i njegovu deonicu, vozač tog vozila treba da upali sve pokazivače upravljanja, izuzev ako koristi rotaciono treperavo svetlo.

54.4. Brzinu kretanja vozila na javnom putu pri normalnim saobraćajnim uslovima ne dozvoljava se ograničiti je ispod 40 km/č, osim ako se ne odredi drugačije ovim Zakonom.

54.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 55

55.1. Vozač se obavezuje:

- a) da vozi vozilo brzinom koja ne ometa kretanje ostalih vozila,
- b) da održi potrebnu udaljenost između vozila napred, koja je potrebna, radi izbegavanja sudara vozila, ako koči ili se zaustavlja,
- c) da ne poveća naglo brzinu, odnosno da krene s mesta, stičući time dozvoljenu granicu broja obrtaja motora ili na taj način što dolazi do klizanja točkova,
- d) da ne obavlja brzinska takmičenja,
- e) da ne koči naglo osim u slučaju neposredne opasnosti, i to najavljujući ih signalizacijom svetla za kočenje i svim pokazivačima upravljanja ili dajući odgovarajući znak rukom.

55.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama iz stava 1, tačke a), b) i e), ovog člana .

55.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa u suprotnosti sa tačkom c) stava 1. ovog člana i izriče mu se jedan negativan poen.

55.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 do 400 €, kažnjava se vozač koji postupa u suprotnosti sa tačkom d) stava 1. ovog člana, i izriče mu se kazna zabrane upravljanja motornim vozilom od šest meseci do jedne godine i tri negativna poena.

Član 56

56.1. Najveća brzina, dozvoljena unutar naseljenih zona, je 50 km/č, ako saobraćajnim znacima nije drugačije utvrđeno.

56.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 €, kažnjava se vozač koji vozilom, unutar naseljenih zona, kreće duplo većom brzinom nego što je dozvoljeno ili utvrđeno saobraćajnim znacima. Ukoliko u ovom slučaju prekorači brzinu od 100 km/č vozaču se, osim kazne izriče i zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon od tri meseca do jedne godine i - tri (3) negativna poena.

56.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 270 €, kažnjava se vozač koji vozilom, unutar naseljenih zona, kreće brzinom većom od 50 km/č nego što je dozvoljeno ili utvrđeno saobraćajnim znakom i izriče mu se zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon do šest meseci i dva (2) - negativna poena.

56.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozač, koji vozilom, unutar naseljenih zona, kreće brzinom većom od 30 do 50 km/č nego što je dozvoljeno ili utvrđeno saobraćajnim znakom i izriče mu se jedan (1) negativan poen.

56.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač, koji vozilom, unutar naselja, kreće brzinom većom od 10 do 30 km/č nego što je dozvoljeno ili utvrđeno saobraćajnim znakom.

56.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji vozilom, unutar naselja, kreće brzinom većom do 10 km/č nego što je dozvoljeno ili utvrđeno saobraćajnim znakom.

Član 57

57.1. Na putu, van naseljenih zona, vozaču se ne dozvoljava da kreće vozilom većom brzinom nego što je utvrđeno saobraćajnim znakom, a najviše:

- a) na autoputu - 130 km/č,
- b) na putu rezervisanom za saobraćaj motornih vozila - 110 km/č,
- c) na brzom putu - 100 km/č,
- d) na ostalim putevima - 80 k /č.

57.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozač koji vozilom, van naseljenih zona, kreće brzinom većom od 50 km/č nego što je dozvoljeno ili utvrđeno saobraćajnim znakom i izriče mu se mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon do tri meseca i dva (2) negativna poena.

57.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozač koji vozilom, van naseljenih zona, kreće brzinom većom od 30 do 50 km/č nego što je dozvoljeno ili utvrđeno saobraćajnim znakom i izriče mu se jedan (1) negativan poen.

57.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač koji vozilom, van naseljenih zona, kreće brzinom većom od 10 do 30 km/č nego što je dozvoljeno ili utvrđeno saobraćajnim znakom.

Član 58

58.1. Brzina kretanja vozila na putu se ograničava:

- a) na 80 km/č - za prevozna sredstva najveće mase dozvoljene do 7500 kg, za autobuse, za autobuse sa lakom prikolicom, i za motorna vozila koje vuku prikolica za stanovanje (kamp-kućicu);
- b) na 70 km/č - za autobuse, kada se vrši organizovani prevoz dece, za čvorne autobuse bez stojećeg stajanja, za prevozna sredstva maksimalne mase dozvoljene preko 7500 kg, za prevozna sredstva sa priključnim vozilima i za vozila koje transportuju opasne materije;
- c) na 50 km/č - za autobus sa prikolicom za prevoz ljudi, za gradske autobuse, za autobuse koji, pored montiranih sedišta, imaju mesta za stojećeg stajanje, i prevozna sredstva koja vrše grupan prevoz ljudi;
- d) na 40km/č - za vozilo, koje vuče vozilo u kvaru, traktor i motocikl (uključujući i bočnu prikolicu) i ciklomotor, koji se upotrebljava za prevoz dece do 7 godina starosti;
- e) na 30 km/č za vozila sa izlaznim uređajem napred više od 1.5 m, mereno od sedišta vozača (na 30 km/č unutar naseljenih zona, odnosno na 60 km/č van naseljenih zona).

58.2. Izuzimajući stav 1. ovog člana, na autoputu, na putu rezervisanom za saobraćaj motornih vozila i na brzom putu brzina za ova vozila se ograničava:

- a) na 100 km/č - za autobuse sa najvećom masom dozvoljenom preko 12000 kg, izuzev autobusa koji prevoze organizovane dečije grupe;
- b) na 85 km/č - za prevozna sredstva sa najvećom masom dozvoljenom preko 12000 kg, izuzev vozila koje transportuju opasne materije;
- c) na 80 km/č - za prevozna sredstva sa priključnim vozilima.

58.3. Kada upravljaju vozilom iz stava 1. i 2. ovog člana, vozači su dužni da se pridržavaju brzini kretanja prema odredbama 1. i 2. i na putu na kojem je ovim zakonom ili saobraćajnim znakom dozvoljena veća brzina.

58.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji vozilom, van naseljenih zona, kreće brzinom većom od 10 km/č nego što je limit kategorije brzine vozila ili utvrđene saobraćajnim znakom.

58.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač koji vozilom, van naseljenih zona, kreće brzinom većom do 10 km/č nego što je limit kategorije brzine vozila ili utvrđene saobraćajnim znakom.

Član 59

59.1. Izuzimajući stav 1, član 56, ovog zakona, Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije ili opštinske skupštine mogu smanjiti ili povećati brzinu ograničenu unutar naseljenih zona pomoću odgovarajućih saobraćajnih znakova.

59.2. Najveća dozvoljena brzina, navedena u stavu 1, može se:

- a) smanjiti - ako nedostaju uslovi bezbednosti na određenom putu ili na jednom njegovom segmentu,
- b) povećati - ako saobraćajni uslovi na određenom putu ili na jednom njegovom segmentu povećaju bezbednost u saobraćaju, ali samo do 80 km/č.

59.3. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije ili opštinske skupštine pomoću odgovarajućih saobraćajnih znakova mogu smanjiti brzinu ograničenu van naseljenih zona, ako saobraćajni uslovi na putu ili na jednom njegovom segmentu to opravdavaju.

6. VRAĆANJE

Član 60

60.1. Vozač vozila, koje se okreće nadesno, treba da vrši vraćanje kretajući se kroz krajnju saobraćajnu traku, koja se prostire uzduž desne ivice putne površine, sem ako saobraćajnim znakom na putu nije drugačije utvrđeno.

60.2. Vozač vozila, koje se okreće nalevo, treba da vrši vraćanje kroz levu krajnju saobraćajnu traku, koja se prostire pored srednje linije i kroz predomišljeni ili označeni luk, koji veže obe linije sredine bočnih površina puta, odnosno kroz saobraćajnu traku, koja se prostire uzduž leve ivice puta sa jednosmernim saobraćajem, izuzev ako saobraćajnim znakom na putu nije drugačije utvrđeno.

60.3. Odredbe stavova 1. i 2. se ne primenjuju, ako dimenzije vozila ne dozvoljavaju vraćanje po ovoj odredbi.

60.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

7. PROPUŠTANJE VOZILA I PRVENSTVO PROLAZA

Član 61

61.1. Vozač vozila tokom približavanja raskrsnici, istog značaja kada to nije regulisano posebnim saobraćajnim oznakama treba da vodi računa i da daje prednost vozilu koja dolazi sa njegove desne strane.

61.2. Vozač vozila, koje na raskrsnici skrene nalevo, dužan je da da prednost vozilu na raskrsnici sa suprotnog smera koja se kreće pravo ili skrene nadesno, izuzev ako saobraćajnim znacima nije drugačije utvrđeno.

61.3. Odredbe stava 1 i 2 ovog člana se ne primenjuju na vozilo koje se kreće po koloseku, koje ima prednost na raskrsnici ili kada se susreće sa ostalim vozilima, bez obzira sa koje strane ista dolaze, izuzev u slučajevima kada znacima nije drugačije utvrđeno.

61.4. Na raskrsnici koja nije regulisana sa saobraćajnim oznakama, a koja nije istog nivoa, pravo na prelaz ima vozilo koja se kreće na putu nižeg nivoa.

61.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač, koji vozilom postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 62

62.1. Vozač automobila koji se kreće na putu namenjeno kao put sa pravom prvenstva je obavezan da daje pravo prvenstva svim vozilima koja se kreću tim putem.

62.2. Vozač vozila, koji se uključuje na putu sa površina gde se ne odvija javni saobraćaj (zemljani put, dvorište, magacin, fabrika i slično), treba da dà prednost prolaza svim vozilima koji se kreću kroz put gde se on uključuje i kad taj put nije signaliziran kao put od prednosti prolaza.

62.3. Zabranjuje se vozaču vozila da ulazi na raskrsnici, ako nema dovoljnog prostora na drugoj strani iza raskrsnice radi nastavljanja kretanja vozila.

62.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji vozilom postupa suprotno odredbama stava 1. i 2. ovog člana.

62.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač koji vozilom postupa suprotno odredbama stava 3 ovog člana.

Član 63

63.1. Vozač vozila koji se približava zabeleženog mesta za prezal biciklista, mora da ima posebnu pažnju i dati prednost biciklistu koji se nalazi na prelaznom mestu.

63.2. Vozač vozila koji prilikom skretanja preseće pravac ili stazu za bicikliste, mora dati prednost prolaza vozilima koji se kreću kroz biciklističku traku ili stazu.

63.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

8. SAOBRAĆAJ NA RASKRSNICI

Član 64

64.1. Vozač vozila, koji se približava raskrsnici, velikim oprezom treba da se prilagodi uslovima saobraća na raskrsnici.

64.2. Vozač vozila, koji se približava raskrsnici, dužan je da brzinu kretanja prilagodi tako da može da se zaustavi i dà prednost učesnicima saobraćaja sa prvenstvom prolaza na raskrsnici.

64.3. Vozač vozila koji se približava raskrsnici, dužan je da se svojim vozilima na vreme prestrojava na saobraćajnoj traci koja vodi njegovim željenim pravcom skretanja na raskrsnici.

64.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač, koji vozilom postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 65

65.1. Na raskrsnici ili na drugom mestu, gde se reguliše saobraćaj svetlosnim saobraćajnim znacima (u daljem tekstu: semafori), saobraćajna svetla, za učesnike u saobraćaju, imaju sledeće značenje:

- a) Crveno svetlo - zabrana prolaza,
- b) Zeleno svetlo - slobodan prolaz,
- c) Žuto svetlo –upaljeno samo neprekidno, znači da vozilima se ne dozvoljava prolaženje linije zabrane i ulaženje na raskrsnici, ako se u trenutku paljenja žutog svetla nalazi na udaljenosti od svetlećeg saobraćajnog znaka da se može bezbedno zaustaviti,

- d) Na semaforu svetla crvene i zelene boje ne mogu se u isto vreme upaliti, a žuto svetlo samo neprekidno od prelaska zelene boje na crvenu, ili u isto vreme na crveno - pre nego što se javlja zeleno svetlo,
- e) Treperavo svetlo zelene boje najavljuje brzi prekid slobodnog prelaska, odnosno javljanje žutog, zatim crvenog svetla,
- f) Treperavo svetlo žute boje služi za najavljivanje učesnika u saobraćaju da se kreću uz dodatnu pažnju.

65.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač koji se vozilom, na mestu gde se saobraćaj reguliše semaforima, ne zaustavlja na znak crvenog svetla i izriče mu se zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon u trajanju od dva do šest meseci kao i dva negativna poena.

Član 66

66.1. Ako je semaforu na raskrsnici dodato jedno ili nekoliko dodatnih svetla u obliku strelice, u vremenu dok su ta svetla upaljena, vozač može vozilom da prođe u pravcu strelica i za vreme dok je crveno ili žuto svetlo upaljeno, ali treba da propusti vozila koje se kreću na putu gde on ulazi, i - pešake, koji prelaze put.

66.2. Ako zeleno svetlo na semaforu ima oblik strelice, vozaču vozilom se dozvoljava kretanje samo u pravcu strelica.

66.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač, koji postupa suprotno odredbama ovog člana, i izriče mu se zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon u trajanju od dva do šest meseci i dva negativna poena.

Član 67

67.1. Vozaču vozilom se ne dozvoljava ulaz na raskrsnici, ako je gustina saobraćaja takva da on vozilom, ako se zaustavlja na raskrsnici ili na pešačkom prelazu na taj način će ometati ili onemogućiti saobraćaj vozila, koja dolaze iz bočnih strana puteva ili pešačkog saobraćaja.

67.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač koji vozilom postupa suprotno odredbama ovog člana

9. MIMOILAŽENJE

Član 68

Vozač se obavezuje prilikom mimoilaženja da drži bezbednosni bočni razmak između njegovog vozila i drugog vozila ili učesnika u saobraćaju, kojeg mimoide i ako je potrebno da se povuče na desnoj strani puta ili da se zaustavi da bi omogućio bezbedno mimoilaženje.

Član 69

69.1. Kada je mimoilaženje vozila nemoguće kao posledica radova na putu, zaustavljenog vozila ili druge pojedine prepreke na putu, vozač vozila koji ima prepreku u njegovom pravcu kretanja, treba da se zaustavi za davanje prvenstva prolaza vozilu koje dolazi iz suprotnog pravca puta.

69.2. Kada na raskrsnici vozila dolaze iz suprotnih pravaca i skrenu ulevo, ista se mimoilđu na taj način što se vozila iz suprotnog pravca propuste sa svoje desne strane.

69.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 70

70.1. Na putu sa velikom uzdužnom strminom, gde mimoilaženje sa ostalim vozilima je teško ili nemoguće, vozač vozila koje se kreće nizbrdicom treba se zaustaviti i pozicionirati se što bliže ivici puta i omogućiti mimoilaženje vozilu koje se kreće uzbrdicom.

70.2. Vozač vozila, koje se kreće uzbrdicom, treba da zaustavi svoje vozilo - ako pred sobom ima pristupačno mesto za zaustavljanje, da bi omogućio bezbedno mimoilaženje.

70.3. Na putu sa uzdužnom strminom, u kojoj je mimoilaženje otežano ili nemoguće, a jedno od vozila treba da kreće unazad, to će uraditi:

- a) svako vozilo koje se susreće vozilom koje vuče priključno vozilo;
- b) lako vozilo koje se susreće vozilom najviše kategorije;
- c) transportno vozilo koje se susreće autobusom;
- d) ukoliko su vozila iste kategorije, vozilo koje se kreće nizbrdo.

70.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

10. PRETICANJE I OBILAŽENJE

Član 71

71.1. Vozač, pre početka preticanja je obavezan da obezbedi da:

- a) postoji adekvatna vidljivost i dovoljan prostor da vrši radnju preticanja, neometajući i neugrožavajući ostale učesnike u drumskom saobraćaju;
- b) vozač vozila koji se kreće iza njega, nije počeo svoju radnju preticanja;
- c) vozač napred u istoj saobraćajnoj traci nije signalizirao nameru da pretiče drugo vozilo, promeni pravac kretanja ili saobraćajnu traku,
- d) put da ima dovoljan prostor za puno ostvarivanje preticanja, imajući u obzir razliku između njegove brzine i vozila koje će se preticati, kao i odstojanje i brzinu prema vozilima koja dolaze iz suprotnog pravca,
- e) tehničke osobine vozila, kojim vrši preticanje, su u ispravnom stanju,
- f) nakon preticanja izbegavaju opasna manevrisanja i vraćaju se saobraćajnoj traci, koji je krenuo pre nego što je počeo preticanje što je moguće pre, neometajući ili neugrožavajući vozilo koju pretiče,
- g) nakon preticanja dvoje vozila da bez ometanja ili ugrožavanja ostalih učesnika u saobraćaju, zauzme poziciju u saobraćajnoj traci kroz koju je krenuo pre preticanja, odnosno obilaženja.

71.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 72

72.1. Vozač je obavezan, u toku preticanja ili obilaženja, da skrene posebnu pažnju i da održi sigurnosni bočni razmak posebno prema vozilu, koje pretiče ili prema drugom učesniku u saobraćaju.

72.2. U slučaju preticanja dvotočkaškog vozila ili kolone pešaka, sigurnosni bočni razmak ne sme da bude manji od 1 m.

72.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 73

73.1. Preticanje i obilaženje se vrši na levoj strani, osim ako nije drugačije utvrđeno zakonom ili regulisano saobraćajnim znakovima.

73.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa u suprotnosti sa odredbama stava 1. ovog člana i izriče mu se zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon do tri meseca, i - dva negativna poena.

Član 74

74.1. Preticanje treba vršiti na desnoj strani, ako je vozilo na putu zauzeo takav položaj da njegov vozač daje signal za skretanje na levoj strani.

74.2. Vozilo koje kreće kroz postavljene koloseke u sredini puta, ne dozvoljava se preticati sa leve strane, vozilo se može preticati sa desne strane - ako između ovog vozila i desne ivice puta postoji saobraćajna traka.

74.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač vozila koji postupa suprotno odredbama ovog člana, i izriče mu se zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon do tri meseci, i dva negativna poena.

Član 75

75.1. Ako se u sredini puta nalazi ostrvce za pešake, označen je prostor za parkiranje vozila, pojedina druga površina koja nije namenjena za saobraćaj vozila, drugi objekat ili mehanizam, vozač vozila treba da obilazi sa desne strane.

75.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana, i izriče mu se zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon do tri meseci, i - jedan (1) negativan poen.

Član 76

76.1. Ako se površine, objekti i mehanizmi iz stava 1. člana 75. nalaze u sredini jednosmernog puta, vozač vozila može obilaziti sa desne ili leve strane, ako saobraćajnim znacima nije drugačije utvrđeno.

76.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 77

77.1. Vozaču kome je dat signal za preticanje sa njegovog levog krila, treba da skloni svoje vozilo ka desnoj ivici puta i ne dozvoljava mu se povećanje brzine za vreme dok se pretiče.

77.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredaba stava 1 ovog člana i izriče mu se zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon do tri meseca, i jedan (1) negativan poen.

Član 78

78.1. Vozač vozila, koji se lagano kreće, treba da se povuče krajnje na desnoj strani i ako je potrebno što je moguće pre zaustaviti se ako se iza njega formira kolona više od pet vozila, da bi olakšao kretanje brzih vozila, gde za to ima mogućnosti.

78.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 79

79.1. Vozač vozila, koji pretiče vozilo kojim se vrši osposobljavanje kandidata za vozače ili kreće iza njega, treba da bude dodatno pažljiv.

79.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredaba stava 1 ovog člana.

Član 80

80.1. Zabranjuje se preticanje:

- a) kada je saobraćajnim znacima (uspravna i vodoravna signalizacija) na izričit način zabranjena;
- b) neposredno ispred ili na raskrsnici koja nije kružnog saobraćaja, izuzev bicikla, ciklomotora i motocikla bez bočne prikolice;
- c) neposredno ispred ili na prelazu puta na železničkom ili tramvajskom koloseku na nivou.

80.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredaba stava 1 ovog člana i izriče mu se zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon od tri do šest meseci, i - dva negativna poena.

Član 81

81.1. Zabranjuje se preticanje:

- a) neposredno ispred ili na pešačkom prelazu, izuzev na pešačkom prelazu gde se saobraćaj reguliše semaforima ili od ovlašćenih lica;
- b) vozilu, koje se kreće u istom pravcu, ali se zaustavlja kako bi dao prednost pešaku;
- c) neposredno ispred ili na biciklističkom prelazu;
- d) više od dva vozila koja ne čine kolonu u smislu ovog Zakona;
- e) kolone vozila;
- f) na traci za hitnost, usporavanje i hitno zaustavljanje.

81.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana i izriče mu se zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon od tri do šest meseci, i - dva negativna poena.

Član 82

82.1. Zabranjuje se preticanje vozila, koje signalizira svoju nameru da skrene nadesno, ako u toku preticanja prelazi na traci za vozila suprotnog pravca.

82.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozač vozila koji postupa suprotno odredbama stava 1 ovog člana i izriče mu se zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon do tri meseca, i jedan negativan poen.

Član 83

83.1. Na putu sa dve saobraćajne trake, vozaču se ne dozvoljava preticati drugo vozilo:

- a) gde je vidljivost na putu ograničena,
- b) pre početka pune bele linije označene vodoravnom signalizacijom,
- c) na putnu krivinu, gde je vidljivost ograničena.

83.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozač vozila, koje postupa suprotno odredbama ovog člana i izriče mu se zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon do tri meseca, i dva negativna poena.

Član 84

Izuzimajući član 83. ovog zakona, dozvoljava se preticanje na putu, ako postoje dve ili više saobraćajnih traka označenih vodoravnom signalizacijom, posvećeno posebno za kretanje vozila u pravcu kretanja vozila, koje vrši preticanje.

Član 85

85.1. Neposredno ispred ili na raskrsnici, vozaču se dozvoljava preticanje vozila:

- a) koje kreće na putu s prednošću prolaza,
- b) na raskrsnici, koja se reguliše semaforom ili od ovlašćenog lica.

85.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana i izriče mu se mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon do tri meseca, i jedan (1) negativan poen.

Član 86

86.1. Na putu pune uzdužne bele linije se dozvoljava preticanje, ako se ne prelazi puna linija i ne ugrožava vozilo koje se pretiče.

86.2. Zabranjuje se preticanje vozila s prednošću prolaza i pod pratnjom, kada su na izvršavanju zadatka.

86.3. Dozvoljava se preticanje vozila, koje ne mogu razvijati brzinu više od 30 km/č na ravnom putu i vozila koje se ne smatraju motornim vozilima u punoj dužinskoj liniji i u slučajevima zabranjenim saobraćajnim znakom, pod uslovom da ne ugrozi i ometa ostale učesnike u saobraćaju.

86.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana i izriče mu se zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon do tri meseca, i jedan (1) negativan poen.

Član 87

87.1. Na putevima gde postoje najmanje dve saobraćajne trake predviđene za saobraćaj vozila u jednom pravcu u kojem se nalazi kolona vozila, vozaču nije dozvoljeno da vozilom prelazi sa jedne u drugu traku, a vozač može da napusti traku u kojoj se nalazi samo u slučaju skretanja u desnu ili levu stranu ili prilikom parkiranja vozila.

87.2. Na putevima u zoni naseljenih mesta, pod uslovima stava 1. ovog člana, bržije kretanje vozila na jednoj traci u odnosu na drugu traku i prelaženje pored vozila koja se sporije kreće i koja ne koristi desnu saobraćajnu traku ne smatra se preticanjem.

87.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

11. NAJAVLJUJUĆI SVETLOSNI I TONSKI SIGNALI

Član 88

Vozač vozila treba da dà tonske ili svetlosne signale, kada je neophodno najaviti ostale učesnike o opasnosti na putu.

Član 89

Zabranjuje se:

- a) zloupotreba tonskih i svetlosnih signala,
- b) davanje tonskih signala u naseljenoj zoni, izuzev u slučaju neposredne opasnosti
- c) najavljuvanje ostalih učesnika u saobraćaju pod uslovima kada se ostali vozači izlažu oslepljujućoj svetlosti.

Član 90

Vozač se obavezuje da upotrebi najavljujuće tonske znakove, kada to zahteva potreba saobraćajne sigurnosti, naročito:

- a) na putu van naseljenih zona za najavljuvanje drugog učesnika u saobraćaju, koji želi da pretiče ili obilazi, kada bi nedavanje ovog signala ugrozilo prouzrokovanje saobraćajnog udesa,
- b) ukoliko se pored puta nalaze deca, koja ne posvećuju pažnju saobraćaju vozila,
- c) na putu van naseljenih zona, pre ulaska u nevidljive i sužene krivine ili pre dolaska do kičme, u kojima je otežano mimoilaženje.

Član 91

91.1. Od prvog sumraka pa do pune zore, vozač vozila, kao pravilo upotrebljava umesto tonskog signala najavljuvanja - najavljujući svetlosni signal. Taj signal vozač vozila treba da upotrebi i u naseljenoj zoni prilikom preticanja drugog vozila.

91.2. Najavljujući svetlosni signal vozač vozila može da upotrebi i danju, ako se takav način najavljuvanja bolje odgovara okolnostima na putu.

91.3. Najavljujući svetlosni signal se daje, uključujući u uzastopnim kratkim intervalima duga svetla, uključujući uzastopno kratka svetla za osvetljenje puta, ili uključujući alternativno u kratkim intervalima duga i kratka svetla.

91.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila koji postupa suprotno odredbama člana 88. do 91. ovog zakona.

12. ZAUSTAVLJANJE I PARKIRANJE

Član 92

92.1. Zaustavljanje i parkiranje vozila se dozvoljava samo na mesto gde je vozilo vidljivo sa jedne dovoljne udaljenosti za ostale vozače i ne ometa ili ugrožava drumski saobraćaj.

92.2. Vozač vozila koji zaustavlja ili parkira vozilo na javnom putu, dužan je da to čini što bliže desnog ruba površine puta.

92.3. Na putu, na mestima, odnosno prostorima namenjenim za zaustavljanje i parkiranje, i na izgrađenim površinama saobraćaja predviđenim za kretanje pešaka, ne dozvoljava se ostavljanje vozila koje se ne upotrebljavaju u saobraćaju (neupotrebljena, neregistrovana ili slično) ili priključna vozila koja se koriste samo privremeno (laka prikolica ili kamp-

kućica ili slično), stvari, slični materijali koji ometaju normalan tok saobraćaja ili zagađuju sredinu.

92.4. Vozač vozila treba da upotrebi način zaustavljanja vozila, onako kako se prikazuje vodoravnom i uspravnom signalizacijom.

92.5. Vozač vozila kada zaustavlja vozilo, treba da obezbedi vozilo na taj način da neovlašćeno lice ne bi bio u mogućnosti da ono upotrebi, i - da preduzme sve potrebne mere da izbegne pojedini udes.

92.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama iz stava 1, 2, 4 i 5 ovog člana.

92.7. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se lice, koje postupa suprotno odredaba stava 3 ovog člana.

Član 93

93.1. Prilikom zaustavljanja ili parkiranja vozila na putu van naseljenih zona, vozilo treba zaustaviti ili parkirati van puta.

93.2. Vozač koji je, zbog kvara na vozilu, saobraćajnog udesa ili zbog drugog opravdanog razloga, bio dužan zaustaviti vozilo na putu, obavezuje se da preduzme sve mere da zaustavljeno vozilo na putu ne bi ometalo i ugrozilo saobraćaj i da odmah isto skloni s puta.

93.3. Vozač koji je, zbog kvara na vozilu, saobraćajnog udesa ili nekog drugog razloga, bio dužan da zaustavi vozilo na koloseku, obavezuje se da odmah isto skloni s koloseka, a ako to nije moguće, onda treba da preduzme sve mere da lice koje upravlja vozilom na koloseku blagovremeno obavesti.

93.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji zaustavlja ili parkira vozilo suprotno odredbama ovog člana.

Član 94

94.1. Pre početka vožnje, vozač treba da zatvori i pričvrsti sve pokretne delove vozila, kao i vrata, zatim da proveri da oprema za uključenje i isključenje priključnog vozila je uredno postavljena.

94.2. Na zaustavljenom ili parkiranom vozilu se ne dozvoljava otvaranje vrata, ako bi time ometalo kretanje ostalih učesnika u saobraćaju ili ugrozilo bezbednost u saobraćaju.

94.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 95

95.1. Dozvoljava se zaustavljanje ili parkiranje vozila na trotoaru, sa oba bočna točka ili točkovima jedne osovine vozila ukupne mase do 3.5 tona, pod uslovom da:

- a) se na određenom drumskom segmentu zaustavljanje ili parkiranje ne zabranjuje;

- b) širina trotoara koja ostaje na raspolaganju pešacima je takva da ne ometa kretanje pešaka i nije manja od 1.5 metra,
- c) vozilo, čija se prednja osovina postavlja na trotoaru, ne ometa drumski saobraćaj.

95.2. Prema stavu 1. ovog člana, dozvoljava se zaustavljanje ili parkiranje na trotoaru blizu ivice puta, kompletnog putničkog automobila, motocikla, ciklomotora, bicikla ili dozvoljenog vozila veće mase, koje ne prevaziđe 3500 kg, već samo na mestu označenom vodoravnom signalizacijom.

95.3. Vozač može da parkira svoje vozilo na mestima koji se nalaze između površine puta, samo gde su ta mesta označena vodoravnom ili uspravnom signalizacijom.

95.4. Ako se pored desne ivice puta nalaze tramvajske ili vozne tračnice, vozač može da zaustavlja ili parkira vozilo na levoj strani puta.

95.5. U jednosmernoj ulici vozač može da parkira svoje vozilo sa bilo koje strane ulice, ako saobraćajnim pravilima ili znakovima nije drugačije regulisano.

95.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji zaustavlja ili parkira vozilo suprotno odredbama ovog člana.

Član 96

96.1. Zabranjuje se zaustavljanje ili parkiranje vozila:

- a) u nevidljivim krivinama, u blizini kičme i na glavnim putevima van naselja;
- b) u tunelu, u podvožnjacima i na nadvožnjacima, ispod i iznad mosta i u daljini manje od 15 metara od tunela;
- c) na tramvajskim ili železničkim tračnicama, na istom nivou sa putem i u blizini, ukoliko se ometa kretanje vozila nad tračnicama;
- d) na ukrštanju i u daljini manje od pet metara od najbliže ivice indirektnog puta,
- e) na biciklističkoj stazi,
- f) na biciklističkoj traci,
- g) u pešačkom prelazu, u biciklističkom prelazu i u odstojanju manje od pet metara pred takvim prelazom;
- h) na putu, uzduž pune bele linije i u blizini tačaka njihovog završetka, ukoliko bi to prinudilo ostale vozače, koji voze vozilo ili skupinu vozila na toj liniji,
- i) u odstojanju manje od 10 metara s prednje strane oznake ili saobraćajnog signala , ako bi se pokrivalo vozilom,
- j) na ivici s leve strane puta, izuzev zaustavljanja ili parkiranja u naseljenoj zoni na jednosmernom putu i člana 95, stav 4, ovog zakona,
- k) u razdvojnem pojasu između drumskih traka;
- l) na mestima rezervisanim za parkiranje vozila za invalidna lica;
- m) na trotoaru;
- n) izuzimajući stav 1, tačka m), ovog člana, dozvoljava se zaustavljanje, ako je za kretanje pešaka ostavljena površina najmanje 1,5 metara i ista ne može biti pored desne ivice puta. U ovom slučaju može se parkirati, ako je dozvoljeno saobraćajnim znakom.
- o) na deonici puta, gde bi širina slobodnog prelaza od zaustavljenog ili parkiranog vozila do pune uzdužne linije sredine označene na putu bila manja od tri metara, odnosno do druge ivice puta - manja od četiri metara.

96.2. U zoni KZK zabranjeno je parkiranje i zaustavljanje vozila bez posebne dozvole od KZK-a.

96.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji zaustavlja ili parkira vozilo suprotno odredbama ovog člana.

Član 97

97.1. Zabranjuje se parkiranje vozila:

- a) na mestu gde ulaz-izlaz iz garaže, kapije, parkinga ili platforme parkinga može ometi saobraćaj;
- b) na mestu gde pristup drugog parkiranog vozila ili izlazak tog vozila bi se mogao ometati;
- c) na deonici puta ispred putnog prelaza na nivou železničke ili tramvajske linije na rastojanju manjoj od 15 metara iz ovih prelaza;
- d) u naseljenoj zoni, vozilo ili skupina vozila ukupne mase veće od 7,5 tona ili dužine preko 12 metara van označenog mesta za parking namenjen za ta vozila;
- e) u rastojanju manjem od 15 metara ispred ili iza saobraćajnog znaka „autobusko stajalište“;
- f) u stajalištu ili proširenoj površini van saobraćajne trake za vozila, koje vrše javni prevoz putnika, koje su označene odgovarajućim saobraćajnim znacima.

97.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji parkira vozila suprotno odredbama ovog člana.

Član 98

Zabrana zaustavljanja ili parkiranja motornog vozila se ne primenjuje u situaciji, kada se zaustavljanje vozila vrši kao posledica saobraćajnih propisa.

Član 99

99.1. Pripadnici Kosovske policijske službe, ili ostala zakonom ovlaštena lica naređuju da se vozilo smesti na drugo mesto, ako je zaustavljeno ili parkirano na putu, gde se ugrožava bezbednost saobraćaja ili ometa normalan tok saobraćaja, kao:

- a) na nevidljivim krivinama, u blizini kičme i na glavnim putevima van naselja,
- b) u tunelu, na podvožnjacima i na nadvožnjacima, ispod mosta i na mostu i na odstojanju manje od 15 metara od tunela, podvožnjaka i nadvožnjaka, ispod mosta i na mostu,
- c) na tramvajskim ili železničkim tračnicama, na istom nivou s putem i u blizini ako se ometa kretanje vozila na tračnicama,
- d) u ukrštanju i u odstojanju manje od pet metara od najbliže ivice indirektnog puta,
- e) na biciklističkoj stazi,
- f) na biciklističkoj traci,
- g) u pešačkom prelazu, biciklističkom prelazu i u odstojanju manje od pet metara ispred tog prelaza,
- h) na putu, uzduž pune bele linije i u blizini tačaka njihovog završetka, ako bi to obavezalo ostale vozače da voze vozilo ili skup vozila na toj liniji,
- i) u odstojanju manje od 10 metara s prednje strane saobraćajne oznake ili signala, ako bi se te pokrivala vozilom,
- j) na ivici s leve strane puta izuzev zaustavljanja ili parkiranja unutar naseljene zone u skladu sa članom 95, stav 4, ovog Zakona,
- k) u razdvojnem pojasu između drumskih traka,

- l) na mestima rezervisanim za parkiranje vozila za invalidna lica,
- m) na trotoaru, ako se ne dozvoljava slobodna površina za kretanje pešaka najmanje 1,5 metara,
- n) na deonici puta, gde je širina slobodnog prolaza od zaustavljenog ili parkiranog vozila do pune uzdužne linije sredine označena na putu ili pojedina prepreka bila bi manja od tri metara, odnosno do druge ivice puta, manja od četiri metara.

99.2. Vozila koje su zaustavljena ili parkirana na mestu suprotno odredaba iz stava 1. ovog člana, ne mogu se blokirati, već treba ih otkloniti s mesta.

99.3. Pre davanja naredbe o premeštaju vozila na osnovu stava 1. ovog člana, nepravilan položaj zaustavljenog ili parkiranog vozila će se dokazati slikom ili skicom.

Član 100

100.1. Sprovođenje naredbe o premeštaju vozila iz člana 99, stav 1, ovog zakona, vrši će Kosovska policijska služba.

100.2. Kosovska policijska služba vrši premeštaj vozila, koja su zaustavljena ili parkirana suprotno odredbama člana 99. ovog zakona, pomoću svojih prevoznih sredstava ili pomoću poslovnih organizacija za premeštaj vozila licenciranih od strane Opštine.

100.3. Kosovska policijska služba, podzakonskim aktom će utvrditi način premeštaja vozila, koja se zaustavljaju ili parkiraju suprotno odredbama člana 99. ovog člana dok opštinske skupštine određuju mesto gde će privremeno stajati premeštena vozila.

Član 101

101.1. Ako se premešteno vozilo ne traži od vlasnika u toku od šest meseci, vozilo će se prodati na javnoj licitaciji i novac će se prilivati u Konsolidovani budžet Kosova.

101.2. Ako se vozilo nakon tri javnih licitacija ne može prodati, isto treba uništiti na osnovu odluke koju donesi posebna komisija, koja će se formirati od strane dotične opštinske skupštine, Kosovske policijske službe i Kosovske carinske službe.

Član 102

102.1. Troškovi premeštaja vozila i stajanja vozila na određeno mesto iz člana 99 ovog zakona snosi vozač, odnosno vlasnik vozila.

102.2. Radi osiguranja uplate troškova za premeštaj vozila od lica, koje nije stanovnik Kosova, Lice koje vrši premeštaj vozila, može da zatraži garanciju. Ako vlasnik ne daje garanciju, vozilo se može zadržati.

102.3. Iznos troškova za premeštaj vozila utvrđuje Kosovska policijska služba, u saradnji sa Ministarstvom za privredu i finansije.

Član 103

103.1. Vozač vozila treba da vozilo ili priključno vozilo, izuzev ciklomotora, motocikla bez bočne prikolice, kada su zaustavljena na putu, označi znakom kojim se označava zaustavljanje vozila na putu (sigurnosni trokut) zbog kvara, udesa ili drugog razloga i to:

- a) na autoputu, na putu rezervisanom za saobraćaj motornih vozila i na brzim putevima;
- b) na putu van naseljene zone, prilikom zaustavljanja na putu na mestu gde se to zabranjuje, ako se vozilo ne može videti iz dovoljne udaljenosti,
- c) na putu unutar naseljene zone, prilikom zaustavljanja na putu na mestu gde se zaustavljanje zabranjuje.

103.2. Zaustavljanje vozila iz stava 1. ovog člana, treba označiti na sledeći način:

- a) na autoputu ili na putu rezervisanom za saobraćaj motornih vozila putem oznake, kojom se označava vozilo zaustavljeno na putu (sigurnosni trokut), uključivanjem svih pokazivača upravljanja i ako vozilo nije opremljeno svim pokazivačima upravljanja treba da uključi poziciona svetla;
- b) postavljajući sigurnosni trokut na odstojanju od 100 metara iza vozila, trokut treba postaviti na putu, zavisno gde je vozilo zaustavljeno;
- c) na drugim putevima: van naseljene zone pomoću postavljanja sigurnosnog trokuta na odstojanju od 30-50 metara iza vozila, treba uključiti sve pokazivače upravljanja, ako nisu pokazivači na raspolaganju uključujući poziciona svetla;
- d) u naseljenoj zoni, putem uključivanja svih pokazivača upravljanja i ako nisu pokazivači na raspolaganju, uključivanjem pozicionih svetla i postavljajući sigurnosni trokut iza vozila na bezbednom rastojanju koja se lako može uočiti ili na daljini ne više od 1 metra.

103.3. Obeležavanje vozila, navedeno pod stavom 1. i 2. ovog člana, je obavezno tokom celog vremena zaustavljanja vozila.

103.4. Na isti način, kao u stavu 1. i 2. ovog člana, označuju se i kolona vozila, skup vozila i vozila koja nose opasne materije, samo umesto jednog sigurnosnog trokuta postavljaju se dva sigurnosna trokuta.

103.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji ne označava zaustavljeno vozilo ili ga označava suprotno odredbama ovog člana.

Član 104

104.1. Pre nego što ostavi vozilo, vozač koji ostavlja vozilo na putu, se obavezuje da preduzme sve potrebne mere da vozilo ne krene samo s mesta ili neovlašćena lica postave ga u pokretu (ugasiti motor, zatvoriti prozore i vrata i ključeve uzeti sa sobom ili slično).

104.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

13. PREKID PEŠAČKE KOLONE

Član 105

105.1. Vozaču se ne dozvoljava da vozilom prekida dečiju kolonu, vojnu kolonu, pogrebnu povorku ili bilo koju organizovanu kolonu pešaka, koje kreću putem.

105.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

14. VUČENJE PRIKLJUČNIH I ZAPREŽNIH VOZILA

Član 106

106.1. U drumskom javnom saobraćaju, izuzev autoputeva, vozilu se mogu priključiti najviše:

- a) dva priključna vozila za transport tereta,
- b) jedno priključno vozilo za prevoz lica.

106.2. Motornom vozilu se dozvoljava da vuče priključno vozilo, koje ne smanjuje njegovu stabilnost.

106.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se i preduzeće ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 4 ovog člana.

106.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 107

107.1. Na autoputu i na putu rezervisanom samo za motorna vozila, motornim vozilima može se priključiti samo jedno priključno vozilo.

107.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

107.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 300 do 1.500 €, kažnjava se i preduzeće ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 2 ovog člana.

Član 108

108.1. Kretanje vozila ili skupine vozila, kod kojih masa, osovinsko opterećenje ili dimenzije sa ili bez opterećenja su veća nego što se dozvoljavaju propisima ovih vozila i definišu se članom 178. ovog zakona, dozvoljava se pod uslovom dobijanja posebne dozvole.

108.2. Dozvola, navedena u stavu 1. ovog člana, se izdaje:

- a) u neodređenom roku,
- b) za određeni period, naveden u dozvoli,
- c) za prelazak u određenom vremenskom periodu i u određenom itineraru.

108.3. Dozvole, navedene u stavu 2. ovog člana, se izdaju od Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije, u saradnji sa Kosovskom policijskom službom.

108.4. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, u saradnji sa Kosovskom policijskom službom, definišaće podzakonskim aktom kriterijume i procedure u detaljima o izdavanju dozvola, navedenih u stavu 1. u vezi vozila i itinerara.

108.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se i vozač vozila, ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

108.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se i preduzeće ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 5 ovog člana.

Član 109

109.1. U drumskom saobraćaju, traktor može da vuče zaprežno vozilo, koje je podešeno za vučenje traktorom.

109.2. Zaprežno vozilo, koje se vuče traktorom u drumskom saobraćaju, treba da ima pumpane gume.

109.3. Zaprežno vozilo, koje se vuče traktorom u drumskom saobraćaju, treba da bude vezano pomoću čvorne veze tako da prilikom vožnje obezbedi stabilnost dva vozila i onemogućava njihovo otkidanje.

109.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 110

110.1. U drumskom saobraćaju, radne mašine se dozvoljavaju da vuku i priključna vozila i opremu koja služi za njihovu namenu.

110.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

110.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u vrednosti od 200 do 550 €, kažnjava se i preduzeće ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 2 ovog člana.

Član 111

111.1. U drumskom saobraćaju, biciklom i ciklomotorom se dozvoljava vučenje priključnog vozila sa dva točka, pričvršćeno na taj način da smanjuje stabilnost vozila. Priključno vozilo se ne dozvoljava da bude šire od 80 cm, dok ukupna masa se ne dozvoljava da bude preko 50 kg. U zadnjem delu treba da ima dva katadioptera predviđena za priključno vozilo.

111.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

15. VUČENJE VOZILA U KVARU

Član 112

112.1. Vozač vozila može vući drugo vozilo, izuzev priključnih vozila, samo ako se ono ne može kretati samo, zbog kvara ili u nedostatku nekog dela.

112.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 113

113.1. Zabranjuje se prevoz lica vozilom, koje se vuče kao rezultat kvara.

113.2. Vozilom se ne dozvoljava vuča motociklom bez bočne prikolice, ili sličnom vozilom sa dva točka.

113.3. Vozilo, koje se vuče, treba da bude priključeno za vozilo koje vuče, na taj način što se isključuje mogućnost njihovog otkidanja u toku kretanja.

113.4. U toku vučenja vozila iz člana 112. ovog zakona, oba vozila treba da budu označena znakom, kojim se označava zaustavljanje vozila na putu (sigurnosni trokut). Na vozilu koje vuče, trokut se postavlja u prednjem delu, a na vučenom vozilu - u zadnjem delu.

113.5. U oba vozila, prilikom vuče treba da budu uključeni svi pokazivači upravljanja, ako su instalirani.

113.6. Razmak između dva vozila ne sme biti manji od 3 m, kada se upotrebljava čvrsta veza, i od 4 do 6 m - u slučaju fleksibilne veze, označene belim i crvenim trakama.

113.7. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 114

114.1. Vozilo na motorni pogon, na drumu može se vući pomoću fleksibilnog vezivanja, čvrstog vezivanja i podupirajući se na vučno vozilo.

114.2. Zabranjuje se vučenje:

- a) vozila, fleksibilnim vezivanjem, ako je sistem kočenja i upravljanja van funkcije, kao i prevoznih sredstava i autobusa,
- b) vozila pomoću fleksibilnog vezivanja ako je za funkcionisanje sistema za kočenje vozila koje se vuče potrebno raditi motor, a motor je van funkcije,
- c) čvrstim vezivanjem vozila, koje ima sistem upravljanja van funkcije i vozila koje je teže od vozila koja vuku - ako nema ispravnu radnu kočnicu,
- d) više od jednog vozila, izuzev skupine vozila,
- e) na autoputu, izuzev vuče, ako se kvar desio tokom vožnje kroz autoput do najbližeg izlaska na autoputu.

114.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 115

115.1. Ako se motorno vozilo vuče pomoću fleksibilnog ili čvrstog vezivanja, vozač, koji upravlja vozilom koje ga vuče, treba da raspolaže vozačkom dozvolom za upravljanje te kategorije ili vrste vozila, kome pripada vozilo koje se vuče.

115.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 116

116.1. Noću i danju, gde je vidljivost smanjena, dozvoljava se vučenje vozila, samo ako ima uključena pozadi crvena svetla za označavanje vozila ili je vuče vozilo koje ima i prilikom vuče upotrebljava treperavo rotaciono žuto svetlo.

116.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 117

117.1. Vučenje transportnog vozila ili skup natovarenih vozila se dozvoljava do prvog mesta pristupačnog za utovar-istovar, a u vanrednim slučajevima - do prvog mesta gde se može otkloniti kvar na vozilu.

117.2. U slučaju vučenja vozila na taj način da nema potrebe za upravljanje ili upotrebu kočnica, ukupna masa vučenog vozila ne može biti veća od ukupne mase vozila koje vuče.

117.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

16. UPOTREBA SVETALA U SAOBRAĆAJU

Član 118

Vozila na motorni pogon koja učestvuju u drumskom saobraćaju treba da imaju upaljena svetla i to:

- a) Motorična vozila izuzev motorisanim biciklima i motociklima bez prikolice sa strane treba da imaju najmanje dva bela svetla u prednjem delu i dve crvena u zadnjem delu.
- b) ciklomotor i motocikl bez bočne prikolice - bar belo svetlo na prednjem delu i crveno svetlo - u zadnjem delu;
- c) kada motorno vozilo vuče jedno ili dva priključna vozila, u zadnjem delu poslednjeg priključnog vozila treba da budu uključena bar dva crvena svetla, a ako je širina priključnog vozila veća od 1,60 metara, na prednjem delu priključnog vozila treba da budu uključena dva bela svetla.

Član 119

Izuzimajući odredbe člana 118. ovog zakona, ne treba imati uključena svetla:

- a) vozilo zaustavljeno ili parkirano u osvetljenom delu puta, koji se jasno vidi iz dovoljne udaljenosti;
- b) vozilo zaustavljeno ili parkirano na određena mesta na putu ili van puta ili na putu slabog saobraćajnog intenziteta;
- c) bicikl, ciklomotor i motocikl bez bočne prikolice, koji ne raspolaže baterijom, kada su zaustavljeni ili parkirani u naseljenim zonama pored desne ivice puta.

Član 120

Motorna vozila, čija dužina ne prelazi 8 m i širina 2 m i kojima nije priključeno priključno vozilo, kada je zaustavljeno ili parkirano na putu u naseljenoj zoni, umesto svetla predviđenih članom 118. ovog zakona, treba da imaju uključeno jedno svetlo, koje se s prednje strane vidi kao belo i jedno svetlo sa zadnje strane - kao crveno i postavljene na suprotnoj strani sa ivice puta u kojem je vozilo zaustavljeno ili parkirano.

Član 121

121.1. Za osvetljenje puta, vozač vozila na motorni pogon, kao pravilo upotrebljava duga svetla.

121.2. Izuzev u slučajevima, predviđeno odredbama stava 1. ovog člana, vozač je dužan da koristi kratka svetla u sledećim slučajevima:

- a) kada postoji drugo vozilo koje dolazi nasuprot i kada jedan od vozača vozila ugasi duga svetla i upali kratka svetla,
- b) kada postoji mogućnost ometanja otpozadi vozača vozila napred,
- c) kada postoji u blizini vozilo koje kreće kroz kolosek, ili kada mu dođe nasuprot sredstvo plovidbe, ako jedno od njih kreće u takvom razmaku da postoji mogućnost ometanja vozača,
- d) u vremenu dok prelazi pored organizovane pešačke kolone.

121.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji upotrebljava svetla za osvetljenje puta suprotno odredbama ovog člana.

Član 122

122.1. Vozač motornog vozila tokom vožnje danju, treba da ima uključena dnevna ili kratka svetla.

122.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji ne koristi svetla shodno odredbama ovog člana.

Član 123

123.1. Kada je maglovito vreme, vozač vozila na motorni pogon treba da ima na vozilu upaljena kratka svetla ili svetla za maglu ili dve vrste svetla u isto vreme.

123.2. Svetla za maglu se dozvoljavaju upotrebiti samo kada ima magle ili u slučaju smanjenja vidljivosti.

123.3. Svetla za maglu, koje se nalaze na prednjem delu, mogu biti bela ili žuta, a na zadnjem delu - crvene boje.

123.4. Vozač vozila može da upotrebi svetla za maglu, kada je ograničenje vidljivosti 50 metara. Kada se vidljivost poboljšava, vozač vozila treba odmah da ugasi ta svetla.

123.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji upotrebljava svetla za maglu suprotno odredbama ovog člana.

Član 124

124.1. Motorna vozila tokom čitavog vremena kretanja, kada imaju uključena bilo koja svetla za osvetljenje puta ili posebna svetla za maglu, treba da imaju uključena i poziciona svetla.

124.2. U slučajevima poređanim u članu 118. ovog zakona, umesto ovih svetla vozač vozila treba da upotrebi ostala svetla kojima je vozilo opremljeno.

124.3. Odredbe iz člana 118. ovog zakona se ne primenjuju, u toku zaustavljanja vozila, koje dolazi ka uzrok saobraćajnih drumskih propisa. Ako zaustavljanje traje više od 1 minuta, dozvoljava se gašenje kratkih svetla vozila, ako ispred i iza njih, na istoj saobraćajnoj traci postoje zaustavljena ostala vozila.

124.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji ne upotrebljava poziciona svetla prema odredbama ovog člana.

Član 125

125.1. Poziciona svetla na vozilu mogu se uključiti samo prilikom stajanja *zaustavljeno* ili u *parkingu*, pod uslovom da ne ometa ostale učesnike u saobraćaju. Ovo ograničenje se ne primenjuje na vozilima s prvenstvom prelaza i na vozilima pod pratnjom.

125.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji upotrebljava svetla suprotno odredbama ovog člana.

17. RASTOJANJE IZMEĐU VOZILA

Član 126

126.1. Vozač vozila se obavezuje da drži potrebno rastojanje (bezbedno rastojanje), kada kreće iza drugog vozila, da ne bi ugrozio bezbednost u saobraćaju.

126.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji ne drži potrebno rastojanje.

Član 127

127.1. Kada na javnom putu van naseljenih zona, koji raspolaže samo jednom saobraćajnom trakom namenjenom za saobraćaj vozila u jednom pravcu, kreću jedna iza druge vozila na motorni pogon maksimalne mase dozvoljene preko 3500 kg, ili dužine veće od 7 m, vozači vozila su dužni da drže rastojanje najmanje 100 metara između tih vozila, ako se u tom delu puta dozvoljava preticanje.

127.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji ne drži bezbedno rastojanje prema odredbama ovog člana.

18. BIKIKLISTIČKI, CIKLOMOTORNI I MOTOCIKLISTIČKI SAOBRAĆAJ

Član 128

128.1. Biciklist treba da koristi biciklističku traku ili stazu utvrđenu i izgrađenu za bicikle i pešake. Lice koje vozi bicikl, u toku korišćenja staze za bicikle i pešake, treba da vodi dodatnu pažnju i da dâ prednost pešacima.

128.2. Kada ne postoji biciklistička staza ili biciklistička i pešačka staza, biciklist treba da koristi bankinu, i ako to nije moguće - da koristi put.

128.3. Dete do 7 godina starosti, može se prevoziti biciklom, pod uslovom da je bicikl opremljen specijalnim naslonjačem radi pružanja sigurnosti.

128.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se biciklist koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 129

129.1. Biciklistu, ciklomotoristu i motociklistu se zabranjuje:

- a) da vozi bez držanja volana bar jednom rukom i bez držanja nogu na pedale ili na nožne naslonjače,
- b) da se drži ili da se vuče drugim vozilima,
- c) da se kreće jedan pored drugog,

129.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 130

130.1. U biciklističkom prolazu zabranjuje se biciklistu da na grub način ulazi ispred vozila koja dolaze, ili da uspori ili da se zaustavi iz opravdanih razloga.

130.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se biciklista, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 131

131.1. Korišćenje trotoara ili pešačke staze, biciklistu se dozvoljava u vanrednim slučajevima, kada se lice stara o detetu do 10 godina starosti, koje vozi bicikl.

131.2. Biciklista, koristeći trotoar ili pešačku stazu, obavezuje se da vozi sporo, da vodi posebnu pažnju i da dâ prednost pešacima.

131.3. Bicikl treba da ima upaljeno svetlo bele boje u prednjem delu i svetlo crvene boje, katadiopter retro-refleksione materije u zadnjem delu u toku noćne ili dnevne vožnje, kada je vidljivost ograničena.

131.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se biciklista koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 132

132.1. Vozač, koji upravlja ciklomotorom ili motociklom i lica koje se prevoze tim sredstvima, treba da nose zaštitni šljem tokom vožnje na putu. Zaštitni šljem, tokom vožnje na putu, treba da nosi biciklist ako je mlađi od 16 godina.

132.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se ciklomotorist, motociklist i lica koje se prevoze tim sredstvima, ako tokom vožnje na putu ne nose zaštitni šljem, kao i biciklist ako je mlađi od 16 godina.

19. SAOBRAĆAJ ZAPREŽNIH VOZILA I KRETANJE STOKE

Član 133

133.1. Vozač koji upravlja zaprežnim vozilima, prilikom kretanja treba da se stara da vozilo drži pod kontrolom i što bliže desnoj ivici puta.

133.2. Odstojanje između vozila, koje se kreću, ne sme da bude manja od 100 m.

133.3. Vozač zaprežnog vozila, prilikom ulaska na javni put na jednom mestu, gde je vidljivost ograničena, ili - na opasnim mestima (prolaz kroz regionalni ili magistralni put, železnički prelaz ili slično), obavezuje se da drži jednu stoku za uzde.

133.4. Ne dozvoljava se da zaprežno vozilo bude bez nadzora.

133.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač zaprežnog vozila koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 134

134.1. Zabranjuje se vozaču zaprežnog vozila:

- a) da preoptereći stoku,
- b) da dozvoli zaprežno vozilo na samohodanje,
- c) da upravlja zaprežno vozilo bez zvonca ili gvinta za kočenje,
- d) Kola treba da upale jedno svetlo bele boje na prednjem delu i jedno crveno svetlo u zadnjem delu kola za vreme kretanja noću ili i tokom dana kada je vidljivost ograničena. Svetla treba da stoje sa leve strane kola..

134.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač zaprežnog vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 135

135.1. Zabranjuje se upravljanje zaprežnog vozila od lica ispod 14 godina starosti.

135.2. Zabranjuje se upravljanje zaprežnog vozila, vozaču zaprežnog vozila koji je pod uticajem alkohola, narkotika ili substance sličnog efekta.

135.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač zaprežnog vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 136

136.1. Jahanje jedne stoke i vodjenje stoke trebalo bi se načelno vršiti na putevima određenim za kretanje stoke. Ako ne postoji takav put, može se jahati ili voditi stoka na trotoaru i ako ne postoji trotoar kroz bankinu.

136.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se lice koje jahanje stoke odnosno vodjenje stoke vrši suprotno odredbama ovog člana.

Član 137

137.1. Zabranjuje se vodjenje (jahanjem) stoke:

- a) bez uzde,
- b) na putu označenom oznakama koje nose broj međunarodnog puta i na putu gde se zabranjuje kretanje zaprežnih kola,
- c) na javnom putu za vreme ograničene vidljivosti,
- d) konjanik se dozvoljava da tera samo jednu stoku na njegovoj desnoj strani,
- e) na regionalnim i lokalnim putevima - od lica, koje nije napunio 10 godina.

137.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se lice, koje vodi stoku suprotno odredbama ovog člana.

Član 138

138.1. Stočno stado se može kretati na putu samo pod kontrolom lica.

138.2. Lice, koje tera stoku, treba:

- a) da hoda na levoj strani stoke, koju goni,
- b) da, u toku perioda ograničene vidljivosti, nosi belo svetlo koje se vidi na odstojanju najmanje 150 metara.

138.3. Ne mogu se terati više od dve stoke vezane uz desnu stranu zaprežnih vozila.

138.4. Dužina stočnog stada se ne dozvoljava da bude veća od 50 metara, a između njih odstojanje treba da bude bar 50 metara.

138.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se lice koje postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 139

139.1. Zabranjuje se:

- a) teranje stoke na označenom međunarodnom putu i na ostalim javnim putevima - od sumraka do zore,
- b) teranje stoke preko puta na nevidljivo mesto iz dovoljne udaljenosti,
- c) zaustavljanje stoke na putu,
- d) zauzimanje jednom stokom više prostora s desne strane puta pešačke ili biciklističke staze.

139.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se lice koje postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 140

Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije i opštinske skupštine donose podzakonske akte o zabrani vođenja stoke na određenim putevima ili na zonama unutar određenog vremenskog perioda.

20. PEŠAČKO KRETANJE

Član 141

141.1. Kao pravilo, pešaku se ne dozvoljava da se kreće ili zaustavlja na putu.

141.2. Pešak se obavezuje da upotrebi trotoar ili drugu površinu (pešačku stazu) određenu za kretanje pešaka. Ako ne postoji trotoar ili pešačka staza ili privremeno se ne može upotrebiti, pešak može upotrebiti automobilski put (u daljem tekstu: put), pod uslovom da se kreće što bliže ivici puta i napušta put vozilima koja se približavaju.

141.3. Pešak, koji hoda putem, se obavezuje da koristi levu stranu puta u pravcu kretanja.

141.4. Pešaci, hodajući putem, su obavezni da kreću jedan iza drugog. Na putu saobraćaja manjeg intenziteta i u dobrim uslovima vidljivosti, dva pešaka mogu hodati jedan pored drugog.

141.5. Korišćenje staze utvrđene za kretanje bicikla, od pešaka, se dozvoljava samo ako ne postoji trotoar ili bankina, i njihovo korišćenje nije moguće. Pešak, koji koristi biciklističku stazu, izuzev lica ograničene sposobnosti, je obavezan da oslobodi put biciklistu.

141.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 15 €, kažnjava se pešak koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 142

142.1. Odredbe člana 141. ovog zakona, ne važe za naseljene zone. U zonama predviđenim samo za pešake, pešak može koristiti ceo put i uživati pravo prednosti pred vozilom.

142.2. Dete do 7 godina starosti se dozvoljava da koristi put samo pod nadzorom lica, koje je bar 10 godina starosti, i nosi retro-refleksione elemente, izuzev u naseljenim zonama.

Član 143

143.1. Pešačkoj koloni, izuzev pešaka do 10 godina starosti, se ne dozvoljava kretati se samo na desnoj strani puta.

143.2. Broj pešaka koji se kreću jedan pored drugog u grupi ne sme da prekorači broj od 4 osoba, tako da grupa ne zauzme više od polovinu puta.

143.3. Kolona pešaka do 10 godina starosti mogu hodati putem samo u parove i pod nadzorom najmanje jednog lica preko 18 godina.

143.4. Dužina kolone pešaka ne može preći 50 metara. Odstojanje između kolona ne može biti manje od 100 metara.

143.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vodič kolone pešaka, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 144

144.1. Ako kolona pešaka hoda pod ograničenim uslovima vidljivosti:

- a) prvo i poslednje lice, na levoj strani kolone, treba da nose po jedno svetlo, prvo lice - belo svetlo naspram napred, a poslednje lice – crveno svetlo naspram nazad,
- b) u koloni dužine od 20 i više metara, lica navedena u tački 1. se obavezuju obući ili nositi refleksione elemente standardnih parametara i pored toga lica, koja hodaju na levoj strani kolone, se obavezuju da nose belo svetlo na taj način što odstojanje između njih nije više od 10 metara,
- c) svetla, lampe i refleksiona svetla treba da budu vidljiva u odstojanju ne manje od 150 metara.

144.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vodič kolone pešaka, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 145

145.1. Zabranjuje se:

- a) kretanje pešaka u koloni u uslovima ograničene vidljivosti. To ne važi za KFOR, Zaštitnog Korpusa Kosova i Kosovsku policijsku službu.
- b) pešacima do 10 godina starosti, da se kreću pod uslovima ograničene vidljivosti,
- c) licu mlađem od 18 godina, da vodi kolonu pešaka.

145.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vodič kolone pešaka, koji dozvoljava kretanje kolone za vreme smanjene vidljivosti suprotno odredaba stava 1 ovog člana.

145.3. Za prekršaj iz tačke c) stava 1. ovog člana, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vodič kolone pešaka, koji je mlađi od 18 godina.

Član 146

146.1. Pešak, prilikom prelaska puta, se obavezuje voditi posebnu pažnju i uvek koristiti pešački prelaz tamo gde ima. Pešak na tom prelazu ima prednost pred vozilom.

146.2. Prelaz na putu van pešačkog prelaza se dozvoljava ako je odstojanje od mesta, gde želi preći put od označenog pešačkog prelaza, veće od 100 metara. Međutim, ako postoji ukrštanje ili priključan put u odstojanju od 100 metara, pešak može preći put takođe i na to ukrštanje.

146.3. Prelaz na putu van pešačkog prelaza, navedenog u stavu 2, se dozvoljava pod uslovom da ne ometa i ugrozi bezbednost u saobraćaju. Pešak se obavezuje da da prednost vozilima i da pređe put, koristeći kraći put indirektno sa centralnom putnom linijom.

146.4. Ako postoji most ili tunel na putu, pešak se obavezuje da se kreće uz dodatnu pažnju.

146.5. U naseljenoj zoni, na putu sa dve putne trake, fizički podeljene međusobno, pešak se obavezuje da koristi samo prelaz predviđen za pešake.

146.6. Ako je pešački prelaz označen na putu sa dve putne trake, prelaz svake putne trake smatra se kao podeljen prelaz. To se takođe primenjuje i na pešačkim prelazima, na mestima gde je saobraćaj vozila podeljen pomoću uzdignutog dela ili druge tehničke opreme.

146.7. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 15 €, kažnjava se pešak koji postupuje suprotno odredbama ovog člana.

Član 147

147.1. Pešaku se zabranjuje:

- a) ulazak na putu neposredno pred vozilom u kretanju, uključujući pešački prelaz i iza vozila ili druge prepreke koje ograničavaju vidljivost puta,
- b) putni prelaz na mestu gde je vidljivost puta ograničena,
- c) usporavanje brzine hodanja ili zaustavljanje bez razloga u toku prelaza na putu ili železničkom koloseku,
- d) kretanje ili stajanje na putu,
- e) bezrazložno trčanje,
- f) hodanje duž železničke linije,
- g) ulazak u železničkoj liniji, kada su poluprepreke ili prepreke spuštene dole ili je već njihovo spuštanje počelo,
- h) putni prelaz na mestu gde mehanizmi ili prepreke za sigurnost razdvajaju pešačku stazu ili trotoar s puta, bez obzira na kojoj strani su one postavljene.

147.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 15 €, kažnjava se pešak koji postupuje suprotno odredbama ovog člana.

Član 148

148.1. Na označenom pešačkom prelazu, u kome se saobraćaj pešaka reguliše svetlosnim saobraćajnim znakovima za pešake, odnosno na ukrštanju, pešak se obavezuje postupiti prema tim znakovima.

148.2. Na označenom pešačkom prelazu, na kojem se saobraćaj pešaka reguliše se svetlosnim saobraćajnim znakovima za pešake ili znakovima ovlašćenog lica, pešak može preći put samo kada se datim znakom dozvoljava prelaz preko puta.

148.3. Na označenom pešačkom prelazu, u kome se pešački saobraćaj ne reguliše svetlosnim saobraćajnim znakovima za pešake niti znakovima ovlašćenog lica, pešak iako ima prvenstvo prelaza treba da posveti pažnju odstojanju i brzini vozila, koje mu se približava.

148.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 15 €, kažnjava se pešak, koji postupuje suprotno odredbi stava 1. i 2. ovog člana

Član 149

149.1. Pešak, koji gura kolica, bicikl, ciklomotor, motocikl i lica koja se kreću pomoću kolica za lica ograničenih sposobnosti, treba da se kreću pored desne ivice puta u pravcu kretanja.

149.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 15 €, kažnjava se pešak koji postupuje suprotno odredbama ovog člana.

21. OBAVEZE VOZAČA PREMA PEŠACIMA

Član 150

150.1. Vozač vozila, prilikom prilaza pešačkom prelazu, treba da vodi posebnu pažnju i da da prednost pešaku, koji je ili ulazi u prelazu.

150.2. Ako je saobraćaj u označenom pešačkom prelazu regulisan svetlosnim saobraćajnim znakovima ili znacima ovlašćenog lica, vozač vozila je dužan da zaustavi sopstveno vozilo ispred označenog pešačkog prelaza, kada mu je datim znakom zabranjen prelaz.

150.3. Ako se označeni pešački prelaz iz stava 2. ovog člana nalazi na ulasku puta, vozač koji se kreće na tom putu je dužan da kreće umanjenom brzinom i da prepusti pešake da prođu, koji se nalaze ili ulaze na prelazu i po potrebi da zaustavi sopstveno vozilo da bi pustio pešake.

150.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač koji postupuje suprotno odredbama ovog člana, a ujedno izriče mu se mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon do šest meseci i dva negativna poena.

Član 151

151.1. Vozač vozila, prilikom prelaska trotoara ili pešačke staze, treba da vozi sporo i da da prednost pešacima.

151.2. Odredba iz stava 1. ovog člana se takođe primenjuje i prilikom vožnje na trgovima gde, zbog toga što nema odvojenih puteva i trotoara, kretanje vozila i pešaka se vrši na istoj površini.

151.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji postupuje suprotno odredbama stavova 1. i 2. ovog člana.

Član 152

152.1. U slučaju kada se put prelazi od lica (pešaka) ograničene sposobnosti, koje nosi posebnu oznaku ili od lica ograničene vidljive pokretljivosti, starih lica, nesposobnih lica i dece, vozač je dužan da zaustavi vozilo, da bi omogućio tom licu prelaz puta.

152.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozač koji postupuje suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

Član 153

153.1. Vozač koji vozilom skreće na sporedni put na čijem ulazu ne postoji označeni pešački prelaz obavezan je da se skreće smanjenom brzinom i ne dozvoljava se da ugrožava pešake koji se već nalaze na putu.

153.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 15 €, kažnjava se vozač koji postupuje suprotno odredbama ovog člana.

22. SAOBRAĆAJ NA PRELAZU PUTA KROZ ŽELEZNIČKU LINIJU

Član 154

154.1. Vozač vozila, prilikom prilaza železničkom prelazu i tokom njegovog prelaza, treba da vodi dodatnu pažnju. Pre nego što predje na kolosek, vozač vozila treba da se osigura da vozilo koje se kreće na taj kolosek ne dolazi i da preduzme potrebne posebne mere, posebno ako je vidljivost smanjena zbog atmosferskih uslova i drugih okolnosti na putu.

154.2. Vozač vozila treba da vozi pažljivo i smanjenom brzinom, koja bi dozvolila zaustavljanje vozila na sigurnom mestu, u slučaju dolaska vozila koje se kreće kroz kolosek, ili kada mehanizam sigurnosti (prepreke ili poluprepreke), kao i signalizacija crvenim svetlom i ton ne dozvoljavaju ulazak u putnom prelazu kroz železničku liniju.

154.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupuje suprotno odredbama ovog člana i ujedno mu se izriče mera zabrane upravljanjem vozila na motorni pogon do tri meseca i jedan negativan poen.

Član 155

155.1. U putnom prelazu kroz železničku liniju bez zaštitnih uređaja i za davanje signala kojima se najavljuje približavanje voza, vozač je dužan da unapred obezbedi da kroz železničku liniju ne dolazi pojedino vozilo pre nego što predje kroz železničku liniju.

155.2. Vozaču se zabranjuje:

- a) da sa strane prelazi poluprepreke ili prepreke i da ulazi na putnom prelazu kroz železničku liniju pod okolnostima kada je počelo spuštanje poluprepreka ili prepreka ili podizanje poluprepreka ili prepreka nije se završilo.
- b) da ulazi u putnom prelazu kroz železničku liniju, ako nema na raspolaganju dovoljnog prostora na drugoj strani prelaza za nastavak kretanja,
- c) da pretiče vozilo, čekajući otvaranje polubarijera ili barijera.

155.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač koji postupuje suprotno odredbama ovog člana i istom ujedno se izriče zaštitna mera zabrane upravljanjem vozila na motorni pogon do tri meseci i jedan negativan poen.

Član 156

156.1. Ako se desi da je vozilo blokirano na putnom prelazu kroz železničku liniju, vozač je dužan da ga odmah udalji od prelaza i ako je to nemoguće - da najavi lice, koje upravlja vozilom na koloseku o opasnosti.

156.2. Vozač, koji upravlja vozilom ili skupinom vozila dužine koja prelazi 10 m, koje ne može da razvija brzinu više od 6 km/čas, dužan je da pre nego što ulazi na putnom prelazu kroz železničku liniju obezbedi da na prelazu neće doći vozilo koje kreće kroz kolosek u potrebnom vremenu za prelaz ili da traži pomoć od lica koje obezbeđuje prelaz na železnicu.

156.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji postupava suprotno odredbama ovog člana.

23. SAOBRAĆAJ NA AUTOPUTU, BRZIM PUTEVIMA, I PUTEVIMA REZERVISANIM ZA MOTORNA VOZILA

Član 157

157.1. Zabranjuje se kretanje kroz autoput: pešaka, stoke i vozila, koji se, prema odredbama ovog zakona, ne smatraju motornim vozilima.

157.2. Na autoputu se zabranjuje i kretanje motornih vozila koji se, po sopstvenim osobinama konstrukcije, ne mogu kretati brzinom bar od 60 km/čas, izuzimajući vozila pod pratnjom, sa prvenstvom prelaza i vozila Zaštitnog Korpusa Kosova.

157.3. Vozač motornog vozila koji je, zbog havarije ili drugih razloga, dužan da zaustavi motorno vozilo na drumskoj površini autoputa na traci za hitne potrebe, treba da preduzme mere za otklanjanje vozila što pre od saobraćajne trake.

157.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji postupava suprotno odredbama stavova 2. i 3. ovog člana.

Član 158

158.1. Zabranjuje se ulazak na autoputu motornog vozila, koje vuče drugo vozilo.

158.2. Na autoputu motorna vozila treba da se kreću na krajnjoj desnoj saobraćajnoj traci, koja nije zauzeta motornim vozilima koje se kreću u koloni.

158.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji postupava suprotno odredbama ovog člana.

Član 159

159.1. Na autoputu sa tri ili više saobraćajnih traka, namenjenih za jednosmerno kretanje motornih vozila, vozač motornog vozila mase dozvoljene više od 5000 kg ili motornih vozila sa prikolicom dužine preko 7 metara, može koristiti samo dve saobraćajne trake koje se nalaze pored desne ivice površine puta.

159.2. Vozač, koji se uključuje motornim vozilom na autoputu, treba:

- a) da koristi traku za hitnost, kada postoji takva traka i dajući odgovarajući znak pokazivačem smera na način kojim ne ugrožava saobraćaj motornih vozila koji se kreću kroz autoput,
- b) da dâ prvenstvo prelaza saobraćaju, koji kreće kroz autoput, ako ne postoji posebna traka za hitnost.

159.3. Vozač koji se isključuje iz autoputa, treba da zauzme položaj sopstvenim motornim vozilom na krajnjoj saobraćajnoj desnoj traci i što pre preći na traku za usporavanje – ako postoji takva traka na autoputu.

159.4. U slučaju blokiranja saobraćaja na autoputu, motorna vozila treba da omogućće kretanje vozila s prvenstvom prelaza i pod pratnjom, ostavljajući prostora i smestivši se nadesno ili nalevo od saobraćajne trake.

159.5. Zabranjuje se zaustavljanje ili parkiranje motornog vozila na autoputu ili na putu rezervisanom za saobraćaj motornih vozila, izuzev tamo gde je označeno za tu svrhu. Ako se zaustavljanje motornog vozila vrši zbog tehničkog problema ili iz drugih razloga, vozač treba da otkloni motorno vozilo s puta i da najavi ostale učesnike saobraćaja.

159.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

24. SAOBRAĆAJ U TUNELU

Član 160

160.1. Vozaču, koji vozilom kreće kroz tunel, ne dozvoljava se zaustavljanje niti parkiranje vozila, polukružno okretanje ili kretanje unazad.

160.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač koji postupa suprotno odredbama ovog člana i izriče mu se jedan negativan poen.

Član 161

161.1. Vozač vozila na motorni pogon treba, u toku vožnje kroz tunel, da ima uključena kratka svetla za osvetljenje puta.

161.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

25.VOZILA POD PRATNJOM

Član 162

162.1. Prema ovom zakonu, vozila pod pratnjom imaju smisao onih vozila za koja je određena pratnja KFOR-a, upotrebljavajući posebna vozila koja imaju signalizirajuće uređaje, sa crveno plavim svetlima kao i sa običnim vozilima policije tokom tokom signalizacije.

162.2. Vozila pod pratnjom, vodeći pažnju za bezbednost ostalih učesnika u saobraćaju, imaju pravo prvenstva prelaza u odnosu na sva ostala vozila, izuzev na raskrsnici gde se saobraćaj reguliše znacima ovlašćenog lica.

162.3. Ovlašćeno lice, koje reguliše drumski saobraćaj, je dužno da stvara uslove da vozila s prvenstvom prelaza nesmetano prelaze.

162.4. Vozila s prvenstvom prelaza imaju pravo da ne primenjuju saobraćajna pravila, kada ta vozila daju signale crvenim i plavim svetlima i zvučne signale promenljivog intenziteta, osim u slučajevima kada bi jednim takvim postupkom ugrožavali ostale učesnike u saobraćaju.

Član 163

163.1. Vozač vozila, koji na putu susretne vozilo ili kolonu vozila pod pratnjom i vozač koga sustigne vozilo pod pratnjom ili kolona vozila pod pratnjom, je dužan da zaustavi svoje vozilo, da noću umesto dugih svetla upotrebi kratka svetla za osvetljenje puta, da se strogo pridržava naredaba koje mu daju lica koja prate vozila i da nastavi kretanje tek pošto prodju sva vozila pod pratnjom.

163.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozač vozila koji postupa suprotno odredbi stava 1. ovog člana.

Član 164

164.1. Da bi omogućili nesmetani prolaz vozila pod pratnjom, pešaci su dužni da se ukolone sa puta dok ta vozila prodju.

164.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 15 €, kažnjava se pešak koji postupa suprotno odredbi stava 1. ovog člana.

26.VOZILA SA PRVENSTVOM PRELAZA

Član 165

165.1. Vozilima sa prvenstvom prelaza se smatraju:

- a) vatrogasna kola,

- b) ambulantno vozilo,
- c) vozilo Kosovske policijske službe,
- d) vozilo Zaštitnog Korpusa Kosova,
- e) vozilo jedinice za hitne hemijske potrebe,
- f) vozilo zatvorskog autoriteta,
- g) drugo vozilo ovlašćeno od šefa Kosovske policijske službe,
- h) Službeno ili privatno vozilo kojim se kreće lice koje uživa i dokaže imunitet.

165.2. Šef Kosovske policijske službe, u slučaju navedenom u tački g) stava 1. ovog člana, povlači ovlašćenje ako vozilo sa prvenstvom prolaza više nije potrebno.

165.3. Vozila sa prvenstvom prelaza u saobraćaju se smatraju sva vozila navedena u stavu 1. ovog člana, kada posebnim opremama, osim tačke (h), daju svetlosne i tonske signale promenljivog (interventnog) intenziteta.

165.4. Vozila sa prvenstvom prelaza imaju pravo prvenstva prelaza u odnosu na sva ostala vozila, izuzev vozila pod pratnjom i vozila koja kreću kroz ukrštanje, koje se reguliše znacima ovlašćenog lica.

165.5. Ovlašćeno lice, koje reguliše drumski saobraćaj, je dužno da stvori uslove da vozila sa prvenstvom prelaza nesmetano prelaze.

165.6. Vozila sa prvenstvom prelaza imaju pravo da ne primenjuju saobraćajna pravila, kada ta vozila daju signale crvenim i plavim svetlima i zvučne signale promenljivog intenziteta, osim u slučajevima kada bi jednim takvim postupkom ugrožavali ostale učesnike u saobraćaju.

Član 166

166.1. Kada vozilo Kosovske policijske službe i Zaštitnog korpusa Kosova, upotrebljavajući dva plava svetla, obezbeđuje prolaz jednom vozilu ili koloni vozila koja se kreću iza tog vozila, vozači drugih vozila su dužni da obrate pažnju i na vozila kojima se obezbeđuje prolaz, da im daju prvenstvo prolaza i da, po potrebi, zaustave svoja vozila dok ta vozila prodju.

166.2. Kada se vozila sa prvenstvom prelaza međusobno susreću, medju njih važe opšta pravila o prvenstvu prelaza.

Član 167

167.1. Vozač vozila, kada susreće ili dostiže vozilo sa prvenstvom prelaza, treba da propusti a po potrebi i da se zaustavi dok prelazi to vozilo i da postupi po naredbi ovlašćenog lica iz vozila sa prvenstvom prelaza.

167.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se i vozač vozila, koji ne postupa s hodno odredbi stava 1. ovog člana.

Član 168

168.1. Da bi omogućili nesmetani prolaz vozila pod pratnjom, pešaci su dužni da se sklone sa puta dok ta vozila prodju.

168.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 15 €, kažnjava se pešak koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 169

169.1. Oprema za davanje posebnih svetlosnih i tonkih znakova može se montirati i upotrebiti samo na vozilima kojima pripadnici Kosovske policijske službe ili Zaštitnog Korpusa Kosova (član 162. ovog zakona) vrše pratnju vozila sa prvenstvom prelaza (član 165. stav 2. ovog člana).

169.2. Na vozilima Kosovske policijske službe, osim opreme iz stava 1. ovog člana, može se montirati i oprema na kojoj pišu naredbe i obaveštenja za vozača, koji kreće ispred ili iza vozila Kosovske policijske službe (obavezno zaustavljanje, stop policija, smanji brzinu, saobraćajni udes, opasnost na putu i slično).

169.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 140 € kažnjava se lice ukoliko montira opremu u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

169.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 250 do 650 € kažnjava se odgovorno lice u javnoj instituciji ukoliko bez ovlašćenja montira ili odobrava montiranje opreme u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

169.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 € kažnjava se vozač koji se kreće u saobraćaju sa montiranom opremom u suprotnosti sa ovim članom.

Član 170

Kosovska policijska služba, podzakonskim aktom će utvrditi način postavljanja tonske i svetlosne opreme na vozilima pod pratnjom i sa prvenstvom prelaza.

27. TERET NA VOZILU

Član 171

171.1. Vozilo, koje se nalazi na drumskom saobraćaju, ne sme se opteretiti preko svoje nosivosti koja je upisana u saobraćajnu dozvolu, preko osovinskog opterećenja, preko najveće dozvoljene mase ili preko mogućnosti koje dozvoljavju osobine puta i tehničko-konstrukcione mogućnosti vozila.

171.2. Teret na vozilu mora da bude tako rasporedjen, i po potrebi, pričvršćen i pokriven da :

- a) ne ugrožava bezbednost učesnika u saobraćaju i da ne oštećuje puteve i objekte na putu;
- b) ne umanjuje stabilnost vozila i da ne otežava upravljanje vozilom;
- c) ne umanjuje vozaču vozila preglednost nad putem;
- d) ne stvara suvišnu buku i da ne rasipa derivate po putu;
- e) ne zaklanja svetlosne i svetlosno-signalne uređaje na vozilu, registarske tablice i njihove znakove propisane na vozilu.

171.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

171.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se i preduzeće ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 3 ovog člana.

Član 172

172.1. Zabranjuje se da teret vozila predje najudaljeniju tačku na prednjoj strani vozila više od 1 metra.

172.2. Teret koji se prevozi na vozilu i priključnom vozilu, može da predje najudaljeniju tačku na zadnjem delu vozila ne više od jedne šestine dužine tereta, koji je kontinualno oslonjena na tovarni prostor.

172.3. Ako se vozilom prevozi teret u kombinaciji, koja se sastoji od vučnog vozila i jednoosovinske prikolice, pod dužinom vozila podrazumeva se ukupna dužina vučnog vozila i jednoosovinske prikolice.

172.4. Ako teret na vozilu prelazi više od jednog metra najudaljeniju tačku u zadnjoj strani vozila, najisturenija tačka tereta mora da bude označena crvenom tkaninom.

173.5. Najisturenija tačka tereta, koja se prevozi transportnim vozilom ili prikolicom mora u slučaju iz stava 4. ovog člana, da bude označena tablom. Ta tabla je kvadratnog oblika, dimenzija 50 x 50 cm, obojena naizmenično kosim trakama reflektujuće narandžaste i bele boje i postavljena upravno na uzdužnu osu vozila.

172.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se i vozač vozila, ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

172.7. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se i preduzeće ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 6 ovog člana.

Član 173

173.1. U toku noći i danju, kada je vidljivost ograničena, najistureniju tačka tereta koji se prevozi vozilom treba da bude označena:

- a) u slučaju stava 4 i 5. člana 172 – svetlom i reflektujućom materijom crvene boje;
- b) kada teret na vozilu na motorni pogon ili prikolicu bočno prelazi više od 40 cm - spoljnu ivicu prednjeg ili zadnjeg svetla za označavanje vozila svetlom i katadiopterom koji sa prednje strane daju belo svetlo, a sa zadnje strane crveno svetlo.

173.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se i vozač vozila, ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

173.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se i preduzeće ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 2 ovog člana.

Član 174

174.1. Ukupna težina prikolice, koju vuče:

- a) auto, vozilo za transport ukupne mase dozvoljene do 3.5 tona, ili autobus - ne treba da predje ukupnu težinu vozila koje se vuče,
- b) vozilo za transport ukupne mase dozvoljene više od 3.5 tona - ne treba da predje ukupnu težinu vozila koje se vuče, uvećanu za 40%,
- c) motocikl ili ciklomotor - ne sme da prelazi ukupnu težinu za svaku od ovih vozila preko 100 kg.

174.2. Odredba stava 1. ovog člana se ne primenjuje za brod tegljač (poluprikolicu).

174.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

174.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se i preduzeće ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 3 ovog člana.

174.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 100 do 300 €, kažnjava se i odgovorno lice preduzeća ili institucije utvrđeno u stavu 4. ovog člana.

174.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač motocikla i ciklomotora, ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 175

Odredbe iz člana 174. ovog člana se ne primenjuju na vozila u svojini Zaštitnog korpusa Kosova, Kosovske policijske službe, Vatrogasnih jedinica, u hitnim slučajevima.

Član 176

176.1. Priključnom vozilu bicikla i ciklomotora ne dozvoljava se nošenje stvari širih od 80 cm.

176.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava vozač vozila ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 177

177.1. Biciklom, ciklomotorom i motociklom se ne dozvoljava nošenje stvari širine veće od 0,5 metara sa obe strane vozila.

177.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se i vozač vozila, ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 178

Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije definisaće podzakonskim aktom kriterijume i postupke u detaljima o izdavanju dozvola, navedenih u članu 124. ovog zakona, kao i donosi pravilnik o dimenzijama (dužini, širini, visini), osovinskom opterećenju i najvećoj masi dozvoljenoj za drumska vozila.

28. PREVOZ LICA VOZILOM

Član 179

179.1. Vozilom se dozvoljavaju prevoziti samo onaj broj lica, koliko ima montiranih sedišta u vozilu, odnosno koliko su registrovane u saobraćajnoj dozvoli vozila.

179.2. Dvoje dece ispod deset godina smatraju se jedno lice u smislu stava 1 ovog člana.

179.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji prevozi više lica nego što su upisani u saobraćajnoj dozvoli.

179.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se i poslovna organizacija ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 3 ovog člana.

Član 180

180.1. Priključnim vozilima iz člana 177. ovog zakona i na sanduku tereta ciklomotora i motocikla, ne dozvoljava se prevoz lica.

180.2. Lica se mogu prevoziti na bočnoj prikolici motocikla.

180.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač, koji vozilom prevozi lica suprotno odredbama ovog člana.

Član 181

181.1. Vozaču se ne dozvoljava prevoz lica u zatvorenom prostoru vozila, koje se ne može otvoriti iznutra, izuzev vozilima Kosovske policijske službe, Zaštitnih Korpusa Kosova i to samo za službene potrebe.

181.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

181.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 1.500 €, kažnjava se i poslovna organizacija ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 2 ovog člana.

Član 182

182.1. Vozač bicikla preko 18 godina starosti može prevoziti lica preko 8 godina starosti samo ako raspolaže biciklom sa posebnim sedištimama za svako lice, držeći se rukama i nogama, odnosno za pedale.

182.2. Vozač bicikla preko 18 godina može prevoziti decu do 8 godina starosti, ako na biciklu ima posebno montirano sedište, koje odgovara veličini deteta, i pričvršćeno za biciklo.

182.3. Vozaču bicikla, ciklomotora i motocikla se ne dozvoljava prevoz lica pod dejstvom alkohola i droge.

182.4. Deca mlađa od 12 godina ne dozvoljavaju se provoziti ciklomotorom i motociklom.

182.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

Član 183

183.1. Licima, koji prevoze vozilom, se ne dozvoljava ni na jedan način da ometaju vozača u upravljanju vozilom ili da utiču na vozača u toku upravljanja vozilom na način koji bi ugrozio bezbednost u saobraćaju.

183.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se lice koji postupa suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

Član 184

184.1. Vozaču putničkog auta se ne dozvoljava da na prvim sedištima prevozi lica, koje je pod uticajem alkohola ili droge, decu mlađu od 12 godina starosti, a na zadnjem sedištu ni dete mlađe od 5 godina starosti, izuzev kada je na zadnjem sedištu pričvrstio dečije sedište, na kojoj dete treba da bude vezano ili pod nadzorom lica preko 18 godina starosti.

184.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

Član 185

185.1. Za vreme kretanja vozila, ne dozvoljava se da lica skaču, otvaraju vrata i da delove tela izbacuju van vozila, sede na prozorima (po svadbama ili u pojedinim ceremonijama), na spoljnim delovima vozila ili na traktorskim priključnim vozilima.

185.2. Izuzimajući stav 1. ovog člana, dozvoljava se prevoz lica na spoljnom delu prevoznog sredstva i prikolice, koji obavljaju poslove specijalnim vozilima (vatrogasne usluge, gradski čistači i sl.), ako je na tim vozilima montirana platforma za stojeće stajanje i za držanje i ne dozvoljava im se da kreću brzinom većom od 30 km/čas.

185.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se lice, koji postupa suprotno odredbama stava 1. ovog člana. Novčana kazna od 130 € izriče se i vozaču vozila. Pripadnici Kosovske policijske službe treba da identifikuju pomenuta lica i preduzeti potrebne radnje i nakon okončanja ovih ceremonija.

185.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji prelazi brzinu kretanja više od 10 km/čas iz stava 2. ovog člana, bez obzira na dozvoljenu ili ograničenu brzinu kretanja.

Član 186

186.1. Motornim i priključnim vozilima za prevoz putnika u javnom gradskom prevozu, i autobusima, izuzimajući član 179. ovog zakona, dozvoljava se prevoz lica i stojeći na noge.

186.2. Autobusima kojima se vrši javni prevoz u međugradskom saobraćaju, mogu se prevoziti samo onoliko lica koliko ima i montiranih sedišta u autobusu.

186.3. Prikolice za prevoz putnika mogu se priključiti samo prevoznim sredstvima-autobusima u gradskom saobraćaju.

186.4. Autobusi koji, izuzev sedišta, imaju mesta i za stajanje na noge, nisu dužni da upotrebe tahograf i isti ne mogu se kretati na relaciji van gradskih i gradsko-prigradskih linija.

186.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 187

187.1. Putnicima se ne dozvoljava da izadju iz vozila za prevoz putnika, da skoče iz vozila, dok se vozilo ne zaustavi.

187.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se putnik koji postupa suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

Član 188

188.1. Prevoznim sredstvom i prikolicom, koje vuče traktor, mogu se prevoziti najviše 5 lica, koja rade na utovar i istovar tereta i kada se vrše poljoprivredni i drugi radovi.

188.2. Lice, koje nije navršilo 14 godina, dozvoljava se prevoziti vozilima iz stava 1. ovog člana samo ako je praćen od odraslog lica.

188.3. Lice iz stava 1. ovog člana se ne dozvoljava da stoji na noge niti da sedi sa strane karoserije ili na nestabilnom teretu.

188.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač vozila i lice koje postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 189

189.1. Prevoznim sredstvom u prostoru za smeštaj tereta ili priključnim vozilom, koje vuče traktor, na osnovu posebne dozvole mogu se prevoziti više od pet lica koji rade na utovar i istovar ili na drugim poslovima, od mesta stanovanja do radnog mesta ili obratno ili od jednog mesta do drugog. Vozač treba da ima sa sobom posebnu dozvolu i da je pokaže na zahtev ovlašćenog lica.

189.2. Prevoz lica vozilom iz stava 1. ovog člana, može se dozvoliti i u drugim opravdanim slučajevima.

189.3. Kosovska policijska služba, u konsultaciji sa Ministarstvom za transport, poštu i telekomunikacije, podzakonskim aktom će utvrditi uslove i kriterijume za dobijanje posebne dozvole za vozila, koja vrše organizovani prevoz lica.

189.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

189.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se i poslovna organizacija, ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 4 ovog člana.

Član 190

190.1. Ako se transportnim sredstvom i prikolicom transportuje stoka, na tim vozilima se ne dozvoljava prevoz ljudi.

190.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila koji postupa suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

Član 191

U slučaju evakuacije ili davanja pomoći u toku elementarnih nepogoda, prevoznim sredstvom i prikolicom, koje vuče traktor, može se vršiti prevoz ljudi i bez prethodne dozvole.

Član 192

192.1. Na radnim mašinama i priključnom vozilu, koje vuče vozilo, u toku kretanja na putu, dozvoljava se da bude vozač i pratilac.

192.2. Na motokultivatoru, u toku kretanja na putu, dozvoljava se da bude samo vozač, a na priključnom vozilu koje vuče motokultivator dozvoljavaju se prevoziti najviše tri lica koja rade na utovar ili istovar ili vrše druge poslove.

192.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se i vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

192.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se i poslovna organizacija, ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 3 ovog člana.

Član 193

193.1. U drumskom saobraćaju se zabranjuje prevoz lica:

- a) prevoznim vozilom bez bočnih strana,
- b) vozilom sa automatskim istovarom, ako nije isključen,
- c) priključnim vozilom za transport tereta, kojeg vuče transportno vozilo.

193.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

193.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se i poslovna organizacija, ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 2 ovog člana.

29. VOZILA ZA ODRŽAVANJE PUTEVA

Član 194

194.1. Vozila koja obavljaju posao za održavanje puteva, treba da uključe signalno svetlo žute boje.

194.2. Vozač vozila navedenog u stavu 1, ako ne ometa ili ugrozi saobraćaj, može da ne primeni pravila koja se odnose na kretanje na putu, ako:

- a) je na jednosmernom putu i van naseljenih zona i tokom čišćenja snega moguće da se vozilo kreće pored leve strane puta u pravcu kretanja,
- b) vožnja na trotoaru se dozvoljava samo ako je obezbeđena sigurnost pešaka.

194.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

194.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 2.500 €, kažnjava se i poslovna organizacija, ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 3 ovog člana.

Član 195

195.1. Vozač vozila navedenog u članu 194. može koristiti autoput ili put rezervisan za saobraćaj motornih vozila, iako vozilo nije motorno vozilo ili dizajn istog vozila ne omogućava razvijanje brzine preko 60 km/čas.

195.2. Vozilo, dizajn, opterećenje koje prelazi dozvoljenu granicu i može da ugrozi bezbednost u drumskom saobraćaju, treba da upotrebi treperavo svetlo žute boje.

195.3. Zabranjeno je da vozač vozila za održavanje puteva upotrebi treperavo svetlo žute boje u druge svrhe, izuzev onih navedenih u članu 194. ovog zakona.

195.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila za održavanje puteva, koji postupa suprotno stavu 1 i 2 ovog člana.

195.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 2.500 €, kažnjava se i poslovna organizacija, ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 4 ovog člana.

Član 196

196.1. Subjekt, kome je povereno održavanje puteva, dužan je da preduzme sve potrebne mere radi otklanjanja prepreka na putu (sneg, odron kamena, predmeta i dr.) i isti treba da poštuje naređenja ovlašćenog lica koje nadzire i reguliše drumski saobraćaj.

196.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 40 €, kažnjava se i vozač vozila za održavanje puteva, koji deluje u suprotnosti sa stavom 1. ovog člana.

196.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 2.500 €, kažnjava se i poslovna organizacija ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 2 ovog člana.

30. RED I BEZBEDNOST NA PUTU

Član 197

197.1. Vozač, tokom vožnje vozila, treba da nosi sa sobom sledeća dokumenta:

- a) vozačku dozvolu;
- b) saobraćajnu dozvolu;
- c) ovlašćenje, ako vozač nije vlasnik vozila, ako se ono upotrebljava kao komercijalno sredstvo (taxi, auto-škola ili slično);
- d) policu osiguranja;
- e) sertifikat o kvalifikaciji u posebnim slučajevima obuhvatajući licencu za vozača - instruktora, uverenje ADR ili druga uverenja utvrđena zakonom;
- f) Važeće zdravstveno uverenje, kada se zakonom predviđa njeno posedovanje.

197.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 15 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

Član 198

197.1. Vozač i lice koje se prevozi vozilom opremljenim sigurnosnim pojasom, treba da upotrebi sigurnosni pojas tokom kretanja vozilom, uz ograničenje članom 200. ovog zakona. Ako lice koje se prevozi vozilom, ne upotrebi sigurnosni pojas, odgovornost pada na vozača vozila, izuzev ako je lice koje se prevozi vozilom punoletan.

197.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač odnosno lice koji postupa u suprotnosti sa odredbama iz stava 1. ovog člana.

Član 199

Izuzimajući član 198. ovog zakona, obaveza za upotrebu sigurnosnog pojasa se ne primenjuje za:

- a) lice koje poseduje lekarsko uverenje, koje potvrđuje kontraindikacije za upotrebu sigurnosnog pojasa,
- b) trudnu ženu, kada se trudnoća primećuje,
- c) instruktora-vozača ili ekzaminera u toku osposobljavnja i pregleda,
- d) policajca ili drugo ovlašćeno osoblje prilikom prevoza uhapšenih lica,
- e) lica za obezbeđenje službenih lica (telohranitelji),
- f) osoblje lekarske službe u toku prve pomoći i hitnih aktivnosti,
- g) stražu koja prevozi znatan iznos gotovog-novca,
- h) bolesnu ili ludu osobu, koja se nosi na bolesničko nosilo ili invalidsko sedište,
- i) vozilo opremljeno sigurnosnim pojasom, dete do 12 godina starosti.

31. POSTAVLJANJE ZNAKOVA, DEKORACIJA, KAO I STARANJE PREMA VOZILU

Član 200

200.1. Zabranjuje se:

- a) upotrebiti vozilo koje bi ugrozilo bezbednost lica, koje se prevozi vozilom,
- b) pokriti svetla ili ostale signalne uređaje, registarske tablice, i tablice ili ostale znakove koji se traže da budu vidljivi,
- c) postaviti dodatne dekoracije na tablicama ili na mestu registracije, napred i nazad, znakove, tekstove ili predmete koje bi ograničavale čitljivost tih tablica,
- d) postaviti na vozilu drugačiju oznaku inostrane zemlje u odnosu na onu u kojoj je licencirana,
- e) postaviti mračna stakla na vozilu.

200.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 201

201.1. Zabranjuje se:

- a) postavljanje, unutar i van vozila, svakog predmeta koji može prouzrokovati štetu licima koji se prevoze vozilom ili ostalim učesnicima u saobraćaju,
- b) koristiti na vozilu bilo koji dodatni deo ili deo koji nije u skladu sa odredbama odgovarajućih zakonskih akata.

201.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 202

202.1. Zabranjuje se vozaču:

- a) udaljavati se iz vozila, kada je motor uključen,
- b) koristiti vozilo na način koji prouzrokuje probleme kao posledica suvišnog spuštanja dima u sredini ili višoj buci nego što je propisano odredbama,
- c) ostaviti uključen motor prilikom parkiranja u naseljenoj zoni. Ova odredba se ne primenjuje na vozila za održavanje puteva,
- d) vući iza vozila lice na skijama, saonici, rolerima, dasci za skijanje ili sličnu opremu,
- e) upotrebiti gume stalnim elementima protiv klizanja,
- f) upotreba lanaca za sneg, kada put nije pokriven snegom.

202.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

32.PROBNA VOŽNJA

Član 203

203.1. Za probnu vožnju zbog testiranja proizvodnje ili popravke motornih vozila, treba otkloniti neka od pravila sigurnosti saobraćaja na putu i potrebna je posebna dozvola.

203.2. Posebnu dozvolu, iz stava 1. ovog člana, izdaje Kosovska policijska služba na čijoj se teritoriji vrši probna vožnja.

203.3. U posebnoj dozvoli se utvrđuje koje mere sigurnosti treba da preduzme organizator u svojim troškovima i beleži se ime lica, koje se nalazi na vozilu za vreme probne vožnje.

203.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se i vozač vozila, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

203.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 2.500 €, kažnjava se i poslovna organizacija, ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 4 ovog člana.

POGLAVLJE VI

1. DUŽNOSTI U SLUČAJU SAOBRAĆAJNOG UDESA

Član 204

Lice koje se nailazi ili naiđe na mestu saobraćajnog udesa, u kome ima povređenih lica, dužan je da pruža pomoć povređenim licima u saobraćajnom udesu.

Član 205

205.1. Učesnik u saobraćajnom udesu, u kome je neko izgubio život ili je povređen ili je prouzrokovana velika materijalna šteta, dužan je:

- a) ostati na mestu saobraćajnog udesa, ali može da se privremeno udaljava da bi pružio pomoć licima povređenim u saobraćajnom udesu ili ako je njemu potrebna lekarska pomoć, odnosno radi obaveštavanja Kosovske policijske službe,
- b) preduzeti sve što može da bi se otklonile nove opasnosti, koje mogu nastati na mestu saobraćajnog udesa, da se omogući normalan tok saobraćaja, nastojati da se ne promeni stanje na mestu udesa i da se čuvaju postojeći tragovi, pod uslovom da preduzimanje tih mera ne ugrozi bezbednost u saobraćaju,
- c) da upozna o saobraćajnom udesu Kosovsku policijsku službu i da se vrati na mestu saobraćajnog udesa i da čeka dolazak ovlašćenih lica, koji obavljaju uvidjaj na mesto udesa.

205.2. Lice, koje je poznato o saobraćajnom udesu, u kome je povređeno neko lice, dužno je da upozna odmah zdravstvene institucije i Kosovsku policijsku službu ili najbližu policijsku stanicu.

205.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 €, kažnjava se vozač koji je direktni učesnik udesa i koji se ne zaustavlja na mestu saobraćajnog udesa na putu i ujedno mu se izriče mera zabrane upravljanjem vozilom na motorni pogon u trajanju najmanje šest meseci i pet negativna poena.

Član 206

206.1. Vozači, učesnici saobraćajnog udesa, u kome je prouzrokovana najmanja materijalna šteta na vozilima, dužni su da odmah otklone vozila sa puta, da omoguće neometano odvijanje saobraćaja, da popune i potpišu „Evropsku informaciju“ o udesu ili drugi način razmene ličnih podataka i podataka o vozilu.

206.2. Vozač, iz stava 1. ovog člana, ne treba da ostavljaju mesto saobraćajnog udesa dok ne popune i potpišu „Evropsku informaciju“ ili na drugi način dok ne budu razmenjeni lični podaci i podaci o vozilima.

206.3. U slučaju saobraćajnog udesa sa manjom materijalnom štetom, kada se na mestu udesa ne nalazi vlasnik vozila ili vlasnik drugog oštećenog predmeta, vozač je dužan da vlasniku vozila ili drugog oštećenog predmeta ostavlja podatke o sebi i o vozilu kojim je prouzrokovao saobraćajni udes.

206.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji postupa u suprotnosti sa odredbama stava 1. i 2. ovog člana.

206.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač koji postupa u suprotnosti sa odredbama stava 3. ovog člana i istovremeno mu se izriče mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon u trajanju najmanje tri meseci i tri negativna poena.

206.6. Evropsku informaciju o udesu sastavlja Kosovska policijska služba, u saradnji sa Ministarstvom za transport, poštu i telekomunikacije i ista se daje vlasniku svakog vozila iz Centra za registraciju vozila.

Član 207

207.1. Vozač, koji je učestvovao vozilom u saobraćajnom udesu, u kome ima umrlih ili povređenih lica, a i drugo lice, koje je neposredno učestvovalo na tom udesu, imaju pravo zatražiti lične podatke i adresu od lica, koji su bili prisutni, kada se desio udes.

207.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se lice koje postupa u suprotnosti sa odredbama stava 1. ovog člana.

Član 208

208.1. Vozač, koji se zatekne ili naiđe na mestu saobraćajnog udesa, dužan je da, na zahtev ovlašćenog lica, preveze lice, koje je povređeno u saobraćajnom udesu, do najbliže zdravstvene ustanove.

208.2. Vozač je dužan da postupi po odredbi stava 1. ovog člana i pre dolaska ovlašćenog lica, osim ako se udes desio na mestu na kome se može očekivati brzi dolazak vozila hitne pomoći ili ako vozač zaključi da se nestručnim i neodgovarajućim načinom prevoza stanje povredjenog lica može pogoršati.

208.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji postupa u suprotnosti sa odredbama stava 1. i 2. ovog člana.

Član 209

209.1. Ako je zdravstvena ustanova obavještena o saobraćajnom udesu ili je primila na lečenje lice povređeno u udesu, dužana je da o tome odmah obavesti Kosovsku policijsku službu.

209.2. Ako lice povređeno u saobraćajnom udesu umre od dobijenih povreda, zdravstvena ustanova je dužna da o tome obavesti Kosovsku policijsku službu.

209.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 300 do 1.500 €, kažnjava se zdravstvena ustanova, ako ne obavesti Kosovsku policijsku službu o povređenim ili mrtvim licima u saobraćajnom udesu na putu u skladu sa stavom 1. i 2. ovog člana. Tom prilikom, kaznom od 100 do 300 €, kažnjava se i odgovorno lice u zdravstvenoj ustanovi.

Član 210

210.1. Ako vozilo, zbog saobraćajnog udesa, je onesposobljeno za dalje kretanje na putu, vozač ili vlasnik, odnosno korisnik vozila je dužan da vozilo, teret, stvari ili drugi materijal rasut po putu, ukloni s puta nakon naredbe ili odobrenja ovlašćenog lica, koje vrši uviđaj na licu mesta.

210.2. Ako vozač, vlasnik, odnosno korisnik vozila nije u stanju da postupi po stavu 1. ovog člana, ovlašćeno lice, koje se zatekne na mestu udesa ili na mestu gde se nalazi vozilo u kvaru, naređiće nadležne autoritete za održavanje puteva da na sigurno mesto uklone vozilo, teret, stvari ili drugi rasuti materijal sa puta.

210.3. Lice, za održavanje puteva, sa kojim su autoriteti za bezbednost u drumskom saobraćaju, sklopili ugovor za premeštanje vozila, dužan je da hitno preduzme sve potrebne mere za premeštanje i čuvanje vozila sa teretom, stvari ili drugog rasutog materijala sa puta i da osigura prohodnost puta.

210.4. Ako odgovorno lice za održavanje puteva ne postupa po odredbi stava 3. ovog člana, a zbog onesposobljenosti vozila ili prepreka na putu, stvorenih od tereta, stvari ili drugog materijala bude onemogućeno kretanje drugim učesnicima u saobraćaju, ovlašćeno lice preduzeće nove odgovarajuće mere da se omogući normalno odvijanje saobraćaja.

210.5. Troškove o premeštaju i čuvanju vozila, tereta, stvari ili drugog materijala, kao i preduzimanje drugih odgovarajućih mera iz stava 4. ovog člana, snosi nadležni autoritet za održavanje puteva, a oni imaju pravo na naknadu od onog koji je iste prouzrokovao.

210.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 300 do 1.500 € kažnjava se lice koje je odgovorno za održavanje puteva, ako postupa u suprotnosti sa odredbama stava 3. ovog člana.

210.7. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se i lice koje ne postupa po odredbama iz stava 1. ovog člana.

Član 211

211.1. Policajac, koji vrši uviđaj na mestu saobraćajnog udesa, u kome je nastala materijalna šteta, prinudiće da podlegnu kontroli, sredstvima i odgovarajućim aparatima za merenje, neposredne učesnike u saobraćajnom udesu, po pravilima za kontrolu da li imaju alkohola u organizmu ili opojne droge. Ako se utvrdi tom kontrolom da vozač - neposredni učesnik u udesu ima alkohola u organizmu ili opojne droge, a on to negira, policajac će ga odvesti kod zdravstvene ustanove za lekarski pregled, odnosno za davanje krvi i urine, radi analize.

211.2. Ako u saobraćajnom udesu ima povređenih lica, policajac koji vrši uviđaj na mestu saobraćajnog udesa, će podvrgnuti neposrednom učesniku udesa ispitivanje (kontrolu) na način kako je utvrđen stavom 1. ovog člana. Ako se tim ispitivanjem utvrđuje da vozači ili neposredni učesnici saobraćajnog udesa imaju u organizam alkohola ili opojne droge, policajac će odrediti lekarski pregled, odnosno davanje krvi i urine, radi analize.

211.3. Ako u saobraćajnom udesu ima poginulih lica, policajac koji vrši uviđaj na mestu, odrediće da vozači, neposredni učesnici udesa, daju krv i urin, da bi se utvrdilo da li imaju u organizam alkohol ili opojne droge, a za ostale učesnike udesa - nakon konstatacije prisustva alkohola ili opojnih droga u organizam, sredstvima ili odgovarajućim aparatima.

211.4. U slučajevima iz stavova 1, 2 i 3. ovog člana, lekar može odlučiti da se krv i urina ne daju, ako bi zbog toga nastupile štetne posledice po zdravlje učesnika u saobraćajnom udesu.

211.5. Lica, iz stavova 1, 2. i 3. ovog člana, od trenutka nastanka saobraćajnog udesa pa sve dok se primenjuje za njih postupak ispitivanja iz člana 1, 2. i 3, ne treba da uzimaju

alkoholna pića, opojne droge niti lekove o kojima je data beleška da ih ne trebaju upotrebiti pre niti u toku vožnje.

211.6. Lice za koga je, ispitivanjem na jedan od načina utvrđenog ovim članom, utvrđeno da ima u organizmu alkohol ili opojne droge, snosi troškove za ispitivanje, a lice iz stava 1. ovog člana snosi i troškove o slanju službenim policijskim vozilom na lekarsku kontrolu i za davanje krvi i urine na analizu.

211.7. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 95 €, kažnjava se vozač, odnosno učesnik u saobraćaju koji postupa suprotno odredbama stava 5. ovog člana, a vozaču se izriče mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon do šest meseci i dva negativna poena.

Član 212

212.1. Kosovska policijska služba je dužna da izlazi na mestu saobraćajnog udesa, o kome je upoznata (obaveštena).

212.2. Zvaničnik Kosovske policijske službe koji vrši uviđaj na licu mesta, dužan je da organizuje popis imovine koja na mestu događaja ostaje iza lica koji je u saobraćajnom udesu poginuo ili je teško povređeno, da obavesti organizaciju koja uklanja vozila i stvari sa puta, i da pruža pomoć radi zaštite imovine, ako na mestu događaja nema lica koje tu imovinu može preuzeti.

POGLAVLJE VII SPORTSKE MANIFESTACIJE I DRUGE AKTIVNOSTI NA PUTU

Član 213

213.1. Sportske i druge manifestacije ili slične aktivnosti na putu ne trebaju se održavati bez dozvole. Dozvolu izdaje policijska stanica, u čijem rejonu se održava manifestacija ili se obavlja aktivnost.

213.2. Ako se jedna sportska ili druga manifestacija održi ili se jedna aktivnost obavlja na putu u rejonu dveju ili više policijskih stanica, dozvolu izdaje Kosovska policijska služba.

213.3. Ako se radi održavanja manifestacije ili obavljanja aktivnosti na putu, zabranjuje promet, dozvolu, uz prethodnu saglasnost, izdaje nadležni organ, u čijem rejonu se zabranjuje promet, a u slučaju iz stava 2. ovog člana - uz saglasnost Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije.

213.4. Izuzimajući odredbu stava 1. ovog člana o sportskim i drugim manifestacijama i aktivnostima na putu, koje se održavaju u uslovima normalnog razvoja prometa, nije potrebna dozvola.

213.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 700 €, kažnjava se organizator sportskih manifestacija i drugih aktivnosti na ulici, ako se manifestacija ili sportska aktivnost održava u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

Član 214

214.1. U slučaju iz člana 213, stav 3, ovog Zakona, ako nije obezbeđen drugi pomoćni put za ostale učesnike u saobraćaju, zahtev će se odbiti.

214.2. Izuzimajući odredbu stava 1. ovog člana, održavanje automobilske, motociklističke ili biciklističke takmičenja na putu, može se dozvoliti i kada na određenom drumskom smeru ne postoji drugi pomoćni put (brdska takmičenja i dr.), ali samo za vreme kada ostali učesnici u saobraćaju na tom putu najmanje kreću. U tom slučaju saobraćaj se može zabraniti najviše dva časa.

Član 215

215.1. Zahtev za izdavanje dozvole se podnosi najkasnije 30 dana pre održavanja sportske ili druge manifestacije ili obavljanja aktivnosti.

215.2. Zahtevu za izdavanje dozvole mora se priložiti program o manifestaciji, odnosno aktivnostima, pravilima takmičenja, pregled mera koje organizator predviđa za obezbeđenje učesnika u saobraćaju, učesnika i gledalaca sportske i druge manifestacije ili aktivnostima i oznaku kojom će se vozila, praćena od takmičara, označiti.

Član 216

216.1. Zahtev za održavanje sportske ili druge manifestacije ili za obavljanje aktivnosti na putu, će se odbiti, ako organizator, po osudi nadležnog organa, odnosno Kosovske policijske službe, nije u stanju primeniti mere iz člana 60, stav 2, ovog zakona.

216.2. Ako, zbog održavanja sportske ili druge manifestacije ili obavljanja aktivnosti na putu, bi trebalo zabraniti promet na najvažnijim pravcima saobraćaja ili bi se manifestacijom, odnosno aktivnošću ugrozilo u velikoj meri ili bi se ometao drumski saobraćaj, zahtev za davanje dozvole može se odbiti.

Član 217

217.1. Dozvolom za održavanje sportske ili druge manifestacije ili za obavljanje aktivnosti na putu, se utvrđuju mere sigurnosti, koje treba da preduzme organizator.

217.2. Kada se ograniči ili zabranjuje promet na putu radi održavanja manifestacije ili obavljanja aktivnosti, dozvola sadrži i obavezu organizatora da, o merama ograničenja ili zabrane prometa, upozna javnost sredstvima javne komunikacije, najkasnije 48 sati pre početka manifestacije, odnosno aktivnosti.

Član 218

218.1. Organizator ne treba da počne da drži sportsku ili drugu manifestaciju ili aktivnost na putu, ako nisu preduzete sve mere sigurnosti, utvrđene dozvolom.

218.2. Ako se utvrdi da organizator nije preduzeo sve mere sigurnosti, utvrđene dozvolom, manifestacija, odnosno aktivnost će se zabraniti.

Član 219

219.1. Organizator je dužan prekinuti održavanje sportske ili druge manifestacije, odnosno aktivnosti na putu:

- a) ako su ugroženi učesnici ili gledaoci,
- b) ako se narušava javni red i tišina u velikoj meri,
- c) ako počnu okolnosti zbog kojih se manifestacija, odnosno aktivnost ne bi dozvolila,
- d) ako organizator ne primenjuje određene mere sigurnosti,
- e) ako to zahtevaju drugi bezbednosni razlozi.

219.2. Ako organizator ne prekida manifestaciju, odnosno aktivnost u slučajevima iz stava 1. ovog člana, Kosovska policijska služba, odnosno policijska stanica narediće organizatoru da manifestaciju, odnosno aktivnost prekine i da preduzme potrebne mere da se naredba izvrši.

219.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 700 €, kažnjava se organizator sportskih manifestacija i drugih aktivnosti na putu, ako ne prekine sportske manifestacije i aktivnosti, i ako deluje u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

Član 220

220.1. Samo vozila, označena posebnim znakom, koje određuje organizator, mogu pratiti takmičare sportske manifestacije na putu.

220.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji prati sportske manifestacije ili aktivnosti na putu, bez označavanja vozila u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana.

220.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 700 €, kažnjava se organizator sportskih manifestacija i drugih aktivnosti na putu, ako postupa u suprotnosti sa odredbama stava 1. ovog člana

Član 221

221.1. Nakon okončanja sportske ili druge manifestacije, odnosno aktivnosti na putu, organizator je dužan odmah:

- a) da ukloni sa puta sve saobraćajne i druge znakove, uređaje, stvari i predmete, koji su postavljeni za održavanje manifestacije, odnosno za obavljanje aktivnosti,
- b) da postavi sve saobraćajne i druge znakove, stvari i predmete koje su bili uklonjeni radi održavanja manifestacije, odnosno obavljanja aktivnosti,
- c) da popravi i da dovede u pređašnje stanje put i putne objekte, ako su oštećeni u toku održavanja manifestacije, odnosno obavljanja aktivnosti.

221.2. Ako organizator ne postupa po tačkama a) i b) stava 1. ovog člana, Kosovska policijska služba, odnosno policijska stanica, će preduzeti odgovarajuće mere da se troškovima organizatora uklone, odnosno postave saobraćajni i drugi znakovi, stvari i predmeti na putu.

221.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 € do 700 kažnjava se organizator sportskih manifestacija i drugih aktivnosti na putu, ako postupa u suprotnosti sa odredbama stava 1. ovog člana.

POGLAVLJE VIII OGRANIČENJE U SAOBRAĆAJU

Član 222

222.1. U toku zimskih uslova, na putu se zabranjuje saobraćaj motornih i priključnih teretnih vozila, koji ne poseduju zimsku opremu.

222.2. Zimski uslovi na putu su kada je put pokriven snegom ili kada na putu ima leda.

222.3. U uslovima iz stava 2. ovog člana, autobus i teretno vozilo, treba makar na jednoj osovini da imaju lance za sneg. Putnički auto treba da bude opremljen predviđenom zimskom opremom.

222.4. Izuzimajući odredbe stava 2. ovog člana, Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, odnosno Opštinske skupštine, mogu za određeno vreme i određene puteve narediti za obavezno posedovanje zimske opreme, za pojedine kategorije ili vrste vozila, bez obzira da li na tim putevima postoje zimski uslovi.

222.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se lice koje naredjuje, odobrava ili pusti u drumskom saobraćaju vozilo bez zimske opreme predviđeno ovim članom.

222.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji upravlja vozilom, koji ne poseduje zimsku opremu predviđeno ovim članom.

Član 223

223.1. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, odnosno Skupština opština mogu da za određene puteve i za određene dane narediti zabranu ili ograničenje svih vozila ili pojedinih vrsta vozila da ograniči brzinu kretanja, ako je zabrana ili ograničenje neophodno za preventivu ili otklanjanje opasnosti za učesnike u saobraćaju, za neometano odvijanje saobraćaja, ako saobraćaj bude gust ili otežan.

223.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se lice koji učestvuje na putu ili na jednoj deonici istog u određenim danima ili određenom periodu, kad je naređena zabrana ili ograničenje svih vozila ili pojedinih vrsta vozila, u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana.

Član 224

U slučajevima kada se zahteva da sigurnost i tok saobraćaja bude na višem nivou ili u vanrednim slučajevima, Kosovska policijska služba može da zabrani saobraćaj ili da naredi posebno ograničenje saobraćaja na određenom putu ili putnoj deonici za vreme dok postoje uslovi zbog kojih su preduzete ove mere.

POGLAVLJE IX VOZAČI

1. USLOVI ZA UPRAVLJANJE VOZILOM

Član 225

225.1. Vozilo na motorni pogon u drumskom saobraćaju može samostalno da upravlja samo lice, koje poseduje važeću vozačku dozvolu, vozačku dozvolu druge države ili međunarodnu vozačku dozvolu.

225.2. Vozač ima pravo upravljati samo onim kategorijama vozila, koje su zabeležene u vozačkoj dozvoli.

225.3. Vozač, za vreme upravljanja vozilom na motorni pogon, treba da koristi pomoćna vozila, koja su registrovana (zabeležena) u vozačkoj dozvoli.

225.4. Vozaču motornog vozila, za vreme vožnje ne dozvoljava se upotreba ručnog (mobilnog) telefona niti druga oprema, koja bi umanjila mogućnost reagovanja i bezbedne vožnje vozilom.

225.5. Ručni (mobilni) telefon može se koristiti u toku vožnje, ako se upotreba vrši bez upotrebe ruku.

225.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 400 €, kažnjava se vozač, koji ne raspolaže važećom vozačkom dozvolom, kojem je zabranjeno upravljanje vozilom ili nema vozačku dozvolu za dotičnu kategoriju.

225.7. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji koristi ručni (mobilni) telefon suprotno odredbama stava 4. i 5. ovog člana.

Član 226

226.1. Vozač, koji upravlja vozilom na motorni pogon u drumskom saobraćaju, treba da bude sposoban u fizičkom i psihičkom pogledu da bi upravljao vozilom na motorni pogon i o tome da poseduje potrebno znanje i veštinu.

226.2. Zabranjuje se upravljati vozilom u drumskom saobraćaju umornom, bolesnom ili onom vozaču koji se nalazi u takvom psihičkom stanju da nije sposoban za bezbedno upravljanje vozilom, kao i vozaču koji je pod uticajem narkotika, lekova i substanci u kojima je zabeleženo da se zabranjuje njihova upotreba pre ili za vreme upravljanja vozilom u drumskom saobraćaju.

226.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač koji postupa suprotno odredbama ovog člana i ujedno izriče mu se mera zabrane upravljanjem vozilom na motorni pogon od tri meseca i dva negativna poena.

Član 227

227.1. Vozaču se ne dozvoljava upravljati vozilom u drumskom saobraćaju, ako je pod uticajem alkohola i ako je sadržina alkohola u krvi veća od 0.5 gr/lit ili mg/ml.

227.2. Sadržina alkohola u organizmu se utvrđuje analizama krvi i urine, merenjem količine alkohola po litru duvanjem vazduha, lekarskim pregledom i drugim metodama i aparatima.

227.3. Smatra se da vozač poseduje u organizam drogu, ako se sadržina droge utvrdi odgovarajućim sredstvima i opremom, lekarskim pregledom ili analizom krvi ili krvi i urine.

227.4. Smatra se da je vozač počeo da upravlja vozilom, ako je krenuo s mesta.

227.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 do 130 €, kažnjava se vozač ako ima alkohola u organizmu više od 0,5 gr/kg i ujedno mu se izriče mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon u trajanju najmanje šest meseci i pet negativna poena.

Član 228

228.1. Vozaču, kome je osnovno zanimanje upravljanje motornim vozilom, ne dozvoljava se konzumiranje alkohola u organizmu i to:

- a) vozač motornih vozila kategorija C1, C, D1, D, C1+E, C+E, D1+E, D+E dok upravlja motornim vozilom ovih kategorija,
- b) vozač vozila kojim se vrši javni prevoz,
- c) vozač-instruktor dok osposobljava kandidata za vozača u praktičnom delu osposobljavanja za upravljanje vozilom na motorni pogon,
- d) kandidat za vozača za vreme osposobljavanja,
- e) vozač vozila sa prvenstvom prelaza i onih pod pratnjom, u toku vršenja službene dužnosti.

228.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 270 €, kažnjava se vozač iz stava 1. ovog člana ako ima u organizmu alkohola i ujedno mu se izriče mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon u trajanju najmanje jedne godine i pet negativna poena.

2. OSPOSOBLJAVANJE KANDIDATA ZA VOZAČA

Član 229

229.1. Osposobljavanje kandidata za vozače vozila na motorni pogon vrše auto-škole, koje ih licencira Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, nakon ispunjavanja uslova i kriterijuma predviđenih za licenciranje.

229.2. Uslove i kriterijume za licenciranje auto-škole utvrđuje Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, posebnim pravnim podzakonskim aktom.

229.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 300 do 700 €, kažnjava se lice, ako naredi ili dozvoljava da se vrši osposobljavanje kandidata za vozača bez važeće licence izdate od strane Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije.

229.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se i vozač-instruktor, koji vrši osposobljavanje kandidata za vozače bez važeće licence, izdate od strane Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije.

Član 230

230.1. Osposobljavanje kandidata za vozače je jedinstven nastavni program, koji obuhvata nastavne predmete: „Propise saobraćaja i bezbednosti“, „Upravljanje vozila na motorni pogon“ i „Davanje prve pomoći licima povređenim u saobraćajnom udesu“.

230.2. Osposobljavanje kandidata iz nastavnih predmeta, „Propisi saobraćaja i bezbednosti“ i „Upravljanje vozilom na motorni pogon“, vrše auto-škole.

230.3. Osposobljavanje kandidata za vozače iz nastavnog predmeta „Davanje prve pomoći licima povređenim u udesima drumskog saobraćaja“ se organizuje od institucije, koju ovlašćuje Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije.

230.4. Plan i program o osposobljavanju kandidata za vozače utvrđuje posebnim pravnim aktom Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, u konsultaciji sa Ministarstvom za obrazovanje, nauku i tehnologiju.

Član 231

231.1. Auto-škole mogu razvijati osposobljavanje kandidata za vozače, ako su obezbedile:

- a) stručnog predavača, administrativnog radnika i potreban broj vozača-instruktora, ugovorom o radu sa punim radnim vremenom, potrebni za realizaciju nastavnog plana i programa za osposobljavanje kandidata;
- b) nastavna i pomoćna sredstva, kao i opremu koja omogućava normalno osposobljavanje kandidata za vozača;
- c) sredstva kategorije, kojima se vrši osposobljavanje;
- d) prostorije, poligon ili neku prostoriju van javnog puta najmanje 350 m², koje mogu biti u vlasništvu ili pod zakupom.

231.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 300 do 700 €, kažnjava se lice koje naređuje ili dozvoljava da se vrši osposobljavanje kandidata za vozače suprotno odredbama ovog člana.

Član 232

232.1. Nastavu iz predmeta „Propisi saobraćaja i bezbednosti (teorijski deo)“ drži stručni predavač.

232.2. Predavač iz stava 1. ovog člana treba da bude lice koje ima najmanje visoku školsku spremu i raspolaže vozačkom dozvolom kategorije „B“ koju je dobilo pre najmanje tri godine.

232.3. Osposobljavanje kandidata za vozača iz nastavnog predmeta „Upravljanje vozilom na motorni pogon (praktični deo)“ vrši vozač - instruktor.

232.4. Vozač-instruktor je lice koje poseduje vozačku dozvolu i važeću licencu za vozač - instruktor za odgovarajuću kategoriju.

232.5. Osposobljavanje kandidata iz predmeta „Davanje prve pomoći licima povređenim u udesu“ ostvaruje institucija ovlašćena od Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije, u saradnji sa Ministarstvom za zdravstvo.

232.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.100 €, kažnjava se lice koje naredi ili dozvoljava da se vrši osposobljavanje kandidata suprotno odredbama ovog člana.

232.7. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se i fizičko lice koje vrši osposobljavanje kandidata za vozača suprotno odredbama ovog člana.

Član 233

233.1. Licencu za stručnog predavača i za vozača-instruktora izdaje Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, a za predavača iz nastavnog predmeta „Davanje prve pomoći licima povređenim u saobraćajnom udesu“- institucija, koju ovlašćuje Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, u saradnji sa Ministarstvom za zdravstvo.

233.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.100 €, kažnjava se lice koje naređuje ili dozvoljava da se vrši osposobljavanje kandidata bez važeće licence, izdate od institucije koju ovlašćuje Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije.

233.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač koji vrši osposobljavanje kandidata za vozače bez važeće licence ili ne raspolaže odgovarajućom licencom za kategoriju vozila, kojom se vrši osposobljavanje kandidata za vozača.

Član 234

234.1. Osposobljavanje kandidata će početi ne ranije od 3 meseca pre nego što kandidat dostigne potrebnu starost za dobijanje vozačke dozvole određene kategorije, a ispitu za vozača se podvrgne samo kada navršši godine predviđene ovim zakonom.

234.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se lice koje naredi ili dozvoljava da se vrši osposobljavanje kandidata bez navršene starosti predviđene zakonom.

234.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač-instruktor, koji vrši osposobljavanje kandidata za vozača, bez navršene starosti predviđene zakonom.

Član 235

235.1. U toku osposobljavanja kandidata za vozača za upravljanje vozilom na putu, vozač-instruktor treba da ima sa sobom licencu za vozača-instruktora odgovarajuće kategorije, kojom se (vozilom) odvija osposobljavanje, vozačku dozvolu treba da pokaže, na zahtev ovlašćenog lica.

235.2. U toku upravljanja vozilom, kandidat za vozača treba da ima sa sobom kandidatsku knjižicu, lekarsko uverenje da je sposoban u psihičkom i fizičkom pogledu za upravljanje vozilom i dužan je da iste pokaže na zahtev ovlašćenog lica.

235.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač-instruktor, koji postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 236

Kandidat, koji se osposobljava iz praktičnog dela, priprema se za polaganje ispita za vozača i pre nego što položi ispit za vozača može upravljati na putu vozilom kategorije za koju priprema ispit, ako vozilom upravlja pod nadzorom vozača-instruktor.

Član 237

237.1. Vozilo, kojim se na putu vrši osposobljavanje kandidata za vozača u praktičnom upravljanju vozilom, treba označiti posebnim znakom, prema standardima Evropske unije.

237.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač-instruktor, koji vrši osposobljavanje kandidata za vozača vozilom koje nema propisani znak iz stava 1. ovog člana.

Član 238

238.1. U toku osposobljavanja iz nastavnog predmeta „Upravljanje vozilom na motorni pogon u drumskom saobraćaju“, na vozilu mogu biti najviše 1 kandidat i vozač-instruktor i u izvesnim slučajevima na vozilu može biti i lice ovlašćeno za nadzor rada auto-škole.

238.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač-instruktor koji postupa suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

Član 239

239.1. Kandidatu, koji je uspešno završio osposobljavanje po planu i programu, za vozača izdaje se potvrda.

239.2. Kandidat, koji u toku 2 godine od dana upisa ne položi ispit za vozača, treba da ponovi osposobljavanje.

239.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 300 do 700 €, kažnjava se lice koje izdaje potvrdu bez uspešnog završavanja osposobljavanja za vozača.

Član 240

240.1. Školu za instruktore vožnje licencira Ministarstvo za obrazovanje, nauku i tehnologiju, u saradnji sa Ministarstvom za transport, poštu i telekomunikacije.

240.2. Ministarstvo za obrazovanje, nauku i tehnologiju, u saradnji sa Ministarstvom za transport, poštu i telekomunikacije, posebnim pravnim aktom utvrđuje uslove i kriterijume za licenciranje vozača-instruktora.

Član 241

Ispiti za vozače-instruktoare iz predmeta „Propisi i bezbednost u saobraćaju (teorijski deo)“ i iz predmeta „Upravljanje vozilom na motorni pogon (praktični deo), finalni tekst“ se organizuju od ispitivača, koje određuje i licencira Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije i kandidati, koji pokazuju pozitivne rezultate, opremaju se licencom za vozača-instruktora.

Član 242

Verifikaciju znanja instruktora vožnje vrši Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, svake 5 godine od dana izdavanja licence za vozače-instruktoare, odnosno od dana poslednje verifikacije znanja.

Član 243

Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, posebnim pravnim aktom, utvrđuje uslove i kriterijume za verifikaciju znanja vozača-instruktora.

Član 244

244.1. Nadzor rada auto-škole, u pogledu ispunjavanja predviđenih uslova, vrše lica ovlašćena od Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije.

244.2. Nadzor obuhvata sve administrativne poslove, dokumentaciju i evidencije u vezi osposobljavanja i na baziranim slučajevima može narediti vozača-instruktoru da se podvrgne vanrednoj verifikaciji znanja od saobraćajnih i bezbednosnih propisa.

244.3. Ne dozvoljavaju se izmene i ispravke u knjigama, odnosno ostalim dokumentima, i iste treba pokazati na zahtev ovlašćenog lica.

244.4. Nadzor institucije, koja predaje nastavni predmet „Davanje prve pomoći licima povređenim u saobraćajnom udesu“ vrši institucija, koju ovlašćuje Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, posebnim pravnim aktom ili lica odgovarajuće odgovornosti ovog Ministarstva.

244.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 500 do 1.500 €, kažnjava se vlasnik auto-škole koji postupa u suprotnosti sa odredbama stava 3 ovog člana.

244.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se ovlašćeno lice u autoškoli koji postupa suprotno odredbama stava 3. ovog člana.

244.7. Način obustave i opoziva licence auto-škole utvrđuje posebnim pravnim aktom Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije.

3. ISPITI ZA VOZAČA I OCENJIVANJE OSPOSOBLJAVANJA

Član 245

245.1. Ispitu za vozača može da se podvrgne samo kandidat koji je osposobljen u licenciranoj auto-školi i ako ispunjava ostale uslove radi sticanja prava za upravljanje vozilom na motorni pogon ili da se podvrgne ispitu za vozača za dodatnu kategoriju.

245.2. U ispitu za vozača preko teorijskog i praktičnog testiranja, utvrđuje se kandidat za vozača da li poseduje znanje i veštinu po predviđenom programu.

245.3. U delu ispita iz predmeta „Upravljanje motornim vozilom (praktični deo)“, kandidat prvi deo ispita polaže u poligonu ili drugom prostoru van javnog puta, gde treba da vrši bar tri radnje, nakon pozitivnog ocenjivanja ispitivača kandidat drugi deo ispita vrši na javnom putu.

245.4. Kandidat za vozača, tokom vršenja radnji po stavu 3. ovog člana, treba da je sam u vozilu.

245.5. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, podzakonskim aktom utvrđuje kriterijume i uslove u delu ispita na poligonu ili drugom prostoru van javnog puta, radnje koje treba izvršavati, kao i dimenzije poligona, kada se završi prvi deo ispita iz predmeta „Upravljanje vozilom na motorni pogon“.

Član 246

Ispitu iz predmeta „Upravljanje motornim vozilom“, kandidat može da podlegne i vozilom sa automatskim menjačem transmisije i isti ima pravo upravljati samo ovu vrstu vozila.

Član 247

247.1. Ispit za vozača čini jedinstvenu celinu nastavnih predmeta „Propisi saobraćaja i bezbednosti“ (teorijski deo) i „Upravljanje vozilom na motorni pogon“ (praktični deo).

247.2. Program ispita za vozača iz nastavnog predmeta „Propisi saobraćaja i bezbednosti“, kao i „Upravljanje motornim vozilom“ utvrđuje Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije.

Član 248

Ispit za vozača i ocenjivanje sposobnosti za pripadnike Kosovske policijske službe i Zaštitnih Korpusa Kosova, se organizuje u njihovim odgovarajućim institucijama od ispitivača, koje ih licencira Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije iz njihovih ljudskih izvora.

Član 249

Kandidat, koji položi ispit za vozača, stiče pravo aplicirati kod Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije za dobijanje vozačke dozvole koju izdaje Ministarstvo unutrašnjih poslova u skladu sa odgovarajućim zakonskim odredbama.

Član 250

250.1. Ispit za vozača se polaže pred ispitivačem, kojeg određuje Jedinica za vozačke dozvole Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije ili elektronski, nakon stvaranja uslova za taj posao.

250.2. Ispit iz stava 1. ovog člana se organizuje i vrši u regionalnim jedinicama za vozačke dozvole, utvrđene od Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije.

250.3. Ispitivač treba da bude lice koje ima najmanje višu školsku spremu, najmanje tri godine radnog iskustva i isti treba da je licenciran od Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije.

250.4. Kandidatu, koji je, po prvi put, podlegao ispitu u jednoj od regionalnih jedinica za vozačke dozvole, ne dozvoljava se da promeni regionalnu jedinicu radi ponovnog prijavljivanja ispita za vozačku dozvolu.

Član 251

Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, posebnim pravnim aktom utvrđuje uslove i kriterijume za davanje i dobijanje licence ispitivačima za vozačke dozvole.

Član 252

252.1. Verifikacija znanja ispitivača se vrši svake 5 godine, od dana izdavanja licence, odnosno 5 godine nakon poslednje verifikacije, samo iz nastavnog predmeta „Propisi saobraćaja i bezbednosti“.

252.2. Ako ispitivač ne podleže verifikaciji znanja ili pokazuje negativan rezultat, navedeno u stavu 1. ovog člana, uzeće mu se licenca dok ne podvrgne ponovo verifikaciji znanja i ne pokazuje pozitivan rezultat nakon roka kojeg utvrđuje Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikaciju.

Član 253

253.1. Ispitivač se obavezuje na vršenju dužnosti stručno, časno i nepristrasno.

253.2. Ispitivač, tokom vršenja profesionalnih dužnosti uživa istu zaštitu kao civilni službenik.

253.3. Ispitivač, zaposlen u Jedinici za vozačke dozvole, ne može u isto vreme razviti osposobljavanje kandidata za vozače, biti vlasnik ili suvlasnik jedne auto-škole.

253.4. Za prekršaj, novčanom kaznom iznosu od 650 do 1.500 €, kažnjava se ispitivač zaposlen u Jedinici za vozačke dozvole, koji u isto vreme, kada vrši testiranje kandidata za vozače, je vlasnik ili suvlasnik jedne auto-škole i njemu se oduzima licenca.

Član 254

254.1. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, posebnim pravnim aktom utvrđuje uslove i postupak za prijavljivanje ispita za vozača, kao i forme i uzorke potrebnih dokumenata u vezi s tim.

254.2. Visina iznosa, kojeg kandidati uplaćuju u ime troškova za polaganje ispita za vozača ili dela ispita, je ista na teritoriji Kosova i istu utvrđuje Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije.

Član 255

Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije utvrđuje mesta, gde se održava ispit iz nastavnog predmeta „Upravljanje vozilom na motorni pogon“, koje u najmanje treba da budu savremeni putevi sa predviđenom horizontalnom i vertikalnom signalizacijom, sa uređenim raskrsnicama sa svetlosnim saobraćajnim znakovima (semaforima) i intenzivnim saobraćajem vozila na motorni pogon.

Član 256

Na ispitu za vozača kategorije L i M, kandidat podleže ispitu samo iz predmeta „Propisi saobraćaja i bezbednosti“ (teorijsko testiranje).

Član 257

Sadržaj i oblik testova, utvrđuje Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, posebnim pravnim aktom.

Član 258

Poništiće se ispit za vozača i oduzeće se vozačka dozvola, licenca za vozača-instruktora, ako se utvrdi da ja polaganje ispita izvršeno na osnovu lažnog dokumenta ili netačnih podataka navedenih na prijavnim listu o polaganju ispita za vozača, na osnovu davanja mita, ako se kandidat, prilikom polaganja ispita za vozača, poslužio nedozvoljenim sredstvima i ako je ispit održan suprotno odredbama ovog zakona.

Član 259

Program o vozačkoj dozvoli vozilima, obuhvata sadržaj iz nastavnih predmeta „Propisi saobraćaja i bezbednosti“ i „Upravljanje vozilom na motorni pogon“.

4.STICANJE PRAVA RADI UPRAVLJANJA VOZILOM

Član 260

260.1. Biciklom na putu može upravljati lice koje je navršilo 14 godina.

260.2. Izuzimajući stav 1. ovog člana, deca koja su navršila 10 godina, koja se u školi osposobljavaju upravljati biciklom na putu i za to im se izdaje potvrda, mogu samostalno

upravljati biciklom na lokalnim putevima, a ostala deca mogu upravljati biciklom preko 9 godina starosti pod pratnjom lica, koje je navršilo 16 godina.

Član 261

Zaprežnim vozilom može upravljati:

- a) na regionalnim putevima – lice koje je navršilo 16 godina,
- b) na lokalnim i nekategorizovanim putevima – lice koje je navršilo 14 godina.

Član 262

Pravom za upravljanje vozilom na motorni pogon može da raspolaže lice koje ispunjava sledeće uslove:

- a) Da je psihički i fizički sposoban za upravljanje vozilom,
- b) Da je punoletan za određenu kategoriju vozila,
- c) Da je položio ispit za vozača odgovarajuće kategorije,
- d) Da mu rešenjem nadležnog organa nije zabranjeno upravljanje vozilom.

Član 263

Minimalna starost lica za upravljanje vozilima određenih kategorija je:

- a) da je navršilo 14 godina - za upravljanje vozilima kategorije M,
- b) da je navršilo 16 godina - za upravljanje vozilima kategorije A1 i T,
- c) da je navršilo 18 godina - za upravljanje vozilima kategorije A, B i C1,
- d) da je navršilo 19 godina - za upravljanje vozilima kategorije B+E, C i C1+E,
- e) da je navršilo 20 godina - za upravljanje vozilima kategorije C+E,
- f) da je navršilo 21 godinu - za upravljanje vozilima kategorije A, D1, D1+E, D i D+E.

Član 264

264.1. Pravo na polaganje ispita za kategoriju C1, može da stekne lice koje poseduje vozačku dozvolu najmanje 1 godinu kategorije B ili C1.

264.2. Pravo na polaganje ispita za vozača za vozila kategorije D1 ili D, može da stekne lice koje poseduje vozačku dozvolu kategorije C - 2 (dve) godine.

264.3. Pravo na polaganje ispita za vozača kategorije B+E, C1+E ili C+E, može da stekne lice koje poseduje vozačku dozvolu za odgovarajuće vučno vozilo najmanje 1 godinu.

Član 265

265.1. Vozač, kome je izdata vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilima kategorije B, C, D i podkategorije C1 i D1, ima pravo da upravlja tim vozilima iako im je priključena laka prikolica.

265.2. Vozač, kome je izdata vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilima kategorije D, ima pravo da upravlja i motornim vozilima kategorije B, C i podkategorije C1 i D1; vozač, kome je izdata vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilima podkategorije D1, ima pravo da upravlja motornim vozilima kategorija B, C i

podkategorije C1; vozač, kome je izdata vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilima kategorije C, ima pravo da upravlja i motornim vozilima kategorije B i podkategorije C1, a vozač, kome je izdata vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilima podkategorije C1, ima pravo da upravlja i motornim vozilima kategorije B.

265.3. Vozač, kome je izdata vozačka dozvola za upravljanje priključnim vozilima kategorije D+E, ima pravo da upravlja i priključnim vozilima kategorije B+E, C+E i podkategorije C1+E i D1+E; vozač, kome je izdata vozačka dozvola za upravljanje priključnim vozilima kategorije D1+E, ima pravo da upravlja i priključnim vozilima kategorije B+E, C+E i podkategorije C1+E; vozač, kome je izdata vozačka dozvola za upravljanje priključnim vozilima kategorije C+E, ima pravo da upravlja i priključnim vozilima kategorije B+E i podkategorije C1+E, a vozač, kome je izdata vozačka dozvola za upravljanje priključnim vozilima podkategorije C1+E, ima pravo da upravlja i priključnim vozilima kategorije B+E.

265.4. Lice, koje je steklo pravo na upravljanje vozila kategorije A1, nakon što je navršilo 18 godina a nije položio ishit za vozača, ima pravo da upravlja vozilima kategorije A.

265.6. Kosovska policijska služba i Zaštitni Korpus Kosova, posebnim pravnim aktom utvrđuju kriterijume za grupni prevoz, koji se vrši vozilima kategorije C, kao i - uslove i način prevoza motornim vozilima policije.

Član 266

Vozačka dozvola se izdaje za upravljanje vozilima na motorni pogon i priključnim vozilima, za sledeće kategorije: A1, A, B, C1, C, D1, D, B+E, C1+E, C+E, D1+E, D+E, kao i T.L.M.

Podkategorija A1 - laki motocikli radne zapremnine, koji ne prelaze 125 cm³ i snage koja ne prelazi 11 KS.

Kategorija A -motocikal do 25 ks koji ne prelazi 0,16 KS/kg.

Kategorija A - pravo, radi upravljanja svih vrsta motocikala (bez ograničenja snage), neće se dati, dok vozač ne bude imao dve godine iskustva na motociklima do 25 KS, a ne prelaze 0,16 KS/kg „direktan pristup“ za kategoriju A neograničeno moguće za upravljače 21 godine starosti.

Kategorija B - motorna vozila koja ne prelaze masu od 3.500 kg, a imaju 8 (osam) sedišta, izuzev vozačkog sedišta, sa prikolicom koja ne prelazi 750 kg, ili sa prikolicom koja prelazi masu 750 kg, pod uslovom da dozvoljena maksimalna masa prikolice ne prelazi neopterećenu masu vozila, koje se vuče i dozvoljena maksimalna masa kombinacije ne prelazi 3.500 kg.

Kategorija B - motorna vozila sa automatskim menjačem transmisije.

Podkategorija B1 - tricikli i bicikli sa četiri točka na motorni pogon.

Kategorija B+E - kombinacije koje se sastoje od vučnog vozila kategorije B, sa prikolicom koja ne prelazi masu 750 kg, prelazi praznu težinu vučnog vozila, a maksimalna masa grupe ne prelazi težinu 3.500 kg.

Podkategorija C1 - motorna vozila preko 3.500 kg do 7.500 kg i prikolicom koja ne prelazi 750 kg.

Podkategorija C1+E - motorna vozila kategorije C1, sa prikolicom mase preko 750 kg, pod uslovom da dozvoljena masa prikolice ne prelazi neopterećenu masu vučnog vozila i dozvoljena maksimalna masa kombinacije ne prelazi 12.000 kg.

Kategorija C - motorna vozila preko 3.500 kg i prikolicom, koja ne prelazi masu 750 kg.

Kategorija C+E - motorna vozila preko 3.500 kg sa prikolicom koja prelazi masu prikolice 750 kg.

Podkategorija D1 - minibusi sa više od 8 do 16 sedišta, izuzev vozačkog sedišta.

Podkategorija D1+E - minibusi sa prikolicom mase veće od 750 kg, pod uslovom da dozvoljena maksimalna masa prikolice ne prelazi neopterećenu masu vučnog vozila i dozvoljena maksimalna masa kombinacije ne prelazi 12.000 kg.

Prikolicu ne treba koristiti za prevoz putnika.

Kategorija D - autobusi sa više od 8 sedišta, izuzev vozačkog sedišta, sa prikolicom koja ne prelazi masu 750 kg.

Kategorija D+E - autobusi sa više od 8 sedišta, izuzev vozačkog sedišta, sa prikolicom koja prelazi masu 750 kg.

Kategorija T - traktor sa prikolicom.

Kategorija M - motokultivator, ciklomotor, moped.

Kategorija L - radno vozilo.

Član 267

267.1. Vozačka dozvola može se izdavati i za vozilo sa automatskim menjačem transmisije i služi samo za upravljanje tih vozila.

267.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 €, kažnjava se lice koje postupi suprotno odredbama iz stava 1. ovog člana.

Član 268

Vozač, koji poseduje važeću vozačku dozvolu za kategorije: A1, A, B, C1, C, D1 i D, ima pravo upravljati vozilima kategorija M, L, T.

Član 269

269.1. Lice, koje ima položen ispit za vozače kategorija M, A1, A, B i C1, ne dozvoljava se, u toku od dve godine od dana izdavanja vozačke dozvole, upravljati vozilom na putu brzinom većom od 70 km/č, na putevima rezervisanim za saobraćaj motornih vozila brzinom većom od 80 km/č, na autoputu 110 km/č, a za ciklomotor - 40 km/č, na tim vozilima se ne dozvoljava vučenje priključnih vozila, kao i organizovani prevoz dece.

269.2. Licu iz stava 1. ovog člana se ne dozvoljava upravljanje niti početi sa upravljanjem vozila na motorni pogon, ako u organizmu ima droge, alkohola ili mu se javljaju znaci alkoholizma.

269.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač, ako postupa suprotno odredbama stava 2. ovog člana i izriče mu se zabrana upravljanja motornim vozilom od 2 do 6 meseci i 5 negativnih poena.

Član 270

270.1. Vozačka dozvola će se izdavati licu, na njegov zahtev, ako ispunjava uslove predviđene ovim zakonom.

270.2. Vozačku dozvolu izdaje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

270.3. Vozačka dozvola se izdaje i produžava važećim rokom od 5 godina, a licima starijim preko 65 godina - svake dve godine, na osnovu lekarskog uverenja produžava se vozačka dozvola.

270.4. Izuzimajući odredbu stava 3. ovog člana, vozačka dozvola može se izdavati ili se njena važnost može ograničavati i u kraćem roku u odnosu na rok utvrđen ovim stavom, na osnovu date konstatacije lekarskim uverenjem.

270.5. Takođe, izuzimajući stav 3. ovog člana, vozačka dozvola za kategoriju B se izdaje za stalan period.

270.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 6.500 €, kažnjava se odgovorno službeno lice nadležnog organa, ako izdaje / produžava vozačku dozvolu suprotno odredbama ovog člana.

Član 271

U vozačkoj dozvoli se beleže sve kategorije vozila na motorni pogon i priključnih vozila.

Član 272

272.1. Domaća vozačka dozvola može se upotrebiti u međunarodnom saobraćaju, kada se upotrebljava u zemljama koje poznaju taj dokument, izuzev ako određeni domaći autoriteti zahtevaju međunarodnu vozačku dozvolu onda podležu obostranom sporazumu ako postoji.

272.2. Međunarodna vozačka dozvola se izdaje bazirajući se na domaću vozačku dozvolu za četvorogodišnji period i njena važnost ne sme biti duža od važnosti domaće vozačke dozvole, ako je primenjiva.

272.3. Međunarodnu vozačku dozvolu izdaje institucija, koju ovlašćuje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

272.4. Međunarodna vozačka dozvola, koja je izdata na Kosovu, ne dozvoljava se koristiti za upravljanje motornim vozilima na Kosovu.

272.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač koji međunarodnom vozačkom dozvolom upravlja motorno vozilo unutar Kosova.

Član 273

273.1. Lice, koje poseduje vozačku dozvolu, izdatu od pojedine zemlje Evropske unije, može se menjati na Kosovskoj vozačkoj dozvoli.

273.2. Licu, koje poseduje vozačku dozvolu, izdatu van Kosova, izuzimajući stav 1. ovog člana, može se izdavati Kosovska vozačka dozvola, nakon polaganja teoretskog testa, ako obostranim sporazumom nije drugačije utvrđeno.

273.3. Ako vozačka dozvola, izdata po stavu 1. i 2. ovog člana, sadrži ograničenje važnosti ili druga ograničenja, ta ograničenja treba da budu izneta u Kosovskoj vozačkoj dozvoli.

273.4. Ministarstvo unutrašnjih poslova u saradnji sa Ministarstvom za transport, poštu i telekomunikacije pravnim aktom utvrđuje pravila i procedure o izdavanju vozačke dozvole iz stava 1, 2. i 3. ovog člana.

Član 274

274.1. Isprava kojom se stiče pravo upravljanja motornim vozilom izdaje se uz plaćanje odgovarajućeg iznosa koji utvrđuje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

274.2. Lice može posedovati samo jednu važeću vozačku dozvolu.

Član 275

275.1. Ako se vozačka dozvola izgubi, vlasnik se obavezuje da u roku od 30 dana obavesti nadležni organ (u ovom slučaju: Ministarstvo unutrašnjih poslova), da vozačka dozvola ili drugi dokument koji pokazuje o pravu na upravljanju vozila na motorni pogon je izgubljen, oštećen ili informacije koje sadrži treba obnoviti.

275.2. Ministarstvo unutrašnjih poslova izdaje duplikat s hodno stavu 1. ovog člana, pod uslovom da:

- a) lice podnosi pismenu izjavu o izgubljenom dokumentu, ili
- b) lice vraća oštećeni dokument, ili
- c) lice vraća dokument, kojeg treba obnoviti.

Član 276

Vozač mora položiti teoretski i praktični deo ispita ako u roku od godinu dana od dana isteka važnosti vozačke dozvole ne podnese zahtev za produženje vozačke dozvole ili nije mu produžena važnost vozačke dozvole.

Član 277

Ministarstvo unutrašnjih poslova vrši štampanje vozačkih dozvola i drugih potrebnih isprava, pridržavajući se utvrđenih procedura.

Član 278

Ministarstvo unutrašnjih poslova, u savetovanju sa Ministarstvom za transport, poštu i telekomunikacije i Kosovskom policijskom službom, uzimajući u obzir potrebu o jednoj boljoj sigurnosti vozačkih dozvola prema mogućim prevarama i krađi, će definisati posebnim aktom:

- a) Oblik vozačkih dozvola i drugih certifikata o vožnji detaljnim opisom,
- b) Detalizovane upravne procedure o izdavanju, opozivu i vraćanju vozačkih dozvola i drugih isprava o vožnji, kao i uzoraka svih isprava.

Član 279

Kada upravlja vozilom, vozač treba da ima sa sobom odgovarajuću važeću vozačku ispravu i pokazati je na zahtev ovlašćenog lica.

Član 280

280.1. Ne dozvoljava se vlasniku, odnosno titullaru prava na korišćenje vozila, kao i vozaču kome je povereno upravljanje vozilom na zahtev ovlašćenog lica upravljati vozilom u suprotnosti sa odredbama iz člana 226, 227. i 228. ovog zakona niti licu, koje nema pravo na upravljanje vozilom, odnosno licu, koje nema pravo upravljati kategorijom vozila u kojoj spada to vozilo.

280.2. Vlasnik, odnosno titular prava na korišćenju vozila, kao i vozač kome je povereno pravo na vozilo na zahtev ovlašćenog lica, je dužan da dâ podatke o identitetu lica, kome je dao vozilo na upravljanje.

280.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vlasnik, odnosno titular prava na korišćenje vozila, kao i vozač, kome je povereno upravljanje vozilom, koji je dao vozilo bolesnom ili umornom licu, pod dejstvom alkohola ili i licu koje nema pravo da upravlja vozilom, odnosno licu koje nema pravo na upravljanje kategorijom vozila u kojoj spada ovo vozilo.

Član 281

281.1. Strani državljanin, kome je dozvoljen privremeni ili stalni boravak na Kosovu, i kosovski stanovnik, koji se vraća iz inostranstva na Kosovu, ali i osoblje diplomatskih predstavništava, konzulskih predstavništava i misija stranih država, predstavništava međunarodnih organizacija na Kosovu, stranih trgovačkih predstavništava, saobraćaja, kulture i drugih i stranih ureda dopisništava, mogu upravljati motornim vozilima na osnovu strane važeće vozačke dozvole za vreme do jedne godine od dana ulaska na Kosovu.

281.2. Važeća vozačka dozvola je ona vozačka dozvola koja je izdata od strane Ujedinjenih Nacija za njihovo osoblje koja odobrava upravljanje vozila Ujedinjenih

Nacija, izdata vozačka dozvola od strane organizacija u sastavu UNMIK-a (n. pr. Organizacija za bezbednost i evropsku saradnju) za njihovo osoblje, odobrava upravljanje vozilima takvih organizacija kao i važeću vozačku dozvolu izdate od strane KFOR-a za osoblje KFOR-a kojom se odobrava upravljanje vozilima KFOR-a.

Član 282

Ministarstvo unutrašnjih poslova, podzakonskim aktom uspostavlja osnovni sistem podataka o vozačkim dozvolama na centralnom nivou.

5. ZDRAVSTVENI PREGLED VOZAČA

Član 283

283.1. Vozač motornog vozila, dizajniranog za prevoz putnika, vozač prevoznog motornog vozila, skupina vozila ukupne mase veće od 7,5 tona mora imati zdravstveno uverenje, ako se ta vozila upotrebljavaju za komercijalni prevoz ljudi i transport robe. To isto važi i za vozača motornog vozila kome je upravljanje motornim vozilom osnovno zanimanje.

283.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 300 do 700 €, kažnjava se i poslovna organizacija, ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 1 ovog člana.

283.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se i vozač, koji nema važeće zdravstveno uverenje tokom upravljanja motornim vozilom za prevoz putnika ili transport robe veće mase dozvoljene preko 7,5 tona ili skupine vozila.

Član 284

284.1. Vozač iz člana 283, treba da podvrgne lekarskom pregledu da bi se utvrdilo da li ima ili ne kakvog pokazatelja u vezi zdravlja, koji je u suprotnosti sa vožnjom vozila na motorni pogon. Ta kontrola se vrši pre izdavanja prvog lekarskog uverenja i kasnije, svakih 5 godina u periodu do 55 godina starosti i svake dve godine posle 55 godina starosti.

284.2. Za kontrole i testove iz stava 1. ovog člana, uplatu treba da vrši vlasnik prevozne kompanije, ako zapošljava jednog vozača ili je sam vozač (slučaj vozač-operator).

284.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se i vozač vozila, ako ne poseduje sa sobom zdravstveno uverenje ili poseduje zdravstveno uverenje koje nije važeća.

284.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 300 do 700 €, kažnjava se i poslovna organizacija ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 2 ovog člana.

Član 285

285.1. Zdravstveno uverenje može se izdavati licu, koje ispuni uslove predviđene Zakonom odnosno podzakonskim aktom.

- a) navršilo 21 godinu starosti,
- b) uzelo lekarsko uverenje, kojim se dokazuje njegova psihička i fizička sposobnost.

285.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 300 do 700 €, kažnjava se odgovorno službeno lice nadležnog autoriteta, ako izdaje zdravstveno uverenje suprotno odredbama ovog člana.

Član 286

Lica, u nastavku, koja treba da podvrgnu lekarskom pregledu, da bi se utvrdilo da li imaju kakvog pokazatelja u vezi zdravlja, koji je u suprotnosti sa vožnjom motornih vozila, su:

- a) lica koja žele dobiti vozačku dozvolu;
- b) lica koje apliciraju za vraćanje sopstvenih vozačkih dozvola, koje su im opozvane zbog njihovog slabog zdravlja;
- c) vozači, koji su prijavljeni od Kosovske policijske službe, koji su fatalno učestvovali u saobraćajnim udesima ili su vozili motornim vozilom pod uticajem alkohola, droge ili opojnih droga;
- d) lice ograničenih sposobnosti, ako postoji neka osnova koja pokazuje da su njegove vozačke sposobnosti pogoršane;
- e) kandidati za vozača-instruktora ili ispitivači za vozačke dozvole.

Član 287

287.1. Lekarski pregledi lica iz člana 286. ovog zakona se vrše od institucija ovlašćenih od Ministarstva za zdravstvo.

287.2. O gorenavedenim lekarskim pregledima, nadležni organ izdaje uverenje.

Član 288

288.1. Ako se lekarskim pregledom utvrdi da vozač nije sposoban da upravlja vozilom na motorni pogon za koje mu je izdata vozačka dozvola, zdravstvene ustanove su dužne izdavati potvrdu i u toku od 8 dana obavestiti Kosovsku policijsku službu, u mestu stanovanja vozaču.

288.2. Ako se lekarskim pregledom utvrdi da kandidat za vozača nije sposoban da bi upravljao vozilom na motorni pogon, ustanove su dužne izdavati potvrdu i u toku od 8 dana obavestiti Kosovsku policijsku službu, u mestu stanovanja kandidata za vozača.

288.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 400 €, kažnjava se lice, ako ne obavesti Kosovsku policijsku službu u toku od 8 dana.

Član 289

Ministarstvo za zdravstvo, u saradnji sa Ministarstvom za transport, poštu i telekomunikacije i Kosovskom policijskom službom definiše podzakonskim aktom sledeće:

- a) zahtev lica da idu na lekarski pregled i vršenje istog, da bi se konstatovalo da li postoji neki pokazatelj o zdravlju, koji pobija pravo na vožnju motornim vozilom,
- b) izdavanje lekarskih uverenja uz konstataciju da li postoji ili ne neki pokazatelj o zdravlju, koji pobija pravo na vožnju motornim vozilom,
- c) preuzimanje ovlašćenja od strane zdravstvenih ustanova za vršenje gore navedenih lekarskih pregleda,
- d) oblast lekarskih pregleda,
- e) tok odgovarajuće dokumentacije i uzoraka tih dokumenata.

Član 290

290.1. Testovi o konstataciji alkohola u vozačevom telu se vrše upotrebom opreme i metoda koje nisu potrebne za pojedini laboratorijski test.

290.2. Gore navedeni test se vrši pomoću elektronskih (dokaznih) uređaja, kojima se vrši merenje učestanosti alkohola duvanjem vani od strane testiranog lica.

290.3. Gore navedeni test se ne primenjuje, ako stanje lica za testiranje ne dozvoljava obavljanje testa, upotrebljavajući alko-test. U tom slučaju, zadržavanje sadržine alkohola u telu se vrši pomoću krvnih i urinskih analiza u odgovarajućim ustanovama.

290.4. Test o sadržini alkohola u telu može se vršiti i protiv želje lica, koje treba da se prethodno upozna u vezi s tim.

290.5. Opšte procedure i kriterijumi u vezi gore navedenih testova će se regulisati posebnim pravnim aktom, izdatim od Kosovske policijske službe, u saradnji sa Ministarstvom za zdravstvo.

Član 291

291.1. Testovi za konstataciju droge ili opojnih droga u vozačevom telu se odvijaju, koristeći tehnike za koje nisu potrebni laboratorijski testovi.

291.2. Gore navedeni test se ne primenjuje, ako stanje lica za testiranje ne dozvoljava obavljanje testa gore navedenim tehnikama. U tom slučaju, merenje sadržine droge u telu se vrši na osnovu krvnih i urinskih analiza, u odgovarajućim ustanovama.

291.3. Test o sadržini droge u telu može se vršiti, takođe, protiv želje lica, koje treba prethodno upoznati se s tim.

291.4. Ministar za zdravstvo definiše podzakonskim aktom listu narkotičkih substanci i lekova sličnog delovanja koje ih vozač ne treba upotrebiti pre niti u toku vožnje.

Član 292

292.1. Ako se vozač fatalno uključuje u jednom drumskom udesu, na zahtev ovlašćenog lica vozač motornog vozila svakako treba da se testira o sadržini alkohola, droge ili opojnih droga.

292.2. Lice, koje se suprotstavlja testu o sadržini alkohola, droge ili opojnih droga u krvi, smatra se pozitivnim.

292.3. U slučaju konstatacije sadržine alkohola, droge ili opojnih droga u krvi i u slučaju propisanom u stavu 2. ovog člana, ovlašćeno lice preduzima mere o udaljavanju iz saobraćaja.

Član 293

293.1. Vozač se treba podvrgnuti vanrednom zdravstvenom pregledu.

293.2. Na vanrednom zdravstvenom pregledu se upućuje vozač na koga se sumnja zbog zdravstvenog stanja da nije više u stanju da upravlja vozilom u drumskom saobraćaju.

293.3. Na vanrednom zdravstvenom pregledu se upućuju vozač i vozač-instruktor, kod koga je konstatovana sadržina alkohola u organizmu više nego što je dozvoljena ili je konstatovana sadržina droge ili opojnih droga u organizmu više nego što je dozvoljena, kao i - vozač i vozač-instruktor, koji odbija da se podvrgne zdravstvenoj kontroli.

293.4. Zahtev o upućivanju na vanrednom zdravstvenom pregledu može da podnese svaki organ koji je nadležan za nadzor drumskog saobraćaja (Kosovska policijska služba, inspektorat i slično), sud, sud za prekršaje, lice gde je zaposlen vozač.

293.5. Na vanrednom zdravstvenom pregledu vozača upućuju pripadnici Kosovske policijske službe.

293.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 300 do 700 €, kažnjava se i poslovna organizacija, ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 2 ovog člana.

293.7. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač vozila, koji nije podvrgnut ili koji odbija da se podvrgne vanrednom zdravstvenom pregledu.

Član 294

294.1. Vanredni zdravstveni pregled plaća vozač, koji se upućuje na pregled, ako se konstatuje da nije sposoban ili mu je ograničena sposobnost za vožnju radi upravljanja motornim vozilom.

294.2. Ako se vanrednim zdravstvenim pregledom konstatuje da je vozač sposoban da bi upravljao motornim vozilom, troškove plaća Kosovska policijska služba, odnosno organ koji upućuje vozača na vanrednom zdravstvenom pregledu.

6. TRAJANJE UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM

Član 295

295.1. Vozaču, koji upravlja autobusom, transportnim vozilom ili skupinom vozila, čija je najveća dozvoljena masa preko 3,5 tona, ne dozvoljava se upravljanje tim vozilom u trajanju preko 9 časova u toku od 24 časa. Nedeljni period vožnje je najviše 6 dana - vozaču, nakon četiri i po časova neprekidnog upravljanja vozilom, treba odmor najmanje

45 minuta, izuzev ako on počinje period odmaranja. Taj odmor može se zameniti odmorima od najmanje 15 minuta, svaki podeljen prema periodu vožnje.

295.2. Prosek nedeljnog radnog vremena za vozače iz stava 1. ovog člana ne sme preći 48 časova. Izuzetno može preći na 60 časova, ako prosek od 48 časova nedeljno ne prelazi u periodu od četiri nedelje.

295.3. Odredbe stava 1. i 2. ovog člana se primenjuju takođe i za vozača-instruktora tokom osposobljavanja kandidata za vozača, iz nastavnog predmeta „Upravljanje motornim vozilom“.

295.4. Odredbe stava 1. i 2. ovog člana se ne primenjuju za vozača autobusa, koji vrši javni gradski putnički prevoz, već može upravljati neprekidno najviše sedam časova, pod uslovom da u polaznim stanicama bude prekida bar 5 minuta odmora.

295.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 75 €, kažnjava se vozač koji neprekidno upravlja autobusom, transportnim vozilom ili skupinom vozila, čija je dozvoljena masa veća od 3.500 kg duže od utvrđenog vremena ili ne koristi predviđene pauze.

295.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 do 270 €, kažnjava se i poslovna organizacija, ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 5 ovog člana.

Član 296

296.1. Neprekidni dnevni odmor vozača, koji upravlja vozilom iz člana 295, stava 1. i 2, ovog zakona traje najmanje 11 časova pre početka vožnje.

296.2. Izuzimajući stav 1. ovog člana, vozač može tri puta nedeljno da koristi dnevni odmor u trajanju od devet časova neprekidno, pod uslovom da do kraja iduće nedelje koristi ostale časove dnevnog odmora.

296.3. Dnevni odmor u punom trajanju od 11 časova, vozač može da koristi najviše na tri dela u toku dana, pod uslovom da jednom neprekidno koristi 8 časova dnevnog odmora.

296.4. Ako se kod upravljanja vozilom iz člana 295. ovog zakona menjaju dva vozača i ako vozilo raspolaže uređenim krevetom, koji omogućava jednome od njih odmor u ležećem položaju, svaki od vozača može imati neprekidan odmor od najmanje osam časova svakih 30 časova putovanja.

296.5. Dnevni odmor po odredbama, vozač treba da koristi van vozila.

296.6. Izuzimajući odredbe iz stava 5. ovog člana, vozač može da koristi odmor na vozilu, koje raspolaže uređenim krevetom i ako se vozilo ne kreće.

296.7. Prekid upravljanja iz člana 295, stav 1, ovog zakona, ne smatra se dnevnim odmorom.

296.8. Nakon isteka vremena od šest dana dozvoljenog za upravljanje vozilom, vozač treba da koristi nedeljni odmor.

296.9. Korišćenje nedeljnog odmora može da traje do okončanja šestog dana, ako upravljanje vozilom u toku od šest uzastopnih dana nije trajalo više od dozvoljenog šestodnevnog upravljanja.

296.10. Svake nedelje, od odmora iz stava 2. i 3. ovog člana, treba se produžavati na svega 45 neprekidnih časova.

296.11. Nedeljni odmor može se skratiti na mestu osnivanja (mestu pripadnosti vozila) ili u prebivalištu vozača na 36 neprekidnih časova, a van tih mesta - na 24 neprekidnih časova. Svaki prekid nedeljnog odmora treba da počne pre isteka tekuće nedelje.

296.12. Izuzimajući odredbe iz stava 8. i 9. ovog člana, u međunarodnom putničkom prevozu (turistička putovanja, ekskurzije i dr.), izuzev linearskog prevoza, nedeljni odmor treba da se koristi najviše nakon dvanaestodnevnog dozvoljenog upravljanja.

296.13. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 do 270 €, kažnjava se lice, ako ne obezbeđuje vozaču dnevni i nedeljni odmor shodno odredbama ovog člana.

296.14. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji ne koristi dnevni ili nedeljni odmor.

Član 297

297.1. Vozila, koja su dužna da budu opremljena tahografom ili sistemom monitoringa (nadzora), treba da imaju ovu opremu i sistem u ispravnom stanju shodno tehničkim normama, i da imaju listić o atestu na kome su zabeleženi utvrđeni podaci.

297.2. Vozač, iz stava 1. ovog člana, treba sa sobom da ima tahografski ključ ili sistem monitoringa (nadzora), kao i prethodne registarske listove iz kojih se može utvrditi vožnja ili zaustavljanje vozila, kojom se upravljalo u toku poslednjih šest dana, odnosno poslednjeg dana nedeljnog odmora.

297.3. Odredbe, iz stava 2. ovog člana, se primenjuju i prema odvojenoj posadi na vozilu, gde oba vozača treba da imaju prethodne korišćene listove iz poslednjeg nedeljnog odmora.

298.4. Potrošene listove, odnosno podatke registrovane tahografom ili sistemom nadzora, vlasnik ili korisnik vozila je dužan da ih čuva dve godine.

297.5. Vozač, iz stava 1. ovog člana, nije dužan da, na zahtev službenog lica policije ili inspektora drumskog saobraćaja, otvara tahograf ili sistem nadzora i da dâ na pokaz registarski listić, kao i ostale podatke iz sistema nadzora najmanje do poslednjeg nedeljnog odmora korišćenog do trenutka kada se lista ili podaci traže.

297.6. Službeno lice policije ili inspektor drumskog saobraćaja, u slučaju kontrole listića iz tahografa ili sistema nadzora, treba vozaču da izda potvrdu uz konstataciju da je listić vađen iz sistema zbog kontrole, a na potvrdu treba da budu zabeleženo ime i prezime vozača, registarski broj vozila i datum vremena kada je vršena kontrola.

297.7. Službeno lice policije, kao i inspektor drumskog saobraćaja, može da zapleni privremeno registarski listić, odnosno podatke iz nadzornog sistema kao dokaz u postupku.

297.8. Ako službeno lice policije ili inspektor drumskog saobraćaja sumnja sa opravdanjem da tahograf ili nadzorni sistem nije u ispravnom stanju, može narediti pregled tahografa ili nadzornog sistema od ovlašćene organizacije iz člana 320 ovog zakona i u vezi sa tim izdaje se potvrda. Ako se prilikom pregleda konstatuje da tahograf ili sistem nadzora nije u ispravnom stanju, namerno oštećen ili prepravljen da bi dao iskrivljene vrednosti ili oprema ne funkcioniše, troškove pregleda plaća vlasnik vozila.

297.9. Kod vozila iz stava 1. člana 296. ovog zakona, koja nisu dužna da raspolažu tahograf ili sistem nadzora, vozač treba da ima sa sobom individualnu knjižicu o nadzoru i na njoj da zabeleži svoje aktivnosti i dužan je da istu pokaže službenom licu policije ili inspektoru drumskog saobraćaja.

297.10. Vlasnik ili korisnik vozila je dužan da vodi evidenciju o radnom vremenu i odmoru vozača vozila iz stava 1. ovog člana, čitanju tahografskih registracija ili nadzorskog sistema, odnosno individualnih knjižica o nadzoru.

297.11. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se i poslovna organizacija, ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 10 ovog člana.

297.12. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se lice, koje naređuje ili dozvoljava da svojim vozilom učestvuje u saobraćaju vozač bez individualne knjižice o nadzoru (stav 9).

298.13. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač vozila, koji je dužan da bude opremljen tahografom ili sistemom za nadzor, ako upravlja vozilom na kome je montiran tahograf ili sistem za nadzor ili isti nisu atestirani ili ne upotrebljava ih kako je utvrđeno ovim zakonom, kao i vozač vozila koji nije obavezan da ima tu opremu, ako ne poseduje individualnu knjižicu o nadzoru ili na kojoj ne zabeleži delatnost ili ne prezentira je na zahtev službenog lica.

Član 298

298.1. Odredbe ovog zakona o trajanju upravljanja vozilom i odmora vozača se primenjuju i prema vozačima registrovanih vozila van zemlje, kada se tim vozilima upravlja na teritoriji Kosova, ako međunarodnim sporazumom nije drugačije određeno.

298.2. Ovlašćuje se ministar Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije da donosi zakonske odredbe o ukupnom trajanju upravljanja vozilima, o načinu rada odvojenih posada na vozilu, o odmoru vozača u vezi upravljanja vozilom, o obliku i sadržaju individualne knjižice o nadzoru i uputstvima o popunjavanju iste.

POGLAVLJE X VOZILA

1. Opšte odredbe

Član 399

399.1. Vozila u drumskom saobraćaju treba da ispune uslove predviđene u vezi srazmera, ukupne mase i osovinskog opterećenja, i da imaju predviđene instalacije i opremu u ispravnom stanju.

399.2. Vozila, koja ne ispunjavaju uslove predviđene u vezi srazmera, ukupne mase i osovinskog opterećenja, mogu učestvovati u saobraćaju na javnim putevima, ako ispune posebne uslove, koje omogućavaju bezbedno i neometano kretanje utvrđeno na dozvoli koju je izdavala Skupština opštine ili Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije zavisno na čijoj teritoriji učestvuju u saobraćaju.

399.3. Operativne poslove merenja, odnosno pregleda osovinskog opterećenja, ukupne mase i dimenzija vozila u saobraćaju na javnom putu vrše ovlašćena lica nadležna za nadzor saobraćaja na javnim putevima.

399.4. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije podzakonskim aktom utvrđuje pravila o instalacijama i opremi, koje treba da imaju vozila, kao i uslove, koje treba da ispune instalacije i oprema na vozilu, koja učestvuju u saobraćaju na javnim putevima.

399.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač, koji upravlja vozilom, koje ne ispunjava uslove predviđene o ukupnoj masi, dimenzijama i osovinskom opterećenju vozila, kao i opremu za uključenje i isključenje.

399.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 550 €, kažnjava se i poslovna organizacija, ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 5 ovog člana.

Član 300

Vozila, registrovana u stranoj zemlji, mogu učestvovati u drumskom saobraćaju na teritoriji Kosova, ako su im ispravne oprema i uređaji predviđeni međunarodnim sporazumima, dimenzije, najveća dozvoljena masa i osovinsko opterećenje i ako ispunjavaju uslove predviđene za vozila registrovana na Kosovu.

2. REGISTRACIJA MOTORNIH I PRIKLJUČNIH VOZILA

Član 301

Ministarstvo unutrašnjih poslova reguliše pitanje registracije motornih vozila.

Član 302

302.1. Svakom motornom vozilu, traktor, ciklomotoru ili priključnom vozilu, se dozvoljava učestvovati u drumskom saobraćaju, ako poseduje važeću saobraćajnu dozvolu, a vozila koja su registrovana na Kosovu - i knjižicu o vozilu.

302.2. Izuzimajući stav 1. ovog člana, ne treba da budu registrovana motorna i priključna vozila koja su proizvedena ili reparirana, na kojima se vrši pregled njihovih svojstava, ili koja se kreću od fabrike ili od mesta proizvodnje do skladišta, kao i vozila koja kreću iz one zemlje u kojoj su uzete kao neregistrovana do zemlje gde će se registrovati, pod uslovom da su označena posebnim tablicama za privremenu registraciju vozila u drumskom saobraćaju (probne tablice).

302.3. Za vozila iz stava 2. ovog člana, izdaje se potvrda o upotrebi probnih tablica.

302.4. Kada se upravlja vozilom, koje je označeno probnim tablicama, vozač treba da ima sa sobom važeću potvrdu i dužan je da je pokaže, na zahtev ovlašćenog lica.

302.5. Laka prikolica se ne registruje po pravilima registracije vozila, međutim može učestvovati u drumskom saobraćaju, pod uslovom da je označena registarskim tablicama i ako se u obaveznom tehničkom pregledu konstatuje da je u ispravnom tehničkom stanju.

302.6. O registrovanim vozilima i izdavanju probnih tablica, vodi se evidencija.

302.7. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 300 do 700 €, kažnjava se lice, ako naređuje ili dozvoljava da njegovo neregistrovano vozilo ili vozilo, čiji je rok saobraćajne dozvole istekao da bi učestvovao u drumskom saobraćaju ili njegovo vozilo učestvuje u drumskom saobraćaju bez probnih tablica ili je probnim tablicama istekao rok važnosti.

302.8. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozač koji upravlja vozilom, izuzev traktora i radnih vozila, koje nisu registrovane ili im je rok važenja registracije istekao.

302.9. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji upravlja traktorom i radnim vozilima, koje nisu registrovane ili im je rok saobraćajne dozvole istekao.

302.10. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 25 €, kažnjava se vozač, koji u drumskom saobraćaju upravlja vozilom, koje nije označeno probnim tablicama, ako sa sobom nema potvrdu o korišćenju privremenih tablica ili je ne pokazuje, na zahtev ovlašćenog lica i ako vozilom vuče laku prikolicu, koja nema registarsku tablicu i o kojem nije vršen tehnički pregled, pri čemu se utvrđuje tehnička ispravnost vozila.

Član 303

303.1. Mogu se registrovati samo ona motorna i priključna vozila o kojima se u obaveznom tehničkom pregledu konstatuje da su u ispravnom tehničkom stanju.

303.2. O registrovanim vozilima se izdaju saobraćajna dozvola, tablice i knjižica o vozilu.

303.3. Vozač koji, u drumskom saobraćaju, upravlja vozilom, treba da ima sa sobom saobraćajnu dozvolu. Saobraćajna dozvola i knjižica o vozilu se ne dozvoljavaju biti na vozilu, bez nadzora vozača.

303.4. Ministarstvo unutrašnjih poslova podzakonskim aktom utvrđuje pravila o registraciji vozila, sadržaj, oblik, veličinu i boju obrasca saobraćajne dozvole i knjižice o vozilu.

Član 304

304.1. O registrovanim vozilima se izdaje jedna od ovih vrsta tablica:

- a) tablice za motorna vozila, izuzev motocikla, ciklomotora, traktora i radnih vozila,
- b) tablice za motocikl,
- c) tablice za ciklomotor,
- d) tablice za traktor i radne mašine,
- e) tablice za motorna vozila i za prikolice diplomatskih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija na Kosovu i njihove ličnosti, kulturnih i drugih predstavništava, stranih kancelarija dopisništava i stranih stalnih dopisnika, odnosno stranaca ili stalnih službenika stranih kancelarija dopisnika,
- f) registarske tablice o vozilima stranaca, kojima je odobren privremeni ili stalni boravak,
- g) registarske tablice za vozila Zaštitnog Korpusa Kosova,
- h) registarske tablice za vozila Kosovske policijske službe,

- i) tablice za motorna vozila i prikolice, koje ne ispunjavaju uslove predviđene u vezi srazmera (dužina, širina, visina), odnosno čija je dozvoljena maksimalna masa veća od dozvoljene, odnosno čija je sama masa veća od dozvoljenih osovinskih opterećenja

304.2. Vozilo, registrovano na Kosovu, može napustiti teritoriju Kosova, ako ima postavljenu oznaku KS, na zadnjem delu vozila.

Član 305

305.1. Motorna vozila u saobraćaju treba da imaju po dve saobraćajne tablice, odnosno po dve probne tablice.

305.2. Izuzimajući stav 1. ovog člana, motocikl, traktor, radna mašina, ciklomotor i priključno vozilo mogu imati po jednu tablicu.

305.3. Registarske tablice, postavljene na vozilu, treba da budu izdate za to vozilo.

305.4. Tablice i oznaku KS iz člana 304, stav 1, ovog zakona, treba postaviti na taj način da bi se dobro videle i da su čitljive.

305.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 600 do 1.500 €, kažnjava se poslovna organizacija ili javna institucija ako na vozilu koristi registarske tablice, koje mu nisu date za to vozilo.

305.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 100 do 300 €, kažnjava se i odgovorno lice poslovne organizacije ili javne institucije određeno stavom 5. ovog člana.

305.7. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vozač koji upravlja vozilom, koje nema registarske tablice i kaznom od 15€ ako tablice ili međunarodni znak ne vide dobro ili su nečiste.

Član 306

306.1. Vozila diplomatskih ili konzularnih predstavništava, misija stranih država, predstavništava međunarodnih organizacija na Kosovu i njihovih osoblja, stranih trgovinskih predstavništava, komunikacionih predstavništava, kulturnih predstavništava i drugih stranih kancelarija stalnih dopisnika, odnosno stranaca, kada im je odobren stalni ili privremeni boravak na Kosovu, kao i vozila kosovskih stanovnika, koji su se vratili iz inostranstva na Kosovu da bi postali stalni stanovnici Kosova, mogu da učestvuju u drumskom saobraćaju samo ako su registrovani na Kosovu.

306.2. Vozilo, registrovano u inostranstvo, u vlasništvu stranog državljanina sa privremenim boravkom na Kosovu, može učestvovati u drumskom saobraćaju Kosova ne duže od tri meseci, od dana ulaska na Kosovu.

306.3. Odredba, iz stava 2. ovog člana, ne odnosi se na predstavnike UNMIK-a, KFOR-a, udruženja i slično, koji su na misiji na Kosovu.

306.4. Vozilo, registrovano u stranoj zemlji u vlasništvu kosovskog stanovnika sa privremenim ili stalnim boravkom van Kosova, može učestvovati u drumskom saobraćaju Kosova do tri meseci, od dana ulaska na Kosovu i o istom treba da bude

regulisana dozvola stalnog ili privremenog boravka i vlasnik treba da je pokaže, na zahtev ovlašćenog lica.

306.5. Vozilom, registrovano van Kosova, iz stava 4. ovog člana, ne može upravljati drugo lice ili biti ovlašćen za to, već se istom dozvoljava upravljati drugo lice samo ako je vlasnik prisutan u toku upravljanja vozilom.

306.6. Izuzimajući stav 4. ovog člana, ne radi se o vozilima koja služe kao komercijalna vozila (autobusi, prevozna vozila mase veće od 3500 kg, vozila za transport opasnih materija) dok ne postoji mogućnost kretanja registarskim tablicama van Kosova, vlasnici se ne mogu kretati unutar teritorije Kosova.

306.7. Lice, koje uvozi vozilo iz zemlje van Kosova koje nema regulisan privremeni ili stalni boravak, iz zemlje odakle je uvezeno vozilo, istome se dozvoljava da učestvuje u drumskom saobraćaju do 8 dana od dana ulaska vozila na Kosovu.

306.8. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 €, kažnjava se vozač ili lice koji upravlja vozilom u drumskom saobraćaju suprotno odredbama stava 1. i 2. ovog člana.

306.9. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 €, kažnjava se vozač ili lice, ako je vozilom registrovanim u stranoj zemlji u vlasništvu kosovskog stanovnika sa privremenim ili stalnim boravkom van Kosova, koji učestvuje u drumskom saobraćaju Kosova više od tri meseca, od dana ulaska na Kosovu, ili vlasnik nema regulisanu dozvolu stalnog ili privremenog boravka iz zemlje u kojoj je registrovano vozilo ili je nije pokazao na zahtev ovlašćenog lica, kao i za vozilo registrovano van Kosova, iz stava 5. ovog člana, koje se upravljalo od lica, bez prisutnosti vlasnika vozila.

306.10. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 270 €, kažnjava se vozač komercijalnog vozila (autobusa, transportnog vozila mase veće od 3500 kg, vozila za transport opasnih materija) nakon stvaranja uslova da se registarskim tablicama može kretati van Kosova, kao i lice koje uvozi pojedino vozilo iz zemlje van Kosova koje nema regulisan privremeni ili stalni boravak iz zemlje gde je uvezeno vozilo, isto lice učestvuje u drumskom saobraćaju do 8 dana od dana ulaska na Kosovu.

Član 307

307.1. Motornim i priključnim vozilima, registrovanim u zemljama van Kosova može se učestvovati u drumskom saobraćaju na teritoriji Kosova, samo ako je saobraćajna dozvola važeća i izdao je nadležni organ zemlje u kojoj je registrovano drumsko vozilo, i raspolaže međunarodnom oznakom zemlje registracije ili registarske tablice izdate od organa one zemlje u kojoj su znak i broj tablice po propisima Evropske unije.

307.2. Strano priključno vozilo, koje se ne registruje, treba da ima na zadnjem delu ponovljenu registarsku tablicu vučnog vozila.

307.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 €, kažnjava se vozač, koji upravlja vozilom, koje nije registrovao po odredbama ovog člana.

307.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 €, kažnjava se vozač, koji za registrovano vozilo u inostranstvu nema važeću saobraćajnu dozvolu, registarske tablice, međunarodnu oznaku zemlje registracije ili vuče strano priključno vozilo, koje nije registrovano ili nema ponovljeni broj tablica vučnog vozila.

Član 308

Za vozila stranih državljana, kojima je odobren privremeni boravak na Kosovu, saobraćajna dozvola se izdaje sa rokom do datuma dozvole boravka, odnosno do vremena koliko je privremeno dozvoljen uvoz vozila, ako je taj rok kraći u odnosu na dozvolu boravka.

Član 309

309.1. Lica mogu privremeno da registruju motorna i priključna vozila.

309.2. Vozila, koja na Kosovu ulaze sa stranim tablicama, čiji znakovi i brojevi nisu na osnovu međunarodnog sporazuma, koje ih je ratifikovalo i Kosovo, mogu se privremeno registrovati.

309.3. Privremene tablice, iz stava 1. ovog člana, ne mogu biti vremenski kraće od 60 dana niti duže od 12 meseci.

309.4. Vozila, iz stava 2. ovog člana, privremeno mogu se registrovati u vremenu kraćem od 60 dana. Za privremenu registraciju vozila, izdaje se saobraćajna dozvola sa važećim rokom privremene registracije.

Član 310

310.1. Vlasnik vozila, koji ne produžava saobraćajnu dozvolu u roku od 30 dana od dana isteka roka saobraćajne dozvole, treba da odjavi vozilo, da vrati saobraćajnu dozvolu i registarske tablice organu, koji je iste izdavao, odnosno organu, koji vodi evidenciju vozila (dosije vozila).

310.2. U roku, iz stava 1, vlasnik vozila je dužan da prijavi promenu mesta stanovanja, odnosno sedišta, ili bilo koji drugi podatak, koji je zabeležen u saobraćajnoj dozvoli ili knjižici vozila.

310.3. Vlasnik vozila treba u roku od 30 dana da odjavi registrovano vozilo, da bi vratio saobraćajnu dozvolu vozila i registarske tablice, ako je vozilo uništeno ili je ispisano.

310.4. Vlasnik vozila koji, najkasnije, u roku od 12 meseci ne produžava privremenu registraciju, treba da postupa prema stavu 1. ovog člana.

310.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se vlasnik koji postupa suprotno odredbama ovog člana, dok je kazna 200 € ako je pomenuti vlasnik poslovna organizacija ili javna institucija.

Član 311

311.1. Ministarstvo unutrašnjih poslova izdaje probne tablice. Izuzetno, probne tablice može izdati i kompanija, koja se bavi prodajom vozila na malo, samo za neregistrovana vozila, koja se prodaju iz mesta gde se kupuju do mesta gde se registruju, ako ispunjavaju predviđene zakonske uslove i ako su ovlašćeni od strane Ministarstva unutrašnjih poslova.

311.2. Procedure za izdavanje probnih tablica određuju se podzakonskim aktom od strane Ministarstva unutrašnjih poslova u saradnji sa Ministarstvom za transport, poštu i telekomunikacije.

Član 312

312.1. Regstarske tablice mogu se proizvesti, nakon dobijanja licence, od preduzimača, koji ispunjava uslove predviđene zakonom.

312.2. Uslove za dobijanje licence za proizvodnju registarskih tablica, utvrdiće podzakonskim aktom Ministarstvo unutrašnjih poslova.

312.3. Licenca za proizvodnju registarskih tablica može se opozvati, ako se preduzimač ne pridržava kriterijumima utvrđenim podzakonskim aktom.

Član 313

Regstarske tablice se smatraju zakonitim, ako nose odgovarajuću oznaku utvrđenu od odgovarajućeg nadležnog autoriteta.

Član 314

Ministarstvo unutrašnjih poslova će razmotriti i izabrati proizvođača praznih registarskih isprava, privremenih dozvola, znakove autentičnosti, etikete evidencije i evidenciju vozila, bazirano na načelima i propisima o izvršavanju usluga o projektima i javnim aktivnostima.

Član 315

315.1. Ministarstvo unutrašnjih poslova određuje:

- a) načela i postupke o registraciji vozila, uzorke registarskih isprava, privremenu dozvolu, etiketu evidencije, registarske tablice i ostale tablice, karakteristike i znakove identifikacije koje se mogu utvrditi vozilu, kao i njihov detaljan opis,
- b) načela o raspodeli praznih isprava za vozila, isprave za privremenu dozvolu i etikete evidencije.

315.2. Ministarstvo unutrašnjih poslova, u saradnji sa Kosovskom policijskom službom, određuje podzakonskim aktom kriterijume i postupke o registraciji vozila u vlasništvu Kosovske policijske službe.

315.3. Ministarstvo unutrašnjih poslova, u saradnji sa Zaštitnim Korpusom Kosova, određuje podzakonskim aktom kriterijume i postupke o registraciji vozila u vlasništvu Zaštitnog Korpusa Kosova, kao i odgovarajuće jedinice da bi se bavile njihovom registracijom.

315.4. Ministarstvo unutrašnjih poslova, u saradnji sa Kosovskom policijskom službom i Zaštitnim Korpusom Kosova, razviće i utvrdiće sporazumom o razumevanju postupke i kriterijume detaljno u vezi praznih isprava registracije i etiketa o evidenciji navedenih u članu 314.

3. TEHNIČKI PREGLED VOZILA

Član 316

316.1. Radi verifikacije tehničke ispravnosti vozila na motorni pogon i priključnih vozila (u daljem tekstu: vozila), vrše se tehnički pregledi ovih vozila, izuzev teških radnih mašina.

316.2. Tehnički pregledi vozila su: redovni, periodični i vanredni.

316.3. U tehničkom pregledu se utvrđuje da li vozilo poseduje predviđenu opremu i uređaje, da li su ta oprema i uređaji ispravni i da li ispunjavaju predviđene tehničke uslove za učešće u drumskom saobraćaju.

316.4. O izvršenom tehničkom pregledu vozila, vodi se evidencija.

Član 317

317.1. Nova vozila, koja učestvuju u drumskom saobraćaju, podvrgnuće se redovnom tehničkom pregledu u toku meseca u kome istekne rok od 24 meseci od prvog tehničkog pregleda.

317.2. Vozila starija od dve ili više godina, treba podvrgnuti redovnom tehničkom pregledu svakih 12 meseci.

317.3. Rok važnosti redovnog tehničkog pregleda (saobraćajna dozvola) se označava posebnim znakom ili lepljivom etiketom na prednjoj strani vozila.

317.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se i vozač, ako nema postavljenu lepljivu etiketu po odredbama stava 3. ovog člana.

317.5. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, posebnim pravnim aktom će utvrditi pravila i postupke o tehničkom pregledu vozila.

Član 318

318.1. Na vozilima koja se iznajmljuju, vozila kojima se vrši osposobljavanje kandidata za vozačku dozvolu, taksi-vozila, autobuse, transportna vozila za transport opasnih materija, transportna vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi preko 7.500 kg i prikjučna vozila (u daljem tekstu: prikolica), vrši se preventivni tehnički pregled shodno stavu 3. ovog člana.

318.2. Izuzimajući stav 1. ovog člana, periodičnom tehničkom pregledu ne podvrću laka prikolica, prikolica za stanovanje, traktorska prikolica, vozila namenjena za transport berbe, za zabavu i vozila za radnike.

318.3. Preventivni tehnički pregledi vozila se vrše svakog dana (preventivni dnevni tehnički pregled) i u predviđenim rokovima (preventivni periodični tehnički pregled - svakih 6 meseci).

Član 319

319.1. Lica, koja proizvode, održavaju, popravljaju vozila ili stavljaju u saobraćaj vozila, opremu, rezervne delove i uređaje za vozila, obavezni su da vozila, opremu, uređaje proizvedu, da ih stave u saobraćaj, održavaju, odnosno da ih poprave prema uslovima predviđenim za bezbedno učešće vozila u saobraćaju.

319.2. Ovlašćena lica su dužna da šalju na vanredni tehnički pregled vozila, koja su učestvovala u saobraćajnom udesu.

319.3. Na vanrednom tehničkom pregledu će se slati i vozilo o kojem postoji bazirana sumnja da je na istu proverena tehnička ispravnost a nije bilo na tehničkom pregledu ili tehnički pregled nije izvršen po predviđenim propisima.

319.4. Za vozila iz stava 2. i 3. ovog člana, naređuje vanredni tehnički pregled, ovlašćeno službeno lice (policija).

319.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 400 do 3.400 €, kažnjava se lice, ako proizvodi, održava ili postavlja u drumskom saobraćaju vozila, uređaje, opremu ili rezervne delove ili ako vozilo nije podvrgnuto vanrednom pregledu pre učešća u drumskom saobraćaju.

319.6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se i vlasnik, ako vozilo nije podvrgnuto vanrednom tehničkom pregledu.

Član 320

Tehničke preglede vozila vrše subjekti za tehnički pregled, licencirani od Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije, nakon ispunjenja predviđenih uslova i kriterijuma, utvrđenih podzakonskim aktom od strane Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije.

Član 321

321.1. Tehnički pregled vozila vrše lica koja imaju završenu srednju školu - saobraćajni, mašinski, automehaničarski ili autoelektričarski smer, koji raspolažu dokazima da su uvežbani i osposobljeni u odgovarajućoj ustanovi za osposobljavanje lica za struku kontrolora vozila.

321.2. Program uvežbanosti iz stava 1. ovog člana, sastavlja odgovarajuća ustanova.

321.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 530 do 2.300 €, kažnjava se lice koji vrši tehnički pregled bez ovlašćenja (važeću licencu).

Član 322

322.1. Tarifa za tehnički pregled i za druge poslove, koje vrši licencirani subjekt tehničkog pregleda, po kategorijama vozila, je ista na celoj teritoriji Kosova.

322.2. Visinu naknade iz stava 1. ovog člana, utvrđuje Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, u saradnji sa Ministarstvom za privredu i finansije, posebnim pravnim aktom.

Član 323

323.1. Naknadu za redovan, periodičan i vanredan tehnički pregled isplaćuje vlasnik vozila.

323.2. Vlasnik vozila isplaćuje naknadu za vanredni tehnički pregled, ako se utvrđuje da vozilo nije u ispravnom tehničkom stanju.

323.3. Ako je vozilo u ispravnom tehničkom stanju, u vanrednom pregledu troškove nadoknađuje ovlašćeno službeno lice (Kosovska policijska služba) ili drugi organ, koji je naredio vanredni pregled.

Član 324

324.1. Subjekt za tehnički pregled vozila je dužan da vrši tehnički pregled vozila sa predviđenim uređajima, koji su atestirani i tehnički ispravni, po normama za vršenje tehničkog pregleda vozila i tehničke ispravnosti vozila.

324.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 3.500 do 5.500 €, kažnjava se subjekt za tehnički pregled, ako naređuje ili dozvoljava da se tehnički pregled vrši uređajima i opremom, koja nisu po propisima ili su u kvaru ili su u suprotnosti sa pravilima tehničkog pregleda.

Član 325

325.1. Subjekt tehničkog pregleda je dužan da vodi evidenciju, obrađuje podatke o izvršenim tehničkim pregledima i utvrđenim neispravnostima vozila i da za svaku izvršenu tehničkog pregleda izda potvrdu o faktičnom stanju.

325.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 3.500 do 8.500 €, kažnjava se subjekt za tehnički pregled, ako naređuje ili dozvoljava da se ne vodi evidencija, da obradi podatke o izvršenim tehničkim pregledima i utvrđenim neispravnostima vozila, ili izdaje potvrdu koja nije u skladu sa faktičkim stanjem.

Član 326

326.1. Subjekt za tehnički pregled vozila je dužan da održava u ispravnom stanju objekte, uređaje i opremu.

326.2. Uređaji i oprema za tehnički pregled vozila podvrću se kontroli nivelizacije (baždarenja), po propisima i tehničkim uslovima najmanje jednom godišnje, a - nadzoru, svakih tri meseca.

326.3. Pregled uređaja i opreme, po stavu 2. ovog člana, vrši ustanova, koja je za to ovlašćena.

326.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 3.500 €, kažnjava se subjekt za tehnički pregled, ako nema u ispravnom stanju objekte, uređaje i opremu ili ti uređaji i oprema za tehnički pregled vozila nisu podvrgnuti kontroli nivelizacije.

Član 327

Nadzor o radu subjekata za tehnički pregled vozila vrše lica ovlašćena od Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije.

Član 328

328.1. Ako ovlašćeni radnik, iz člana 327 ovog zakona, konstatuje da subjekat za tehnički pregled vozila koristi uređaje i opremu koje nisu ispravne, da objekat i prostor ne

ispunjavaju predviđene uslove, da tehničke preglede vozila vrši lice koje ne poseduje dokaze o uvežbavanju ili o poslovima koje su poverene ustanovi za tehnički pregled vozila ne vrše se po propisima i opštim aktima, rešenjem će mu odrediti rok za otklanjanje nedostataka.

328.2. Ako subjekat za tehnički pregled vozila ne otkloni utvrđene nedostatke u predviđenom roku, ovlašćeni radnik predlaže Ministarstvu za transport, poštu i telekomunikacije da vrši obustavu ili opoziv licence o vršenju tehničkog pregleda vozila.

328.3. Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana, u roku od 8 dana može se podneti žalba Ministarstvu za transport, poštu i telekomunikacije. Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

328.4. Subjekt, nezadovoljan donetim rešenjem (u vezi žalbe) od Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije, ima pravo podneti žalbu kod nadležnog suda.

328.5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 3.500 do 8.500 €, kažnjava se subjekat za tehnički pregled, ako postupa suprotno odredbama stava (1) ovog člana.

Član 329

329.1. Nadzornici i radnici, koji vrše tehnički pregled vozila, su dužni da se podvrgnu stručnom obrazovanju svake dve godine.

329.2. Stručnu obuku organizuje Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, u saradnji sa subjektima za tehnički pregled.

329.3. Finansijske troškove o stručnoj obuci snosi subjekat za tehnički pregled.

329.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 700 do 1.500 €, kažnjava se subjekat za tehnički pregled, ako postupa suprotno odredbama iz stava 1. ovog člana.

Član 330

330.1. Ako subjekat za tehnički pregled, na tehničkom pregledu konstatuje da vozilo nije u ispravnom tehničkom stanju tako da bi to vozilo ugrozilo bezbednost u drumskom saobraćaju, za to vozilo se ne izdaje potvrda o ispravnom tehničkom stanju.

330.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 8.500 €, kažnjava se subjekt za tehnički pregled, ako naređuje, izdaje potvrdu o vozilu, koje nije u ispravnom tehničkom stanju ili ono nije podvrgnuto uopšte tehničkom pregledu i istom se uzima licenca u periodu od 3 do 6 meseci.

Član 331

331.1. Tehnički pregled vozila, koja su vlasništvo Kosovske policijske službe i Zaštitnog Korpusa Kosova, može se vršiti od strane odgovarajućih sopstvenih subjekata za tehnički pregled, licenciranih od Ministarstva za transport, poštu i telekomunikacije.

331.2. Centar za tehnički pregled vozila Kosovske policijske službe i Zaštitnih Korpusa Kosova, može vršiti tehnički pregled vozila samo za ove ustanove.

331.3. Ako se subjekti za tehnički pregled, navedeni u ovom članu, ne pridržavaju stavu 2. ovog člana, Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije im može obustaviti ili opozvati licencu.

4. PREGLED I HOMOLOGIZACIJA VOZILA

Član 332

332.1. Proizvođač ili uvoznik novog tipa motornog vozila ili prikolice, kao i elementa uređaja ili njihovih delova, koji rukovodi biznisom u ovoj oblasti, dužan je uzeti certifikat o homologizaciji (prilagođenosti) vozila, izdat od nadležne Institucije.

332.2. Proizvođač gore pomenutog vozila iz stava 1. se smatra da bude subjekat, koji montira ili snabdeva vozilo.

332.3. Odredbe u stavu 1. se takođe odnose na slučaj, kada se vozilo opremljuje instaliranjem za korišćenje gasa kao derivat.

332.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 2.500 €, kažnjava se lice koje postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 333

333.1. Certifikat o homologizaciji (prilagođenosti) se izdaje na osnovu rezultata za test iz homologizacije, vođen tako da bi se izvršila kontrola da li je dati tip vozila, uređaja ili delova u skladu sa predviđenim tehničkim kriterijumima, kao i pravilnicima koji su shodni sporazumima, međunarodnim konvencijama, u kojima Kosovo može biti član.

333.2. Troškove za obavljanje testa o homologizaciji (prilagođenosti) snosi proizvođač, uvoznik ili subjekat koji montira vozila.

333.3. Ako se vozilo određenog tipa proizvodi od strane više od jednog proizvođača, testovi o homologizaciji se vrše odvojeno za svaku verziju ovih vozila.

Član 334

334.1. U slučaju javljanja promena u dizajnu vozila, delova, uređaja ili dodatnih uređaja, koji nisu u skladu sa certifikatom o homologizaciji, proizvođač ili uvoznik vozila se obavezuje da uzme novi certifikat o homologizaciji (prilagođenosti) od nadležne institucije.

334.2. Nadležna institucija opoziva certifikat o homologizaciji ili o ovlašćenju izdat za subjekte, ako se smatra da određeno vozilo, delovi ili uređaji, nisu u skladu sa certifikatom o homologizaciji.

334.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 2.500 €, kažnjava se lice koje postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 335

Odredbe, iz člana 334. ovog zakona, se ne primenjuju o:

- a) vozilu za berbu,
- b) vozilu domaće proizvodnje,
- c) specijalnom vozilu, koje se upotrebljava u specijalne svrhe od strane Policije, Zaštitnog Korpusa Kosova, Zatvorskog autoriteta i Vatrogasnih jedinica.

Član 336

Vozila, navedena u članu 335. ovog zakona, mogu se podvrgnuti testovima o prilagođavanju tehničkim kriterijumima i ti testovi se obavljaju o troškovima vlasnika vozila.

Član 337

Autoritet odgovarajuće nadležnosti, uzimajući u obzir sporazume, međunarodne konvencije ili naredbe u vezi testova o homologizaciji, će definisati pomoću podzakonskog akta, procedure izdavanja ili opoziva sertifikata o homologizaciji, nadzora procesa proizvodnje i montiranja vozila, formata potrebnih isprava u vezi sa homologizacijom i nadziraće proizvodnju ili montiranje vozila, shodno utvrđenim tehničkim kriterijumima, uzimajući u obzir neophodnost obezbeđenja bezbedne upotrebe vozila i gamu tehničkih uslova vozila, koje treba testirati, definisaće podzakonskim aktom gamu i vozila za testiranje ovih vozila navedenih u članu 334. ovog zakona, o njihovoj prilagođenosti tehničkim uslovima, kao i format potrebnih isprava koje su potrebne za takvo testiranje od odgovarajućih ustanova.

Član 338

338.1. Proizvođač ili uvoznik novih vozila se obavezuje da izda, ako se zahteva, izvod sertifikata o homologizaciji (prilagođenosti) bilo kojeg vozila za koje je dat takav sertifikat i da izda jednu kopiju administrativnog rešenja da ga oslobađa od obaveze za podvrgavanje određenog vozila testu o homologizaciji.

338.2. Gore navedeni izvod sertifikata o homologizaciji, ili jedna kopija rešenja navedena u stavu 1, dostavlja se vlasniku vozila.

338.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 3.500 €, kažnjava se lice koje postupa suprotno odredbama ovog člana.

POGLAVLJE XI POSEBNE MERE O BEZBEDNOSTI U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Opšta pravila

Član 339

339.1. Policajac Kosovske policijske službe, koji vrši nadzor vozača i ostalih učesnika u drumskom saobraćaju, je ovlašćen o svakom učesniku u saobraćaju, koji svojim ponašanjem ometa ili ugrožava saobraćaj, da primeni proceduru ispitivanja pomoću sredstava i odgovarajućih aparata (alkometra i dr.), merenih prema odredbama o

kriterijumima i o uslovima kriterijuma za utvrđivanje prisustva alkohola, opojnih droga ili lekova u organizmu, u kojima je data beleška da ih ne treba upotrebiti pre a ni u toku vožnje, odnosno ovlašćen nakon toga, tako da se ta lica sa istim ciljem pošalju na davanje krvi i urine ili na lekarski pregled.

339.2. Pre preduzimanja radnji iz stava 1. ovog člana, policajac Kosovske policijske službe može podvrgnuti vozača postupku prepoznavanja znakova koji su posledica prisustva alkohola, opojnih droga ili lekova u organizmu, na kojima se beleži da ih ne treba upotrebiti pre niti u toku vožnje.

339.3. Policajac Kosovske policijske službe uputiće na analizu krvi i urine i lica, kada tvrde o rezultatima ispitivanja da, u organizmu, imaju opojne droge ili lekove na kojima je data beleška da ih ne treba upotrebiti pre niti u toku vožnje, konstatovanih odgovarajućim sredstvima i aparatima i kada traže davati krv i urin na analizu, odnosno na lekarski pregled.

339.4. Lica iz stava 1. i 2. ovog člana su dužna da postupe po zahtevima ovlašćenog lica - policajca.

339.5. Policajac Kosovske policijske službe, o preduzetim radnjama iz stava 1. i 3. ovog člana i člana 211. ovog zakona, svakako sastavlja zapisnik, odnosno zahtev za lekarski pregled, davanje krvi i urine - na analizu.

339.6. Lice, za koje ispitivanjem na jedan od načina iz stava 1. ovog člana je utvrđeno da u organizmu ima alkohola, opojne droge ili lekove na kojima je data beleška da ih ne treba upotrebiti pre niti u toku vožnje, snosi troškove ispitivanja, a lice iz stava 3. ovog člana snosi i troškove slanja službenim vozilom policije - na lekarski pregled, davanje krvi i urine na analizu.

339.7. Postupak i način postupanja policajca Kosovske policijske službe, za prepoznavanje znakova i simptoma prisustva alkohola, opojnih droga ili lekova u organizmu, na kojima je data beleška da ih ne treba upotrebiti pre niti u toku vožnje (stav 2. ovog člana), utvrdiće Kosovska policijska služba, u saradnji sa Ministarstvom za zdravlje, podzakonskim aktom.

339.8. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 35 €, kažnjava se učesnik u drumskom saobraćaju, izuzev vozača i vozača-instruktora, koji odbija da se podvrgne kontroli ili zdravstvenom pregledu, odnosno davanju krvi i urine.

339.9. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 65 do 130 €, kažnjava se vozač bicikla, zapreznog vozila, ili kandidat za vozača, koji odbija da se podvrgne pregledu ili zdravstvenom pregledu (testiranju), odnosno davanju krvi i urine.

339.10. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač motornog vozila, koji odbija da se podvrgne kontroli ili zdravstvenom pregledu (testiranju), odnosno davanju krvi i urine i izriče mu se mera zabrane upravljanja motornim vozilom najmanje šest meseci i pet negativna poena.

Član 340

340.1. Brzina kretanja vozilom se utvrđuje uređajem merenja brzine kretanja vozilom, podacima na tahografu ili neposredno prateći vozilo.

340.2. Fotografija i video-opis sa podacima za utvrđenu brzinu, podaci na tahografu i zapisnik o čitanju na radaru bez opisa i bez brzinomera, služe kao dokaz utvrđene brzine kretanja vozila.

340.3. Ne mogu se koristiti ili instalirati uređaji i oprema na vozilu, koja imaju za svrhu ometanje uređaja koje koriste ovlašćena lica, koja nadziru drumski saobraćaj. Ako ovlašćeno lice susreće vozača, koji koristi ili je instalirao na vozilu ove uređaje i opremu - naređuje vozaču da ih otkloni, a ukoliko vozač odbija da učini to, uređaji ili oprema otkloniće se troškovima vozača.

340.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 140 €, kažnjava se vozač koji koristi ili je instalirao na vozilu uređaje i opremu koje koriste ovlašćena lica i koje vrše nadzor u drumskom saobraćaju.

Član 341

341.1. Kosovska policijska služba oduzeće dozvolu vozaču i vozaču-instruktoru za kojeg se u toku pregleda konstatuje da je postao fizički ili psihički nesposoban za upravljanje vozilom za vreme dok traje ta nesposobnost.

341.2. Vozaču ili vozaču-inspektor, koji ima pravo upravljati motornim vozilima viših kategorija, a to pravo za određene kategorije mu se ograničava iz razloga predviđenih u stavu 1. ovog člana, biće mu poništene u dozvoli te kategorije ili, na njegov zahtev, izdaće mu se nova vozačka dozvola, na kojoj će se zabeležiti kategorije motornih vozila, kojima ima pravo upravljati.

341.3. Vozaču ili vozaču-instruktoru, koji se ne podvrgne nadzornom zdravstvenom pregledu na koji je on upućen, oduzeće mu se dozvola sve dok se ne podvrgne tom pregledu.

341.4. Protiv rešenja o oduzimanju vozačke dozvole ili licence vozača-instruktora u roku od tri dana, može podneti žalbu kod nadležnog organa, koji će odlučiti o tome u roku od 8 dana od dana podnošenja žalbe.

Član 342

342.1. Ovlašćeno lice Kosovske Policijske službe privremeno će oduzeti vozačku dozvolu ili vozaču-instruktoru licencu i ukloniće iz saobraćaja u sledećim slučajevima:

- a) koji upravlja ili pokušava upravljati vozilom, a koji ima alkohola ili opojnih droga u organizmu ili pokazuje znakove alkoholizma (član 227. i 228. ovog zakona),
- b) koji upravlja ili pokušava upravljati vozilom, ako je jasno da je vozač u takvom psihofizičkom stanju (umor, stres, bolest, prisustvo lekova u organizmu na kojima je data beleška da se ne upotrebe pre niti u toku vožnje) da nije sposoban sa sigurnošću upravljati vozilom (član 226. ovog zakona),
- c) koji nema pomoćnih vozila o kojima je data beleška na vozačkoj dozvoli da treba da ih koristi u toku upravljanja vozilom (član 225, stav 3, ovog zakona),
- d) koji upravlja vozilom suprotno odredbama člana 269. ovog zakona,
- e) koji ne postupa po zahtevu policajca da se podvrgne ispitivanju ili stručnoj kontroli (član 339, stav 4, ovog zakona).

342.2. Policajac će udaljiti iz saobraćaja:

- a) vozača motocikla ili bicikla sa motorom i lica, koja se prevoze tim drumskim vozilima, ako nemaju sa sobom zaštitni šlem ili odbijaju da ga nose na glavu (član 132. ovog zakona),
- b) vozača na koga naidje upravljajući vozilom pre sticanja prava za upravljanje vozilom, koji upavlja vozilom a ne raspolaže važećom vozačkom dozvolom odgovarajuće kategorije ili koji upavlja vozilom u vremenu kada mu je dozvola privremeno oduzeta ili kada je pravosnažnim rešenjem nadležnog organa izrečena zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom određene vrste ili kategorije,
- c) vozača, koji ne postupa shodno članu 295. ovog zakona,
- d) vozača koji u odstojanju od najmanje 20 metara ne može čitati registarske tablice ili ne razlikuje boje iz istog odstojanja.

342.3. Na osnovu odredbi stava 1. ovog člana, vozačka dozvola se oduzima privremeno sve do stavljanja van snage uzroka, zbog kojih je oduzeta, a najviše do 30 dana.

342.4. Ako u slučajevima iz stava 1. ovog člana, vozač ne preuzima dozvolu koja mu je privremeno oduzeta, kada se koriste uzroci zbog kojih mu je oduzeta ili u roku od 30 dana od dana privremenog oduzimanja, vozačka dozvola će se slati organu u čijoj se evidenciji vodi. Organu, u čijoj evidenciji vozač evidentira dozvolu, poslaće mu istu i ako je u međuvremenu nadležni organ doneo pravosnažno rešenje o kažnjavanju i o izrečenoj zaštitnoj meri.

342.5. Prilikom postupanja prema vozaču ili instrukturu vožnje, po stavu 1. ovog člana, policajac će omogućiti vozaču da se u pristupačnom roku poziva drugi vozač, koji ispunjava uslove za upravljanje vozilom u saobraćaju, da preuzme vozilo, udaljeno iz saobraćaja, kojim je upravljao vozač.

342.6. Ukoliko vozač pokušava ili nastavlja upravljati vozilom, nakon udaljavanja iz drumskog saobraćaja i nastavlja počiniti prekršaj zbog kojeg je udaljen iz saobraćaja, policajac će udaljiti vozača ponovo iz saobraćaja i shodno članu 100. ovog zakona daće naredbu za premeštaj vozila. Premešteno vozilo može se oduzeti čim prestaju razlozi premeštaja a najkasnije u roku od osam dana. Nakon toga, vozilo će se dati na čuvanje odgovarajućem pravnom licu, o troškovima vlasnika.

Član 343

343.1. Za prekršaje, utvrđene ovim zakonom, izvršioci prekršaja, izuzev izricanja kazne i zaštitne mere zabrane upravljanja vozilom, biće mu izrečeni i negativni poeni od jedan do pet, zavisno od težine prekršaja.

343.2. Negativni poeni se evidentiraju na osnovu punovažnog rešenja o kazni.

343.3. Izricani negativni poeni se evidentiraju u evidenciji vozača.

Član 344

344.1. Vozača, kome su u periodu od tri godine (36 meseci), zbog počinjenih prekršaja iz ovog zakona, izricani punovažnim rešenjem najmanje šest negativnih poena, Kosovska

policajska služba, zvaće ga na predavanje u školi „Sigurna vožnja“, ako isti odvija redovna predavanja, izdaće mu se potvrda, u protivnom biće mu izrećena mera zabrane o upravljanju vozilom najmanje tri meseca i ista traje dok ne pohađa predavanja redovno.

344.2. Ako vozać, zbog opravdanih razloga, se ne odaziva pozivu i ne učestvuje na predavanjima, Kosovska policijska služba zvaće ga ponovo u roku od tri meseca.

344.3. Vozaću koji se bez razloga ne odaziva se predavanjima, biće mu izrećena zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom u trajanju od najmanje tri meseca.

344.4. Vozaću, kome su, u roku iz stava 1. ovog člana, zbog učinjenih prekršaja iz ovog zakona, izrećena punovažnim rešenjem najmanje devet negativnih poena, biće mu izrećena zaštitna mera o stavljanju van snage vozaćke dozvole.

344.5. Ako vozać iz stava 4. ovog člana, kome je upravljanje vozilom osnovno zanimanje ili mu vozilo isključivo služi za ostvarenje prihoda za život, i to dokazuje na poverljiv način, umesto mere stavljanja van snage vozaćke dozvole, može mu se izreći zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom u trajanju do 12 meseci.

344.6. Vozać, iz stava 4. ovog člana, može pristupiti ponovnom polaganju ispita za vozaća, nakon isteka 12 meseci od dana punovažnosti rešenja o stavljanju van snage vozaćke dozvole, a vozać iz stava 5, pre nego što mu vrata vozaćku dozvolu, dužan je da da položi ispit iz predmeta „Poznavanje saobraćajnih propisa i bezbednosti“ (teoretski deo)“ u školi „Sigurna vožnja“. U slučaju nepolaganja ispita, isti će pristupiti polaganju ispita, nakon tromesećnog perioda.

344.7. Protiv rešenja iz stava 3. ovog člana, lice, kome je izrećena zaštitna mera, ima pravo prigovora u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja. Žalba odlaže izvršenje rešenja.

344.8. Vozać, koji je pozvan i prisutan je na predavanjima u školi „Sigurna vožnja“, snosi trokove predavanja u vrednosti koju utvrđuje Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, u saradnji sa Kosovskom policijskom službom.

344.9. Za prekršaj, novćanom kaznom u iznosu od 65 do 170 €, kažnjava se vozać koji ne postupa po odredbama iz stava 1. i 2. ovog člana, odnosno vozać, po stavu 6 ovog člana, ako se ne podvrgne ispitu iz predmeta „Propisi saobraćaja i bezbednosti“ u školi „Sigurna vožnja“.

344.10. Za prekršaj, novćanom kaznom u iznosu od 65 €, kažnjava se vozać koji, u roku od 8 dana od dana rešenja donetog od nadležnog suda, ne dostavlja vozaćku dozvolu Kosovskoj policijskoj službi, gde mu je evidencija (dosije vozaća) za beleženje izricanja mere zabrane upravljanja motornim vozilom ili prekid važenja vozaćke dozvole.

Ćlan 345

Negativni poeni o kojima je počela rehabilitacija, odnosno da su istekom 36 meseci izbrisani iz kaznene evidencije, ne mogu biti osnova za izricanje zaštitne mere zabrane upravljanja vozilom niti davati ih na gledanje bilo kome.

Član 346

346.1. Licu, iz člana 242. ovog zakona, koje odbija da podlegne proveru znanja ili u toku provere znanja ne pokaže pozitivne rezultate, oduzima mu se licenca, odnosno zabranjuje se rad dok ne pokaže pozitivne rezultate.

346.2. Lica, iz stava 1. ovog člana, koje u toku provere znanja ne pokazuju pozitivne rezultate, na lični zahtev mogu da podlegnu ponovnoj proveru znanja nakon roka kojeg utvrđuje Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije ne manje od 15 dana od dana poslednje provere.

346.3. Ako lice, iz stava 1. ovog člana, i nakon tri provera ne pokazuje dovoljno znanje, ne može pristupiti ponovnoj proveru dok ne istekne šest meseci od dana poslednje provere.

Član 347

347.1. Vozač, kome je oduzeta vozačka dozvola (član 211) ili je udaljen od saobraćaja (član 212) ili mu je izrečena mera zabrane upravljanja motornim vozilom ili mera zabrane važenja vozačke dozvole, ne treba upravljati u tom vremenu motornim vozilom u drumskom saobraćaju.

347.2. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 400 do 800 € kažnjava se lice, ako naređuje ili dozvoljava vozaču, kome je oduzeta vozačka dozvola ili mu je izrečena mera zabrane upravljanja motornim vozilom, a koji upravlja vozilom u drumskom saobraćaju za to vreme.

347.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 200 do 400 € kažnjava se vozač, kome je oduzeta vozačka dozvola ili mu je izrečena mera zabrane upravljanja motornim vozilom, koji upravlja vozilom u drumskom saobraćaju za to vreme ili uopšte ne poseduje vozačku dozvolu.

Član 348

348.1. Ako policajac naiđe na vozilo na putu koji, zbog tehničke neispravnosti (neispravnog mehanizma upravljanja, mehanizma zaustavljanja, mehanizma vezivanja vučnog vozila i priključnog vozila za vreme kada vuče priključno vozilo, neispravnih svetla za osvetljenje puta i za označavanje vozila i neispravne svetleće noćne i dnevne signalizacije za vreme smanjene vidljivosti, neispravnih brisača prednjeg stakla za vreme vožnje po kiši i snežnim padavinama, istrošenih guma ili bitno oštećenih i ako na vozilu ima instaliranih uređaja za davanje svetlosnih i zvučnih signala iz člana 169. ovog zakona ugrožava ili ometa ostale učesnike u saobraćaju ili u kome je teret postavljen neispravno, odnosno nedovoljno je obezbeđen, ili kojim transportuje bez dozvole teret, čije dimenzije, odnosno masa prevazilazi najveće dozvoljene dimenzije, odnosno masu ili osovinsko opterećenje, naređuje vozača da odmah prekine kretanje vozila i da otkloni neispravnost ili da dovede vozilo do određenog mesta, gde može otkloniti neispravnost, odnosno obezbedi dozvolu za vanredan transport.

348.2. Ako policajac naiđe na vozilo, koje kreće na put u kome je kretanje te vrste vozila zabranjeno ili kretanje bez zimske opreme na deonici puta i u vremenu kada je zimska oprema obavezna, naređuje vozaču da odmah prekine kretanje vozila ili nastaviti kretanje

vozila na put u kome se kretanje te vrste vozila dozvoljava, odnosno da upotrebi zimsku opremu.

348.3. Policajac može narediti vozača da odvede vozilo na tehnički pregled, da bi konstatovao neispravnosti ili da naredi, u saradnji sa stručnim osposobljenim nadzornikom pravnog lica, koji upavlja i vlada javnim putevima, da se izvrši pregled ukupne mase, osovinskog opterećenja i dimanzija vozila. Ako se na tim pregledima utvrđuje da vozilo nije tehnički ispravno ili prelazi dozvoljenu masu ili osovinsko opterećenje ili ukupno nosivost ili dimenzije vozila, troškove pregleda snosi vozač.

348.4. Policajac će udaljiti iz saobraćaja i vozilo koje nije registrovano ili koje ne poseduje određene registarske tablice ili koje se nije podvrgnulo u određenom roku redovnom ili vanrednom tehničkom pregledu ili kome (vozilu) nije produženo važenje saobraćajne dozvole.

348.5. Ako vozač ne postupa po odredbama iz stavova 1, 2. i 3. ovog člana, policajac će udaljiti vozilo iz saobraćaja. Udaljavanje vozila iz saobraćaja traje sve dok se ne otklone uzroci zbog kojih je vozilo udaljeno.

348.6. Vozač je dužan da udaljeno vozilo otkloni odmah sa puta na mesto u kome neće ugroziti bezbednost saobraćaja ili neće ometati normalan tok saobraćaja (na određenim parkiralištima za vozila) a najkasnije u roku od 12 sati, vozač je dužan da otkloni udaljeno vozilo iz parkirališta ili sličnih mesta.

348.7. Ako vozač nastavlja upravljati vozilom, nakon što je njegovo vozilo udaljeno iz drumskog saobraćaja ili ne otklanja vozilo shodno odredbama stava 6. ovog člana, policajac će udaljiti vozilo ponovo iz saobraćaja, ili shodno članu 100. ovog zakona daće naredbu za premeštaj vozila na drugo mesto.

348.8. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 € kažnjava se vozač, koji u drumskom saobraćaju upravlja vozilom, koje je isključeno iz saobraćaja.

348.9. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 300 do 700 €, kažnjava se i poslovna organizacija, ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 2 ovog člana.

Član 349

349.1. Policajac, koji je udaljio vozaču vozilo iz saobraćaja, oduzeće mu privremeno registarske tablice.

349.2. Policajac, koji je udaljio vozilo iz saobraćaja, namenjeno za transport opasnih materija, zbog prekršaja iz člana 348 ovog zakona, oduzeće vozaču privremeno i ADR-certifikat vozila.

349.3. Kosovska policijska služba, koja je privremeno oduzela registarske tablice, dužna je da iste vrati vozaču, kada se eliminišu uzroci zbog kojih su oduzete.

349.4. Ako vozač, u roku od 30 dana, ne otkloni uzroke zbog kojih mu je vozilo udaljeno iz saobraćaja i ne preuzme oduzete registarske tablice, iste će mu slati organu, koji u evidenciji vodi vozilo.

349.5. Policajac, koji je privremeno oduzeo registarske tablice, tahografski listić ili ADR-certifikat vozila, po odredbama ovog člana, člana 342. i 348 ovog zakona, dužan je da o tome vozaču izda potvrdu, koja sadrži naziv i sedište organa, čiji službenik je oduzeo registarske tablice, tahografski opis ili ADR-certifikat vozila, vrstu i broj registrovanog vozila, naziv organa koji je izdao saobraćajnu dozvolu, ime i prezime vlasnika vozila i njegovu adresu, razlog oduzimanja, datum, vreme, put i mesto oduzimanja, način i vreme vraćanja, kao i pečat organa i potpis ovlašćenog lica policije.

Član 350

350.1. Ministarstvo za transport, poštu i telekomunikacije, zajedno sa Kosovskom policijskom službom, formiraju školu „Sigurna vožnja“ i podzakonskim aktom utvrđuju program, kriterijume i trajanje škole „Sigurna vožnja“.

350.3. Program škole „Sigurna vožnja“ najmanje treba da sadrži obuku sigurne vožnje, propise saobraćaja i bezbednosti, kao i odnose između učesnika u drumskom saobraćaju.

Član 351

351.1. Vozači vozila (autobusa) koji vrše javni prevoz, vozači vozila mase veće od 7.5 tona, koji upravljanje vozila imaju osnovnu delatnost nemaju pravo da obavljaju tu delatnost ako nisu položili ispit u školi „Sigurna vožnja“, a zatim svakih pet godina da polažu ispit u školi „Sigurna vožnja“, odnosno pet godina nakon zadnjeg datuma davanja ispita u školi „Sigurna vožnja“.

351.2. Licu, koji uspešno završi program škole „Sigurna vožnja“, izdaje se sertifikat-potvrda, istu treba da ima sa sobom vozač iz stava 1. ovog člana, prilikom upravljanja vozilom i da je pokaže, na zahtev ovlašćenog lica.

351.3. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 130 €, kažnjava se vozač koji, u toku kretanja vozilom, ne poseduje sertifikat, izdatu od škole „Sigurna vožnja“.

351.4. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od 650 do 1.500 €, kažnjava se i poslovna organizacija, ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je delovalo lice utvrđeno u stavu 3 ovog člana.

2. POSEBNE ODREDBE ZA PREKRŠAJE

Član 352

352.1. Za prekršaj iz ovog zakona, kojim je prouzrokovan udes u drumskom saobraćaju, počiniocu će se izricati novčana kazna sa najmanje dvostrukom vrednošću najmanje kazne za taj prekršaj.

352.2. Za određene vrste prekršaja iz ovog zakona, izuzev ostalih predviđenih mera vrši se i izricanje negativnih bodova.

352.3. Maksimum bodova što, kao posledicu, imaju oduzimanje vozačke dozvole, iznosi 9 (devet) bodova u periodu od 36 meseci. Pomenuti period počinje da se računa od prvog dana izricanja prvog negativnog boda.

352.4. Lice, iz stava 3. ovog člana, može se ponovo opremiti vozačkom dozvolom samo nakon isteka roka za koju je kažnjen i nakon polaganja ispita (teorijskog i praktičnog) za vožnju vozila.

352.5. Brisanje svih izrečenih negativnih bodova može se izvršiti samo ako u toku od 3 godine od prvog dana izricanja prvog negativnog boda nije postignut njihov maksimum od 9 bodova.

352.6. Ako za prekršaj, kojim je prouzrokovan udes u drumskom saobraćaju, je predviđena odredba zabrane upravljanja motornim vozilom, biće izrečena kazna u trajanju od najmanje tri meseca i dva dodatna negativna poena.

Član 353

353.1. Novčanu kaznu umesto počinjenja prekršaja izriče ovlašćeno lice, koje vrši nadzor u drumskom saobraćaju.

353.2. Učesniku u drumskom saobraćaju, koji ne plaća novčanu kaznu na mestu počinjenja prekršaja izrečenog od ovlašćenog lica, izdaje se naredba za kažnjavanje, koja treba da se uplati u toku od 8 dana od dana počinjenja prekršaja.

353.3. Zbog sigurnosti za izvršenje kazne ili zaštitne mere, odnosno zbog sigurnosti u postupku prekršaja, ovlašćeno lice može stranom državljaninu privremeno oduzeti pasoš, odnosno drugi dokument, koji služi kao zamena putne isprave do tri dana i istome se izdaje potvrda o oduzimanju putne isprave.

353.4. Mere sigurnosti privremenog oduzimanja vozačke dozvole se izriču u trajanju do 30 dana propisima na način i u slučajevima kako je predviđeno ovim zakonom.

353.5. Ovlašćeno lice u slučajevima kada na putu naidje na vozača, koji nije prouzrokovao veliku opasnost drugim učesnicima u saobraćaju, može ga umesto novčane kazne pismeno opomenuti. Pismena opomena ne vredi za prekršaj, gde su predviđeni negativni poeni niti licu kome je u toku godine izrečena ova mera. Izricanje mere „pismena opomena“ se vodi u službenoj evidenciji.

Član 354

Ako vozač-instruktor gubi pravo na upravljanje motornim vozilom, ili mu je izrečena mera zabrane upravljanja vozilom, njemu u tom vremenu se ne dozvoljava osposobljavati kandidate iz predmeta „Upravljanje vozilom na motorni pogon“ (praktični deo).

Član 355

355.1. Organ, koji izriče kaznu, odnosno zaštitnu meru iz ovog zakona, treba o izricanju kazne, odnosno o meri, informisati nadležne autoritete - Pravni departament i Kosovsku policijsku službu u toku od 8 dana od dana donošenja pavosnažnog rešenja.

355.2. O izricanju zaštitne mere, negativnim poenima, meri pismene opomene, saobraćajnim udesima i njihovim posledicama, zatim o vozačima i vozilima Kosovske policijske službe, treba da vodi evidenciju.

355.3. Podatke o evidenciji iz stava 1. i 2. ovog člana, mogu da koriste pravni organi, organi koji vode postupke o prekršajima, kao i Kosovska policijska služba.

355.4. Evidencije o saobraćajnim udesima, vozačima i vozilima, izuzev organa iz stava 3. ovog člana, mogu da koriste i zdravstvene ustanove, organizacije i organi koji se bave bezbednošću saobraćaja, zatim lica koja vrše javni prevoz ili za lične potrebe.

Član 356

356.1. Trajanje zaštitne mere zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon, računa se od dana izricanja zaštitne mere u vozačkoj dozvoli, odnosno u evidenciji izdavanja vozačke dozvole, na osnovu punovažnog rešenja izricanja te mere.

356.2. Vreme, koje se provodi na izdržavanju kazne, se ne računa na trajanju zaštitne mere iz stava 1. ovog člana.

356.3. Kosovska policijska služba podzakonskim aktom utvrđuje pravilnik o načinu evidencije, praćenju i evidenciji podataka o prekršajima, merama bezbednosti, zaštitnim merama, negativnim poenima, merama pismene opomene, udesa i njihovih posledica.

Član 357

357.1. Izvršenje zaštitne mere zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon može se odložiti na određeno vreme, izuzev prekršaja iz člana 228. ovog zakona, ako organ koji izriče kaznu zaštitne mere utvrđuje po okolnostima u kojima je prouzrokovan prekršaj, a zavisno od njegovih ranijih ponašanja u saobraćaju i može se očekivati da i bez izvršenja tih mera ubuduće neće počiniti prekršaj u drumskom saobraćaju.

357.2. Za rešenja o prekršajima, kojima su izricane mere iz stava 1. ovog člana, utvrdiće se trajanje tih mera, kao i vreme odlaganja njihovog izvršenja.

357.3. Ako prekršilac, u roku u kome mu je odloženo izvršenje zaštitne mere zabrane motornog vozila, ne čini novi prekršaj o kome su predviđene zaštitne mere zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon, zaštitna mera neće se izvršiti.

Član 358

358.1. Odlaganje izvršenja zaštitne mere upravljanja motornim vozilom određene kategorije, će se zahtevati ako počinilac prekršaja, u roku u kome je odloženo izvršenje, prouzrokuje novi prekršaj o kome su predviđene zaštitne mere zabrane upravljanja motornim vozilom za određenu kategoriju.

358.2. Ako organ, koji vodi prekršajni postupak, izriče počinocu prekršaja novu zaštitnu meru zabrane upravljanja motornim vozilom i pozove se za ranije produženje mere ili za produženje zaštitnih mera i izriče mu se jedna od zaštitnih mera, čije trajanje ne može biti duže od dve godine.

358.3. Izvršenje zaštitne mere iz stava 2. ovog člana ne može se odložiti.

358.4. Ako vozač počini vozilom dva prekršaja odjednom, izriče mu se samo jedna kazna, koja je propisana kao najveća kazna u tom slučaju.

358.5. Zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom ne može se utvrditi i primeniti u trajanju manje od jednog meseca i više od dve godine.

358.6. Primenom negativnih poena za počinioца prekršaja protiv saobraćajne bezbednosti doći će do oduzimanja vozačke dozvole, kojom merom se vrši prekid važenja vozačke dozvole.

Član 359

Vozaču, koji poseduje vozačku dozvolu iz jedne strane zemlje i koji je počinio prekršaj na Kosovu, umesto izricanja zaštitne mere zabrane upravljanja motornim vozilom, izriče mu se zaštitna mera o korišćenju vozačke dozvole strane zemlje na teritoriji Kosova.

Član 360

Instruktor za vožnju, pod čijim nadzorom kandidat za vozača se osposobljava u praktičnom delu, kazniće se za prekršaj kojeg počini kandidat za vozača, sem ako nije bio u mogućnosti da spreči prekršaj.

POGLAVLJE XII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 361

Odredbe za prekršaj i zaštitne mere na osnovu ovog zakona su predpostavljene za sprovođenje krivičnog zakona.

Član 362

Prihodi koji se realizuju izricanjem novčanih kazni za prekršaje prema ovom zakonu unutar teritorije opštine, pripadaju i prilivaju se u opštinskim budžetima.
Naplaćivanje sredstava za prekršaje koje se vrše preko KPS-a ili na osnovu sudskih odluka, alociraju se saglasno sa Zakonom o menađiranju javne financije i odgovornosti.

Član 363

Mandatne kazne mogu biti izrečene od ovlašćenog službenika Kosovske Policijske Službe na licu mesta. Mandatne kazne se smatraju sve one kazne, koje iznosi od 15 € do 40 €.

Član 364

Nadležni autoriteti za primenu odredaba ovog zakona, donose podzakonske akte.

Član 365

Odredbe predviđene stavom 3. člana 10. ovog zakona, primenjuju se najviše do kraja 2007. godine, nakon stupanja zakona na snagu.

Član 366

Odredbe, predviđene u stavu 7, člana 40. ovog zakona, se primenjuju 6 meseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 367

Odredbe, predviđene u stavu 3. člana 39. ovog zakona, se primenjuju 4 meseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 368

Odredbe, predviđene u stavu 3. člana 100. ovog zakona, se primenjuju jedan mesec nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 369

Odredbe, predviđene u stavu 6. člana 206. Zakona o izradi evropske informacije u slučaju saobraćajnog udesa, se primenjuju 6 meseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 370

Odredbe, predviđene u članu 231, 232. i 233. o osposobljavanju kandidata u auto-školama, se primenjuju 6 meseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 371

Odredbe, predviđene u članu 237. ovog zakona, o označavanju vozila, kojima se vrši osposobljavanje kandidata iz praktičnog dela u auto-školi, se primenjuju 3 meseca nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 372

Odredbe, predviđene u stavu 3. člana 250. ovog zakona, se primenjuju 3 godine nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 373

Odredbe, predviđene u stavu 1. člana 350. ovog zakona, se primenjuju najkasnije 12 meseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 374

Odredbe predviđene ovim Zakonom o primeni negativnih poena, kao kaznena mera, se primenjuju tri meseca nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 375

1. Na dan stupanja na snagu ovog zakona, prestaju da važe Zakon o osnovama bezbednosti saobraćaja na putevima („Službeni list SFRJ“, br. 50/88) i Zakon o bezbednosti u drumskom saobraćaju („Službeni list Kosova“, br. 5/84).
2. Svaka odredba Uredbe 1999/15 i Uredbe 2001/29 koja je u suprotnosti sa odredbama ovog zakona je nevažeća“.

Član 376

Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja u Skupštini Kosova i proglašenja od Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara.

Zakon Br. 02/L-70
11 Januara 2007

Predsednik Skupštine Kosova,

Kolë Berisha